

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zasluga za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Savin dogovor s Pakistanom

Kranj — Da izvoz in uveljavljena tujem trgu ni le prodaja izdelkov, temveč tudi prodaja tehničnih in tehnoloških projektov in proizvodne obrate, se zavedajo kranjski Savi. V okviru razvojnega in tehnološkega instituta in vktorja za inženiring in projektiranje izdelali celovite tehnološke in tehnika projekte za proizvodne obrate gumenih izdelkov. Projekti obsegajo idejno zasnovo, varne, tehnološki postopek, razved opreme in njen specifikacija, svetovanje pri izbiri ponudnika opreme in sodelovanje pri izdelavi, montaži, sodelovanje pri ustanovni zagotovi in uvajanju poskusne proizvodnje, pričevanje kadrov, sodelovanje pri gradnji projektiranju in raziskavi. Staklnimi ponudbami sodeluje Sava na vseh pomembnejših izdelkih, še posebej v deželah v Aziji.

Novembra je Sava dosegla prvi pogodbi. Podpisana je bila pogodba med firmo Atlas Tyre iz Pakistana o prenosu tehnologije in dela svoje opreme za izdelavo potniških in tovornih diagonalnih avtomobilskih plasčev. Sava je bila izbrana zaradi ugleda in zaupanja na našem v evropskem trgu. Torej je vreden 2 milijardi devetih dinarjev. Sava se je s pogodbo obvezala za pripravo tehnične in tehnološke dokumentacije, za pripravo strojne in druge opreme za pripravo elektro in cestovnega načrtov, za uvažanje v proizvodnjo in šolanje kadrov za prenos dokumentacije in strojev in opreme v Pakistan.

40 let je minilo od tragedije 3. bataljona Prešernove brigade na Gorenjsku

Janez Vipotnik:

Ne pustimo, da nam kdorkoli podstavlja noge

Pokljuka — Ob spomeniku na Gorenjsko, kjer je nekoč stal Lovčev hotel in kjer je 15. decembra 1943 izkrevljal 3. bataljon Prešernove brigade, je bila v soboto, 17. decembra, velika svečanost. Udeležencev proslavljave, ki jih je bilo največ iz Radovljice občine, niso zadržali ne izredno slabovo vreme ne zasnežena pota Pokljuke. Slavnostni govornik je bil predsednik Republikega odbora zveze združenj borcev Slovenije Janez Vipotnik.

V svojem govoru je Janez Vipotnik poudaril, da današnje stanje v svetu, ko z vseh strani grozi tretja svetovna vojna, najbolj zaskrbljuje nekdanje borce, ki so strahote vojne že doživljali, vsa leta po vojni pa si prizadevali, da bi vrednote, ki so si jih s krvjo izbojevali, ohranili in jih razvijali v prid človečanstvu in miru v svetu. Ne smemo se predajati črno-gledosti. Hitro moramo iz ekonomskih težav. V naši svobodni domovini

nismo dosegli ogromne uspehe. Ne pozabljajmo nanje. Dosegali smo jih v vse težjih pogojih kot jih imamo danes. Prvi uspehi naših stabilizacijskih prizadevanj so tu: dosežena je visoka rast proizvodnje, veliko smo izvozili. Še bolj se moramo potruditi v kmetijstvu, turizmu. Vse sile moramo napeti pri izgradnji elektroenergetskih objektov. Prav sedaj smo lahko spoznali, da suša ni edini vzrok za težave, s katerimi se spoprijemamo.

Dobre načrte smo si zastavili za naprej, le lotiti se jih moramo s strastjo. Po nobeni ofenzivi ni bilo tako hudo, da bi se ne pobrali in šli še bolj borbeni naprej. Tako borbeni bodimo tudi danes. Ne pustimo, da bi nam kdorkoli podstavljal noge. Gojimo bratstvo in enotnost, kajti le združeni in enotni bomo kon problemom, to je naša edina možnost razvoja. Javljajo se naši nasprotniki. Je tam treba, da moramo danes braniti našo demokratičnost? Strogi moramo biti do vseh tistih, ki izrabljajo svoj položaj, ki hočejo pri nas spet birokratski centralizem. Ta korak nazaj moramo preprečiti.

Z bogat kulturni program so poskrbeli godbeniki Pihalnega orkestra jesenskih železarjev, mladinski pevski zbor OŠ dr. Janeza Mencingerja z Bohinjske Bistrice in recitatorja DPD Svoboda Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice. Scenarij in izvedbo je pripravila Alenka Bole-Vrabc. Predstavniki borčevskih organizacij so k spomeniku položili vence, pripadniki naše vojske pa izstrelili častne strele. Predstavnik Odbora Prešernove brigade Ivo Miklavčič je podelil plakete in priznanja Prešernove brigade najzaslužnejšim organizacijam, ki že dolga leta sodelujejo pri pripravah proslav in športnih tekmovanj v spomin na padli bataljon na Pokljuki. Plakete je dobilo TVD Partizan Gorje, priznanja pa štab Teritorialne obrambe Radovljica, vojaki in starešine VP 6145 Pokljuka, Osnovna šola dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica, podhodna enota »Zmagata mrtvega bataljona« PD Jesenice, radio Triglav Jesenice, Gozdno gospodarstvo Bled in krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica, Koprivnik-Gorjuše ter Ribno.

D. Dolenc

Jesenica obvoznica — Jesenice so predvsem pri hotelu Pošta ozko prometno gričo, prometne težave pa so občutne tudi zato, ker so tik ob glavnih magistralnih cesti zgradili nove stolnice. Odločili so se, da od vktorja do podvoza do Podmežaklo, ob železnicu, zgradijo obvozno cesto. V začetku je bila še v planu republike skupnosti za ceste, zdaj pa v gradnjo sami financirati. Delo opravlja Splošno gradbeno podjetje Gradbinc z Jesenic. — D. Sedej — Foto: F. Perdan

V SREDIŠCU POZORNOSTI

Kaj je elektrarnar

Tržiški kmet, ki mu elektriko že trideset let dajejo brzice Tržiške Bistrice, je pred leti popravil svojo malo vodno elektrarno. Voda se ne zliva več čez jez, elektrarna pa mu daje več elektrike kot jo potrebuje sam. Priključil se je na električno omrežje in oddane kilovatne ure mu vržejo nekaj denarja. Zapletlo se je, ko davkar ni našel člena, po katerem bi lahko obdavčil malega elektrarnarja. Tudi v republiki so zaman brskali po predpisih in zakonih, malega elektrarnarja v njih niso našli. Na koncu je v Tržiču zmagała razsodnost, problem so razvozali tako, da še naprej oddaja v omrežje odvečne kilovatne ure.

Status zasebnih lastnikov malih vodnih elektrarn, priključenih na električno omrežje, je le eden v nizu problemov, na katere je opozorila četrtekovo okrogla miza o malih vodnih elektrarnah. Pripravilo jo je Elektrotehničko društvo Kranj in že pobuda sama je povabilo vredna. Se bolj razprava za okroglo mizo, ki je bila vseskozi na realnih tleh, brez visoko zvenecih načelnih besed. Zbrali so se pač strokovnjaki, ki se vsak na svojem področju dotikajo izgradnje malih vodnih elektrarn.

Razgovor je pokazal, da moramo najprej potegniti ločnico med družbenimi in zasebnimi graditelji malih vodnih elektrarn. Pri prvih večjih problemov ni moč pričakovati, stvari so utecene, želimo si le, da bi tovarne hitre obnavljale stare elektrarne in gradili nove. Zavedati pa se moramo, da množičnosti tod vendarle ni moč pričakovati.

Množično zanimanje za gradnjo malih vodnih elektrarn lahko pričakujemo pri zasebnih, pri katerih gre seveda za manjše, od pet do največ dvajsetkilovatne male elektrarne. Problemov pa je pri zasebnih gradnji malih vodnih elektrarn polno naročje. Veliko je povezano s tem, da zasebni graditelji tehnično niso dovolj podkovani. Nadaljujejo se pri često birokratskih postopkih v zvezi z dovoljenji za gradnjo malih elektrarn, opremi, ki je sicer tipizirana, vendar je pri nas še ne izdelujejo serijsko in nazadnje obstane pri statusu zasebnih elektrarnarjev, kar je povezano tudi z bojaznijo, da bi bili pretirano obdavčeni.

Okrogla miza je opozorila, da ne kaže čakati na podrobne katastre vodnih zmogljivosti, saj lahko takoj začno z obnavljanjem jezov, ki jih je bilo nekdaj vse polno na naših potokih in rekah, voda pa je poganjala mline, žage, turbine. Le vse postopke kaže speljati tako, da tjudem ne bodo težko premostljiva ovira ter jih seveda oborožiti s potrebnimi tehničnimi napotki.

Gorenjska ima za izgradnjo malih vodnih elektrarn dvakrat več možnosti kot preostala Slovenija. Podobno kot v sosednji Avstriji pa v Sloveniji 10 odstotkov vodnega potenciala odpade na male vodne elektrarne.

Male vodne elektrarne bi torej lahko dajale pomemben delež elektrike, še bolj pomembno pa je, da bi izkoristile potoke in reke, ki bi sicer neizrabljene tekle mimo. Vse naših težav z elektriko seveda ne bodo rešile, ublažijo pa jih lahko.

M. Volčjak

Samoupravna stanovanjska skupnost Radovljica

Ta mesec 120 novih stanovanj

V Cankarjevem naselju v Radovljici bo vseljenih 68 stanovanj, v soseski Jarše na Bledu 49 in pri Grimščah na Bledu 3. Za zdaj poteka gradnja stanovanj kot je predvideno v srednjeročnem programu

Radovljica — V srednjeročnem programu, ki ga je sprejela samoupravna stanovanjska skupnost Radovljica, je predvidena izgradnja 538 stanovanj v občini. Kljub težavam, ki jih imajo zaradi pridobivanja in komunalnega opremljanja zemljišč, za zdaj poteka gradnja po programu. Več težav pričakujejo prihodnje leto zaradi sprejetja predvidenih prostorskih določil in tovrstnega usklajevanja, vendar upajo, da večjih težav pri uresničitvi sprejetega srednjeročnega programa na področju družbeno usmerjene stanovanjske gradnje ne bo.

Za letos načrtovani del programa stanovanjske gradnje uresničujejo prav v teh dneh. Tako bo še do novembra leta v Cankarjevem naselju zgrajenih v vseljenih 68 stanovanj. Investitor je samoupravna stanovanjska skupnost, zgradilo pa jih je Splošno gradbeno podjetje Gorenje iz Radovljice. Med dobitniki stanovanj jih je 32 iz delovnih organizacij, 18 etažnih lastnikov in 18 iz solidarnostne liste. Z izgradnjo in vselitvijo teh stanovanj pa je tudi končana stanovanjska gradnja v območju Cankarjevega naselja.

Do uresničitve celotnega programa v tem delu občine pa manjka še izgradnja nekaterih sporednih, infrastrukturnih objektov. Za zdaj ima to naselje že prostore za delovanje ulične samouprave in frizerski salon. Kmalu bodo gotovi tudi projekti za izgradnjo različnih lokalov. Tu naj bi namreč imele svoje lokale Velenjne Bled, Kokra Kranj, Murka Lesce, Državna založba, Specerija; razen tega so predvidene okrepljevanica, ribarnica, dva lokala za servisne storitve in drugo. Zemljišče je že v lasti samoupravne stanovanjske skupnosti, investitorji so znani in gradnja se bo lahko začela že spo-

madi prihodnje leto. Končana naj bi bila po sedanjih predvidevanjih do konca leta.

Končno podobo dobiva tudi stanovanjska soseska Jarše na Bledu. Ta mesec bo na tem območju zgrajenih 49 stanovanj in 40 garaž. Tako bo soseska Jarše, kjer je bilo v prvi etapi zgrajenih okrog 140 stanovanj, v drugi pa prek 180, kot zaključena celota štela prek 320 stanovanj. Med dobitniki ta mesec vseljivih stanovanj jih je 18 iz delovnih organizacij, 15 etažnih lastnikov in 18 iz solidarnostne liste. Končna cena za kvadratni meter na Jaršah znaša 31.412, 62 dinarjev, v Cankarjevem naselju pa 32.592, 92 dinarjev.

Poleg omenjenih bodo ta mesec vseljena tudi tri stanovanja na Grimščah pri Bledu. Samoupravna stanovanjska skupnost je namreč zgradila na tem območju trojček in s tem rešila problem treh družin Romov, ki so doslej bivali v nemogočih stanovanjskih razmerah.

A. Žalar

Osumljena vloma v banko

Kranj — V torek, 13. decembra, so delavci UNZ Kranj na Cesti Staneta Žagarja v Kranju prijeli 17-letnega Wernerja Wolfganga-Kralja in 19-letnega Thomasa Bergerja, oba nemška državljanja. Pri sebi sta imela vrsto vložilskega orodja. Pri zaslijanju sta priznala vlom v Ljubljansko banko, ekspositure Bled, osumili pa so ju tudi vlomov v kioske ter osebne automobile v Kranju.

SPOŠTOVANE POTROŠNIKE OBVEŠČAMO

DA SMO ODPRLI NOVO POSLOVALNICO OBUTVE V NOVEM

POSLOVNEM CENTRU DOMŽALE, Ljubljanska cesta 82

čaka vas velika izbira modne obutve in športne konfekcije

PO JUGOSLAVIJI

SERGEJ KRAIGHER
O ODNOŠIH
V FEDERACIJI

Moč federacije in njena krepitev je v krepitvi republik in pokrajin ali nasprotno: krepitev republik in pokrajin krepiti federacijo na vseh področjih družbenega življenja in dela. To je v intervjuju za drugi program beograjskega radija poudaril član predsedstva SFRJ Sergej Kraigher. Moč republik in pokrajin je mogoče meriti tudi s sposobnostmi izpolnitvi obveznosti, ki so jih sprejele za uresničevanje ekonomske politike. Ko se tod zatakne, zahteva intervencijo federacije, namesto, da bi rešitve poiskali sami pri sebi.

POMEMBNA NALOŽBA NA ROGLI

Ob navzočnosti številnih gostov so delavci kovaške industrije Unior iz Žrebu v soboto izročili namenu največjo letošnjo turistično naložbo, ki je veljala 200 milijonov dinarjev. Rekreacijski turistični center Unior na Rogni na zreškem Pohorju je bogatejši za vrsto novih objektov: za samopostrežno restavracijo z bistrojem, povečano hotelsko restavracijo, ki lahko sprejme 450 gostov, depandansko Brinje s 100 ležišči, 10 bungalovov, nov spalni del hotela Planja, v katerem je sedaj 200 ležišč, povečano kuhinjo, nove vlečnice in drugi športni objekti.

RAZŠIRJENE POTI MED AVSTRIJO IN JUGOSLAVIJO

Naša država in Avstrija bosta v začetku prihodnjega leta podpisali sporazum o planinskem turističnem prometu v obmejnem področju. Veljati bo začel sredi prihodnjega leta. Novi sporazum bo dajal planincem na področju Kepe, Radelj, Remšnika, Gradišča in Ostrega vrha več možnosti za planinarjenje. Planinci bodo lahko s potnim listi in obmejnimi dovolnicami hodili po planinskih poteh vzdolž jugoslovansko-austrijske meje, jo lahko prestopajo na določenih mestih in obiskovali planinske postojanke na obeh straneh meje.

ZA RAZISKAVE V ZDRAVSTVU JE PREMALO DENARJA

Slovensko zdravstvo in socijalno varstvo je imelo letos za raziskovalno delo na razpolago nekaj manj kot 17 milijonov dinarjev. Drugo leto bo vsota večja za dobre tri milijone dinarjev. Toda tudi z več denarja bodo težko uresničili program raziskovanj, ki so nujno potrebne, če želimo, da naše zdravstvo dohitete dosežke v medicini. Zanimiv je ob tem podatek, da dajo na primer na Madžarskem za raziskave v zdravstvu šestkrat in Avstriji kar dvaindvajsetkrat več kot pri nas.

Jeseniske delegate zanima

Jesenice — Na minuli seji zboru krajevnih skupnosti skupščine občine Jesenice je delegacija Javornika in Koroške Bele zanimalo, zakaj krajevne skupnosti dobivajo manj denarja iz sredstev, ki se zbirajo po samoupravnem sporazumu.

Delegacija krajevne skupnosti Planina pod Golico je ponovno postavila vprašanje, kako se bodo nadaljevala dela pri sanaciji plazu pod Žičnico v Planini pod Golico, ki še vedno ob večjih nalinjih ogroža cesto in s tem edino povezavo prebivalcev z dolino.

Delegacija je opozorila tudi na izkorisčanje kamnoloma na Pejcah, saj odvoz kamenja povzroča velike probleme tudi na cesti Jesenice-Prihodi.

Delegacija krajevne skupnosti Mirka Rogla-Petka je predlagala, da se čimprej uredi prehod za pešce, ki je sedaj na Titovi cesti vzhodno od carinarnice pred trgovino Kovinotehna, saj bo le tako možen v ji pregled v obe smeri ceste. Sedanj prehod ne zagotavlja pravne varnosti.

D. S.

Slovenci na Koroškem

Dvojezičnost na plečih otrok

Nikakršnih znakov za pozitivno reševanje problemov narodnosti skupnosti Slovencev na Koroškem za zdaj ni opaziti. Praksa celo kaže, da smo priča novim napadom na ustavno zagotovljene pravice Slovencev in to na izjemno občutljivem področju za slovensko narodnost skupnosti na Koroškem — pri dvojezičnem šolstvu. Dvojezičnost pa ni pomembna le za slovensko skupnost, ampak za celovito področje sožitja med obema narodoma: slovenskim in nemškim.

Poslanci koroške svobodnjaške stranke (FPÖ) so dejelnemu zboru predložili osnutek zakona o spremembah dvojezičnega šolstva. Njegovo bistvo je presenetljivo, saj zakonski osnutek terja ločeno šolanje otrok glede narodne pridnosti, ker po sodbi svobodnjaške skupnosti Slovencev na Koroškem. Še bolj žalostno pa je to, da se ta napad prenaša na pleča mlade generacije, na ustvarjanje prepadov med sodeželani že v mladosti.

J. Košnjek

predlogu bi se možnost poučevanja slovenščine še zmanjšala, tako po številu ur kot po ozemljju dvojezične Koroške, kjer bi bila slovenščina dovoljena.

Poskus zadati dvojezičnosti nov udarec za zdaj razen svobodnjaških glasilov v drugih ni povzročil velikega odmeva. Mleči tudi socialistična stranka, prav tako pa ljudska stranka. Njen vodja Knafl je celo dejal, da tega predloga ne pozna, čeprav je zadnje čase prav on govoril o enem načinu reševanja. Za zdaj je več kot očitno, da je dvojezičnost (zaradi tega voditelji koroških strank Wagner — socialisti, Haider — svobodnjaški in Knafl — ljudska stranka tožijo ravnatelja šole v Žitari vasi Kukovico) glavna tarča napadov v boju zoper pravice Slovencev na Koroškem. Še bolj žalostno pa je to, da se ta napad prenaša na pleča mlade generacije, na ustvarjanje prepadov med sodeželani že v mladosti.

Štefan Ovsenar

Kadar smrt iztrga iz okolja človeka, ki je znal s toliko posluha urejati vsakdanje težave soljudi, kot je bilo to značilno za Štefana Ovsenarja, potem je razumljivo, da je nenadna praznina, nenadna tisna toliko bolj rezka. Samo poklic prav gotovo ni dovolj, da ima človek toliko dobre volje pri vsakdanjem delu, toliko časa, ki si ga je treba tudi vzeti za reševanje docela drobnih in vsakdanjih zadev, vendar tako pomembnih za starejše ljudi. Za to je potreben žar takšne osebnosti kot je bil Štefan Ovsenar. Zadnjih deset let je bil direktor Domu upokojencev v Kranju, prav te dni so nameravali slovesne proslaviti ta jubilej. Zdaj ga bodo prehvalici Doma proslavili sami, ob tem pa bodo znali tudi ceniti vse delo, trud, ki ga je v teh letih vložil v delovanje doma, šele sedaj se bo jasno pokazalo, koliko skrbil je posvetil starejši generaciji, kako jo je razumel. Njegovo delo je zraslo sredi načrtov, kako neprestano izboljševati počutje starostnikov v domu, potem ko iz različnih razlogov zapuste dom, družino, okolje, v katerem so preživeli večino življenja. Znanja, kako urejati te stvari, je imel Štefan Ovsenar dovolj. Bil je eden prvih absolventov ljubljanske šole za socialne delavce ter je v Kranju utiral pet organiziranih socialnemu delu. Njegovo poklicno delo je vseskoč preveval topel, human odnos do soljudi, do sodelavcev, do vseh, s katerimi se je srečaval pri svojem delu in v družbenopolitičnih organizacijah svoje krajevne skupnosti.

Posebej je treba omeniti še njegovo delo pri Rdečem križu skozi celi dve desetletji. To zanj ni pomemblo le formalno članstvo, pač pa je z njemu lastnim odnosom do ljudi spodbudil vrsto akcij, ki so pomogle k boljšemu organiziranju dejavnosti, ki jih goji ta humanitarna organizacija. Bil je pobudnik delovanja z organizacijami Rdečega križa iz devetih s Kranjem počatenih občin, sodelovanja, ki je pomenilo izmenjavo izkušenj, dosegov in bogatilo delo Rdečega križa. Za delo v občinski organizaciji Rdečega križa je Štefan Ovsenar vedno našel čas, razdalj je svoje znanje, dolgoletne izkušnje. Letos je bil izvoljen za predsednika občinske organizacije RK Kranj, toda dolžnost je lahko opravil in nekaj mesecev. Za svoje delo pri Rdečem križu je pred časom prejel tudi najvišje slovensko priznanje — zlati znak RK Slovenije.

Proslave ob 22. decembru

Tudi letoski praznik oboroženih sil bodo na Gorenjskem obeležili z občinskim proslavami. Na JESENICA bo osrednja svečanost v sredo, 21. decembra, ob 19. uri v osnovni šoli Tone Čufar, kjer bodo po slavnostnem govoru podelili priznanja in odlikovanja ter razglasili napredovanja rezervnih vojaških starešin, kulturni sporedi pa pripravljajo učenci osnovne šole Tone Čufar in pihalni orkester Jeseniških železarjev. V KRAJNU bodo praznik počastili na svečanosti, ki bo danes, 20. decembra, ob 18. uri in 30 minut v kranjski občinski skupščini, pa na proslavi v kranjski vojašnici Stane Zagari v četrtek, 22. decembra, ob 10. uri. V RADOVLIJICI bo osrednja proslava v sredo, 21. decembra, ob 18. uri v osnovni šoli A. T. Linhart, kjer bodo po slavnostnem govoru podelili občinska priznanja SLO in družbene samozaschite, v kulturnem sporedu pa bodo nastopili člani Linhartovega odra, komornega moškega zborna A. T. Linhart, harmonikaškega orkestra glasbene šole in otroškega zborna osnovne šole A. T. Linhart iz Radovljice. V ŠKOFJI LOKI bo skupna občinska proslava v četrtek, 22. decembra, ob 15. uri v Loškem gledališu. V TRŽIČU organizirajo v sredo, 21. decembra, ob 17. uri svečani zbor teritorialne obrambe v osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah, kjer bo uro pozneje svečana akademija.

(S)

Franc Jernejc-Milč

Težko je med gorenjskimi boriči, posebno med Prešernovci, odnekiniti vest, da je v Ljubljani v 62. letu starosti umrl Franc Jernejc-Milč, nosilec Spomenice 1941.

Doma je bil z majhne kmetije v Jaršah pri Ljubljani. Že julija 1941 je stopil v partizanske vrste. Najprej v Molniško četo, potem v Gorenjski odred. Kot komesar 2. bataljona Prešernove brigade je svoje borce vodil ob napadu na Turjak. Kasneje je postal namestnik komandanta Prešernove brigade in bil nekaj časa namestnik komandanta Vojkove brigade. S 3. bataljonom Prešernove brigade je prešel v Jesenisko-Bohinjski odred, ki je bil ustanovljen avgusta 1944, in bil njegov komandant do novembra 1944, ko je bil poslan v Beograd v vojaško šolo.

Vsa leta po vojni si je prizadeval, da je Goreljek, kjer so v Lovčevem hotelu v neenakem boju s sovražnikom 15. decembra 1943 skoraj do zadnjega padli borce 3. bataljona Prešernove brigade, dobil spomenik in mesto, ki mu gre. Čim več ljudi, posebno mladih, mora spoznati našo borbeno zgodovino iz pre roke. Tu je pripravoval do dogodkih tabornikom, mladincem, rezervnim starešinam, pohodnikom, vojakom in pilotom, ki so prihajali sem na počitek. Pripravoval jim je o Prešernovcih, mladih, udarnih fantih, ki so tu izgubili svoja mlada življenja. Milč je bil tudi pobudnik za vsakoločno srečanje slovenskih harmonikarjev na Gorenju. Tu se vsakič pomerjal v igranju partizanskih in narodnih skladov. Vedno je bil med organizatorji proslav na Gorenju. Njegova je zamisel o pisanih solskih nalog o naši borbi, posebej še o dogodkih na Pokljuki. Njegovo malo gostišče »Ob tabornem ognju« je bilo zbirališče borcev. Nihče ni prišel na Poldjuko, ne da bi obiskal Goreljek in Milčeta. A letošnja, se posebej svečana proslava ob 40-letnici padlega bataljona bo milia brez Milčeta. Čeprav se je tako pripravljalo nanjo in se veseli srečanja s svojimi borce.

Črtali bodo neaktivne člane

Podnart — V petek, 9. decembra je bila v Podnartu programsko volilna konferenca osnovne organizacije ZKS. Pregledali so delo v preteklem razdobju in programe dela, načrti krajene skupnosti za prihodnje leto, politično varnostno oceno in obrambni načrt krajene skupnosti. Spregorovili so tudi o neaktivnih članih zveze komunistov. V krajene skupnosti je 80 članov zveze komunistov, večina je zelo delavna v krajene skupnosti, družbenopolitičnih organizacijah in društvih, nekaj članov pa je pasivnih. Dogovorili so se da bodo povprašali za njihovo aktivnost v osnovne organizacije v delovnih organizacijah, kjer delajo. Če bodo dobili odgovor, da tudi tam niso delavni, bodo predlagali črtanje neaktivnih članov. Med člani pa bodo raje povabili mlade. Za novega sekretarja osnovne organizacije ZKS v Podnartu so izvolili Joža Faganelja in za namestnika sekretarja Joža Konca.

Ciril Rozman

Krajevne skupnosti žele več denarja

Doslednejši kriteriji za delitev denarja iz občinskega proračuna — Krajevne skupnosti bi si želele znatno več

Jesenice — Občinske skupščine morajo vsako leto na proračunu zagotoviti denar za dejavnost krajevnih skupnosti, a vsako leto krajevne skupnosti terjajo več denarja, kot ga je na razpolago. Krajevne skupnosti namreč ne opravljajo le redne dejavnosti, skrbijo tudi za informiranje, delovanje delegatskega sistema, prav tako za vzdrževanje prostorov, rešujejo pa tudi najbolj pereča komunalna vprašanja. Poleg tega je vedno več strokovnih opravil, zato imajo vse jeseniske krajevne skupnosti razen Planine pod Golico že profesionalne tajnike.

Ceprav si krajevne skupnosti zadevajo, da bi našle denar tudi mimo proračuna, še vedno največje prispevke prizadevajo prav iz sredstev občinskega proračuna. A ta vir je iz leta v leto premajhen in znatno pod prispevkanji krajevnih skupnosti. Medtem ko so krajevne skupnosti leta 1980 doboleč o 3 milijone dinarjev, leta 1981 4 milijone dinarjev, 1982 leta 5 milijonov dinarjev, so jih letos 6 milijonov.

V jeseniske občini ugotavljajo, da je področje financiranja sistemsko neurejeno, zahtevki previšoki. Z delitvijo Plavža na tri krajevne skupnosti se je višina zahtevka krajevne skupnosti Plavž za vse tri krajevne skupnosti v primerjavi z letom prej letos 65 odstotkov. Dvakrat več denarja kot lani so si želeli tudi v

D. S.

GLAS Ustanovitelj Glas občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Redovljica, Škočja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Šajer, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cvetko Zapotnik, Andrej Zalar in Danica Zlebi — Fotoreporter Franc Peršnik — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tedenik, od januarja 1958 kot poltedenik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltedenik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stevilk TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov eterikalna 51500-803-31999 — Telefon: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 28-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komerciala, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Poletna naročnina 450. — din.

Še vedno preveč brezskrbni in tolerantni!

Še vedno preveč razmišljamo le o pravicah, privilegijih in bonitetah, in tem kako vse, kar se ponudi izkoristiti le v svojo korist, ne glede na delovno skupnost in skupnost na plak. S takim odnosom ni mogoč stabilizirati gospodarstva, ni mogoč razjeti padanja živiljenjske ravni. Morala vseh in vsakogar je na izkoristitev.

Podatek, da je od 6 milijonov zaposlenih delavcev v družbenem sektoru v Jugoslaviji kar 700.000 delavcev dnevno v bolniški, 600.000 delavcev na dopustu ter 400.000 na raznih enotah — je skrajno zaskrbljujoč. Nemirljiv, obenem pa svart in opozoril.

Zato ni prazno vprašanje: Kaj je tisto, zaposliti nezaposlene ali zameniti že zaposlene? Pri tem je ključni nesmisel, da ima često slab delavec večjo zaščito, kot tisti, ki

brez uspeha dirja za razpisi in tako nima priložnosti pokazati svoje strokovnosti in pridnosti. Zakaj torej boljši delavec ne zamenja slabega, nediscipliniranega...? Preveč smo tolerantni in še vedno smo preveč brezskrbni: »bo že, saj je še vedno bilo — vendar doklej? Doklej se?

Naši zunanj dolgovalci se ne plačujejo z dinari, niti z dinarij deviznega izvora temveč samo z delom (rok in pamet), vgrajenim v tiste materiale in proizvode, ki jih zunanj trž, kljub nasičenosti še sprejema in plačuje. Za vse to pa je potrebna mlaodostna zaganost, bogato znanje in veliko ustvarjalnost, red in disciplina pri delu, povezana s temeljitimi delovnimi in poslovnimi izkušnjami ter ne nazadnje: visoka delovna zavest in odgovornost za poslovne in za samoupravne odločitve. Delo in rezultati dela morajo postati merilo

ugleda človeka in tista edina vrednota in osnova za ustrezno nagrado: za dobro in uspešno delo dobro plačilo, za slabo delo ali nedelo disciplinski ukrep.

Skratno počasi nam prihaja v zavest, da bomo gospodarstvo lahko stabilizirali le postopno, z večjo proizvodnjo za trž, z večjim dohodkom in višjim standardom. Ne z zaviranimi ukrepi temveč z ukrepi, ki bodo vzpodobljali proizvodnjo in inventivno dejavnost, ki bodo sili v naložbe v znanje, tehniko in tehnologijo. Najtesnejša se morata povezati znanost s prakso, šola s proizvodnjo in obratno. V svetu so že zdavnaj spoznali, da izvirajo visoki dosežki v znanosti in tehniki po pravilu iz ljudi in znanjem in sposobnostjo, ljudi, ki jih odlikujejo ustvarjalna vedeljnost, kritična domisljija, kombinatorično mišljenje, pogum za dejavnost, nenavadna pridnost in vzdržljivost in zmožnost za sodelovanje. Ob tem spoznanju pa morajo biti sodelovalci in družba pripravljeni takoj izjemnost ne samo prenašati, ampak si jo tudi resnično želeti in jo odlikovati!

Velika je naloga pred nami: premagati moramo pogost primitivizem v nas samih, kulturno bedo v medsebojnih odnosih; ponoven polet moramo dati samoupravljanju, da bo samoupravljač odločal ne pa samo pritrjeval in potrjeval, ostvariti moramo vse pogoje za nov razmah ustvarjalnega dela ter zamenjati ljudi, ki niso več kos nastalem položaju.

Časa je malo...

Igor Slavec

Mladim primerne prostore

Po petnajstih letih bodo mladi Jeseničani dobili prostor za svoje dejavnosti — Tudi v pritličju stolpnice naj bi se zbirali mladi

Jesenice — Že leta in leta mladi Jeseničani prav dobro vedo, da niso primerni prostorji za razne dejavnosti, zato se zbirajo po restavracijah in gostinicih. Le malo kraljevih skupnosti jim lahko nameni primerne prostore, v nekaterih pa se mladi kaj malo razumevajo za svoje probleme in težave.

Prav zato se je sedanje vodstvo živilsko konference ZSMS na Jesenicah resno lotilo prostorskega prizemja mladih in poiskalo možnosti v sodnjih prostorih hotela Pošta. Z velikim razumevanjem izvršnega dela in posameznih delovnih organizacij — Železarne Jesenice, Zarje, Študija, Gorenjskih občin — so se tudi obnove pozabljjenih prostorov in povsem s prostovoljnimi delom zmanjšali mladincem bodo kmalu gotovi.

Po petnajstih letih se končno nadim obeta, da zaživijo njihove aktivnosti, da se zbirajo pri delu. V prostorih namerava najti svoje mesto klub brigadirjev, center za organiziranje in preživljivanje prostega časa, center za kulturo mladih, v katerih bodo razstave in predavanja. Žejajo si, da bi se tu sleherni dan in noč, tudi ob prostore dokončno obnovili. Za posamezne dejavnosti načrtujejo program dela, v okviru Zveze kulturnih organizacij in Zveze teleško kulturnih organizacij.

Mladi se zavedajo, da to ni dovolj, da si želijo prostorov tudi v okoljih, kjer živijo. Za zdaj so poskusili s tem, da bi v krajevni skupnosti Cirkle Tavcarja na Plavžu v sodelovanju s hanskimi sveti našli svoje prostore v pritličju stolpnice, zato nameravajo identificirati sestanek s hanskimi sveti. Upravo le, da bodo našli pri stanovalci in hanskimi svetimi dovolj razumevanja.

Vsektor bo občinska konferenca ZSMS Jesenice s tem napravila pomemben korak naprej, saj mlade zbrati ni težko, le primeren program in seveda prostor jim je treba nuditi. Veliko manj jih bo po restavracijah in v črnih kronikah, če bodo dobili svojim letom in svojim zmožnostim prizemno zaposlitev in tudi zabavo.

D. Sedej

Redno spremljanje stroškov ogrevanja

Skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj je potrdila obračun stroškov ogrevanja za kurilno sezono 1982/83 in poročilo o izračunu stroškov ogrevanja za sezono 1983/84 — Pri vseh kurilnicah naj se oblikujejo kurilni odbori — Razmišljaj, da bi ogrevanje vključili v komunalno dejavnost

Kranj — Po razburjenju med stanovalci, ki živijo v stanovanjih s centralnim ogrevanjem in razpravah v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih zaradi obračuna stroškov ogrevanja za lansko kurilno sezono in izračuna za letošnjo ter predvsem zaradi načina, kako so bili stanovalci obveščeni, je o problematiki ogrevanja v kranjski občini v sredo, 14. decembra, razpravljala tudi skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti. Skupščina je obračun stroškov za minulo kurilno sezono potrdila. Potrdila pa je tudi izračunane akontacije za to kurilno sezono, če ne bo morda prišlo do morebitnih sprememb.

V razpravi je bilo ponovno slišati številne pripombe na račun obveščanja.

nja stanovalcev, zaradi katerega je v glavnem tudi prišlo do toliknega nezadovoljstva. Precej pripombe je bilo na prepozen obračun stroškov ogrevanja za minulo kurilno sezono. Glede na to, da je v stroških ogrevanja poglaviti cena goriva, so bili dani predlogi, da je treba v prihodnje sproti zasledovati podražitve goriva in jih sproti upoštevati pri mesečnih akontacijah. Povsod, kjer je to mogoč, naj se vgradijo kalorimetri oziroma naprave za merjenje porabe. Prav tako naj se pri vseh kotlovnih ustanovijo kurilni odbori. Ob tem pa je bilo slišati tudi razmišljaj, da v prihodnje ogrevanje v občini vključiti v komunalno dejavnost in s tem v zvezi pospešili priprave za morebitno toplarno.

Oba zpora skupščine sta sklenila, da je v prihodnje treba vsake tri meseca oziroma ob podražitvah goriva uskladiti mesečne akontacije in s tem v zvezi seveda napraviti tudi obračune. Glede nastalih razlik pri obračunu stroškov za minulo kurilno sezono pa so se delegati strinjali, da se poračun pri tistih kotlovnicah, kjer so porabili manj oziroma prihranili, opravi decembra letos, tam, kjer pa bo na lanske akontacije potrebo doplačilo, naj se ta poračun opravi februarja prihodnje leta.

Skupščina je, kot rečeno, tudi sklenila, da za kurilno sezono 1983/84 oziroma za to obračunsko leto veljajo izračunane akontacije. Tato naj bi stanovalci redno poravnati stroške, sicer lahko nastanejo težave pri nakupu, dobavi oziroma preskrbi goriva. S tem v zvezi pa je bilo tudi pojasnjeno, da sta občinska skupnost za cene in tržna inšpekcijska zahtevali, da jima Domplan predloži vse izračune v preučitev. Če bi se izkazalo, da izračunane akontacije niso pravilne, pa bodo sedanje akontacije takoj spremenili oziroma uskladili ter opravili poračune.

Sporedno s tem potekajo v občini tudi razprave, da bi ogrevanje v prihodnje vključili v komunalno dejavnost. Delavski svet Domplanata takšna razmišljaj podpira, hkrati pa podpira tudi predlog, da se pri vseh kotlovnicah v občini ustanovijo kurilni odbori. Eden od sklepov delavskega sveta Domplanata je tudi, da se povsod, kjer je to mogoče, začnejo ugrađevati kalorimetri.

Tudi ta pojasnila predstavnikov Domplanata je skupščina upoštevala in sklenila, da je na vsa delegatska vprašanja treba odgovoriti delegacijam pismeno, odgovore na vsa vprašanja pa objaviti tudi v Kranjčanu. Na prihodnji seji pa bo skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti razpravljala o vseh odprtih vprašanjih in predlogih v zvezi z ogrevanjem v občini.

A. Zalar

Odgovor Iskrine šole

Porazen četrtletni uspeh

Članek, ki je bil pod zgornjim naslovom objavljen v Glasu dne 2. 11. 1983, nas je vse učitelje Iskre - srednje šole začudil, pa tudi prizadel.

Prizadel zato, ker vedno znova ugotavljamo, kako je pri nekaterih malo cenjeni učiteljski poklic, kako nekateri o našem delu vedo malo. Sestavki je bil kot »na kožo« napisan vsem slabim učencem, »spricarjem«, pa morda tudi nekaterim staršem. Ko smo članek prebrali, nas je zgodilo v oči nekaj trditev, ki kažejo, da so bile besede novinarke kar precej zlonamerne. Ne mislimo s tovarisko polemizirati, spregovoriti želimo samo zaradi staršev in otrok, ki jih učimo.

Tovarišica novinarke je uspeh naše šole primerjala le z gimnazijo, ko je vendar jasno, da naravoslovna smer sprejema učence z najboljšim učnim uspehom. Čemu ni naredila primerjave tudi z ostalimi kranjskimi šolami? Je to zgolj slučaj? Podatek, da imamo 15 honorarnih učiteljev, bi sodil samo v premislek, čemu ne dobimo stalnih predavateljev, a resnici na ljubo naj poverimo, da so ti najmanj krivi za slab učni uspeh.

V članku je tudi napisano, da je 33-odstotni uspeh za našo šolo »sramota«, beseda, ki je ne izustimo nobenemu dijaku, saj zaskeli, zabol, poniža. Samo malo je potrebno, pa lahko misel obrnemo tudi drugače: sramota, da uči taki učitelji. Torej smo vsi skupaj zanič, napačno učimo, slabo vrgjajamo.

Pozabilna pa je povedati, da učimo v skrajno nemogočih razmerah, da imamo pouk v dveh izmenah, da imamo dve tretjini razredov v popoldanskem času tudi na gimnaziji, da pri najboljši volji ne moremo v šoli organizirati toplih obrokov, da sploh ne govorimo o kolikor toliko redni prehrani učiteljev. Imamo več kot polovico učencev — vozačev, ki nimajo kje počakati na začetek pouka.

Pa se ob takem slabem uspehu brez sprenevedanja še vprašajmo:

- ali le morda program snovi za nekatere naše učence pretežak,
- je število učencev (povsod čez 30) preveliko,
- je razumno, da v I. letniku lahko dijaki z negativno oceno iz tujega jezika napredujejo v naslednjem letnik. Sploh pa je učenje tujega jezika v 1. letnikih poglavje zase,
- da se lahko dijaki z negativno oceno iz tujega jezika v OŠ vpišejo na srednjo stopnjo,
- da je anketa v nekaterih razredih pokazala, da se dijaki uče matematiko po eno (!) uro na teden!

Pa naj tudi poverimo, da klub vsem težavam, s katerimi se ubadamo skupaj z učenci, dosegamo lepse uspehe:

— v športu smo dosegli nič koliko priznanj, čeprav nimamo telovadnice, naši dijaki pa redno tekmujejo za Cankarjevo nagrado, kjer se tudi uvrstijo na republiško tekmovanje, na razpis za republiška tekmovanja ob mesecu knjige smo prejeli republiška priznanja, šolsko glasilo PLUS-MINUS je bilo nagrajeno kot najboljše v republiki, organizirali smo nič koliko pravslav, dasi nimamo dvorane.

Mnogo razlogov za slab učni uspeh smo nanizali, novinarke pa ugotavljajo, »da ne gre za lenovo učencev, ampak za bistven razlog, ki ga v šoli nismo zaupali«. Resnično ne vemo, kaj skrivamo, česa se bojimo izreči, imamo morda kaj za bregom. So naši učenci res tako slab? Čudno slepomislenje!

Kako je že napisal Dositel Obradović:

Majhni so tisti, ki ocenjujejo učiteljevo delo za majhno.

UČITELJSKI ZBOR ŠOLE

Plodno obveščanje o delu oboroženih sil

Kranj — Poveljstvo ljubljanskega armadnega območja in republiški štab za teritorialno obrambo Slovenije sta priredila minuto sredo do poldan tradicionalni sprejem ob dnevu JLA za novinarje iz slovenskih sredstev javnega obveščanja in dopisnik iz drugih republik, ki spremeljajo področje splošne ljudske obrambe in družbenega samoučstva. Da je bilo srečanje v kranjski vojašnici Staneta Zagarija, ni naključje, saj enota, ki nadaljuje tradicije Preserne brigade, s svojimi rezultati tudi letos sega v sam vrh armadnega območja in armade naplo.

Kot je med drugim naglasil predstavnik LAO, je letos prek tisoč prispevkov v časopisu z ustrezno vsebinsko predstavilo življene in delo vojaških enot in sredstev, kar je po membru prispevki v utrjevanju borbenih sposobnosti oboroženih sil in obrambne moći naše domovine. V armadi so bili letos dosegjeni veliki rezultati pri utrjevanju moralno-politične enotnosti, izpolnjevanju vođenja in poveljevanja ter rasti borbenih pripravljenosti. Številne vaje vseh nosilcev obrambnih nalog do kazujejo visoko stopnjo njihove usposobljenosti, vidni pa so tudi uspehi pri posodabljanju borbenih sredstev in večanju njihove ognjene moći. Seveda pa armada ni le »porabnik« družbenih sredstev, ampak na razne načine pomaga pri izgradnji domovine.

Tudi delo teritorialne obrambe, ki je bilo letos usmerjeno v organizacijo

S. Saje

Kulturni večer ob dnevu JLA

Škofja Loka — Drevi ob 18. urji bosta knjižnica Ivana Tavčarja iz Škofje Loke in vojašnica Jožeta Gregorčiča iz Škofje Loke pripravila kulturni večer v počastitev dneva JLA in prvakov krajne skupnosti Škofja Loka. Večer so poimenovali »Vojak se predstavi«, izvirno poezijo bodo opremili z glasbo in jo podali z recitacijami. Prireditev bo v knjižnici.

Priznanje za prizadetno delo pri obveščanju javnosti o delu JLA je prijet tudi naš novinar Stojan Saje

Visokogorska zemlja terja več dela

Zdravko Hlebanja je v Mojstrani edini, ki se preživlja le s kmetijstvom — V strojni skupnosti dobro delajo

Mojstrana — Nekdaj je bilo v Mojstrani precej kmetov, zdaj bi jih v krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana lahko našeli največ na Dovjem, v Mojstrani pa le še eden trdno vztraja na kmetiju. Zdravko Hlebanja je zadnji pravi kmet, ki je ostal doma, na svojih 40 hektarjih, od katerih je 8 hektarov obdelovalne zemlje. V hlevu ima deset glav, vse stroje, štiri kmetijske stroje pa so nabavili v strojni skupnosti, ki so jo ustanovili v Mojstrani. Strojna skupnost dela dobro, za vzdrževanje skrbe iz skupne blagajne, ki se polni tedaj, kadar delajo usluge drugim.

»Za modernizacijo kmetije se dobe krediti, vendar so v zadnjem času obrestne mere precej visoke,« pravi Zdravko Hlebanja. »Sleheni torej pomisli, če se mu še splača vzeti kredit. Po rezervne dele moramo pač v Italijo. Za kmetovanje dobim dovolj naftne, saj večino dela opravim kar s konjem. Zadruga dobi umetno gnojilo in krmila, vendar smo kmetje, ki smo od Radovljice oddaljeni, kar nekako prikrajšani, saj zanesljivo dobe gnojila le bližnji kmetje.

Meso oddajam jeseniški klavnici, odkupna cena se je izboljšala.

Železarsko povprečje prvič nad 20.000 dinarjev

Jesenice — V Jeseniški Železarni so klub obilnim težavam — pomanjkanju električne energije in predvsem pomanjkanju koksa, zaradi katerega so morali ustaviti drugi plavž — zadovoljivo gospodarili. Že nekaj časa pa so bili njihovi osebni dohodki pod povprečjem in so zaostajali, zato so se domenili za povečanje osnov za 5 odstotkov.

Tako se je prvič zgodilo, da je bil novembrski dohodek jeklarjev, ki delajo v izredno težkih razmerah, v poprečju nekoliko večji od 25.000 dinarjev. Res je, da so delali tudi ob praznikih, vendar pa so svoje delo opravili z okoli 800 nadurami manj kot oktobra. V vseh temeljnih organizacijah nasplih si prizadevajo, da bi delo opravili z znatno manj nadurami. Razveseljivo je, da so se pomembno zmanjšale postavke za bolezensko odstotnost.

Vsi železarji so dobili za 5 odstotkov višji osebni dohodek, povprečje na delavca pa je prvič preseglo 20.000 dinarjev.

D. Sedej

Zbiralnica za mleko je na Dovjem, precej oddaljena, zato mleka ne oddajamo v mlekarno. Na leto ga imamo okoli 12.000 litrov. Kot visokogorski kmet dobivam posebne regrese in mislim, da je z visokogorske kmete dovolj ugodnosti, čeprav morajo vložiti resnično več truda v zemljo, ker ni tako rodotvorna kot nižinska. V Mojstrani je slaba zemlja, sicer na ravnem in pristopna, a peščena in kot rešeto. Zemljo je treba zares dobro obdelovati, da dobiš od nje kar največ. Tudi pri nas letos ni bila dobra krompirjeva letina: več ton krompirja je zgnilo zaradi hude vročine in potem obilnega dežja.

Mislim, da smo pač zadnja generacija, ki še vztraja na zemlji, ki jo je sicer dovolj, vendar terja zelo veliko dela. Mlade mame boljši in lažji zaslužek v tovarnah, zapuščajo zemljo. Pri nas imamo tudi štiri sobe, ki jih oddajamo turistom, a žal v naši dolini za kmečki turizem ni več pravega zanimanja.«

Zdravko Hlebanja je bil nekdaj naš odlični smučar, tekač, saj je bil dvanajst let v državnih reprezentancih, pet let državnih prvakov, sedem let slovenskih prvakov, leta 1956 nas je zastopal na olimpijadi ter se udeležil dveh svetovnih prvenstev. Še danes je rad na smučeh, resno se udeležuje tekaških maratonov, so deluje na tekmovanjih gozdarjev, zadružnih tekma, kjer je odličen. Kaj meni o naših tekačih danes?

»Smučarji imajo danes vse družačne možnosti, kot smo jih imeli mi, vesel sem vseh njihovih uspehov. Včasih smo trenirali kar sami, poklicani so nas tedaj, ko smo šli na prvenstvo in smo se kar zbrali na železniški postaji. Tekaški šport je danes postal množičen začetek, ker je cenejši od alpskega smučanja, tekaških prog je dovolj.«

Zdravko Hlebanja, naš nekdanji odlični tekač, torej vztraja na svoji

Zdravko Hlebanja iz Mojstrane

kmetiji, trdo dela od jutra do večera in uživa ugled med domačini. Upa le, da bo sin ostal doma in da bo kmetijstvu resnično ostala tista podpora, ki jo dobiva z vsesplošnimi družbenimi prizadevanji, da bi kar največ hrane pridelali sami.

D. Sedej

Izobraževanje mladih Tržičanov

Tržič — V soboto in nedeljo, 10. in 11. decembra, je komisija za idejno-politično delo pri občinski konferenci ZSMS Tržič v sodelovanju z Zavodom za kulturo in izobraževanje pripravila seminar za člane predsedstva občinske konference ZSMS, predsednike in sekretarje osnovnih organizacij ZSMS ter družbenih organizacij in društev. Vabilu se žal ni odzval noben predstavnik družbenih organizacij in društev, medtem ko je bila zastopanost osnovnih organizacij ZSMS iz združenega dela, krajevnih skupnosti in šol zadovoljiva.

N. Gorjanc

Izkoristimo zatisje

Gradbeništvu in industriji gradbenega materiala se kot kaže tudi prihodnje leto ne obeta boljši časi. To zatisje pa bi morali izkoristiti, da se nam ne bi ponovile nekatere druge stare napake.

Varčevanje oziroma stabilizacijski ukrepi so povzročili pri nas precejšnje upadanje naložb. To pa je seveda takoj prizadelo gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala. Čeprav je ta tip še preurenjeno sklepali, nekateri podatki vendarle kažejo, da se bo gradbeništvo v letošnjem poslovniem letu v povprečju z velikimi naporji (in tudi na račun nekaj večje konjunkture v drugi polovici leta) nekako izvleko. Vendar pa se za prihodnje leto ne obeta nič boljši časi.

Vsaj na začetku lahko spet pričakujemo pomanjkanje dela in naročil.

Ob tem pa industrijo gradbenega materiala pesti še nenehno draženje energije in s tem v zvezi je tudi dražitev njihovih izdelkov. Marsikje predstavljajo v ceni izdelka stroški energije celo do 70 odstotkov in tudi prehod na cenejši premog v sedanji fazi ne pomeni nikakršno rešitev. V Sloveniji namreč primanjkuje za to dejavnost okrog 200 tisoč ton premoga na leto, preureditev naprav na trgo gorivo pa bi veljala kar 1,8 milijarde dinarjev.

Kaj pomeni takšno stanje za gradbeno operativo, na katero je neposredno vezanih še okrog deset do dvanajst drugih dejavnosti, si potem ni težko predstavljati. Ker bo dela doma premašo, se bodo morala gradbena podjetja hočeš nočeš veliko bolj, kot recimo letos, vključevati v mednarodno delitev. Vendar pa so trenutno rezmere tudi na zunanjem trgu takšne, da so še najbolj odprta vrata za našo gradbeno operativo v deželah v razvoju. Pa tudi v teh deželah se bodo naši gradbeniki v glavnem lahko pojavljali le kot spremjevalci drugih industrijskih vej. Skratka, prenekateremu večjemu gradbenemu podjetju, ki še vedno zgolj računa na delo doma, se prihodnje leto ne obeta nič dobrega. Zato bodo morale družbenopolitične skupnosti marsikje s tem resno računati in s stanovanjsko pradnjino in različnimi drugimi investicijami (na primer v modernizaciji proizvodnje) blažiti težave.

S tem v zvezi pa se poraja še eno vprašanje. Spomnimo se let velike konjunkture in hitre gospodarske rasti pri nas. Takrat smo na vrat na nos in čez noč pripravljali načrte, da bi lovili korak s časom. Naglica nam ni bila v koristi in je bila največkrat draga zato, ker smo še med samo gradnjo spremenjali, popravljali in dopolnjevali načrte. Vse to pa je gradnjo potem samo podaljševalo in dražilo. Sedanje gradbeno zatisje vsekakor ne bo trajalo v nedogled. In prav tega ne bi smeli pozabiti, kar zadeva pripravo načrtov. Marsikje danes še zagotovo vemo, kaj bomo morali v prihodnjih letih graditi. Zato torej ne bi za takšne objekte že zdaj začeli načrtno pripravljati projekte na zalogo. Tako nas oživitev v gradbeništvu ne bi presenetila, hkrati pa bi imeli čas, da bi lahko pripravili in izbrali najboljše projekte. In nenazadnje imamo prav zdaj tudi možnost, da uresničimo nič kolikor povedano misel: dobri gospodarji si vzamejo čas za dobre projekte, potem pa objekte hitro zgradijo!

A. Žalar

Mednarodno posojilo za zatezna sidra

V tržiščem Triglavu so dobili 600 tisoč zahodnonemških mark mednarodnega posojila IFC za povečanje izvozne proizvodnje zateznih sider za montažo v gradbeništvu — Dolga pot do dovoljenja za uvoz opreme, ki je v celoti namenjena izvoznim izdelkom

Tržič — V Metalkini temeljni organizaciji Triglav v Tržiču so starelo proizvodnjo postopno preusmerjali v perspektivni program montažnih elementov, ki jih potrebuje gradbeništvo. Najmasovnejšo proizvodnjo sider z notranjim navojem so dopolnili z zahtevnejšimi konstrukcijskimi sidri za težka montažna dela in s sidri z zunanjim navojem. Njihov razvojni cilj je tak proizvodni program, da bodo gradbenikom lahko ponudili čim celovitejše rešitve vseh montažnih problemov. Zato so v zadnjem času razvili tudi že nekaj izdelkov iz plastike za lažja montažna dela. Še naprej pa se trudijo, da bi z novimi izdelki čim bolj poenostavili in pocenili gradbeno montažo.

Že na začetku uvajanja novih proizvodnih programov so se v Triglavu odločili za dolgoročno usmeritev izvoza na zahtevne zahodne trge. Vrednost izvoza je rasta iz leta v leto. Lani so ustvarili pol milijona dolarjev, dvakrat več kot leto prej. Tudi letos njihov izvoz raste; ne le zaradi devalvacije dinarja, ampak tudi količinsko.

Ves dosedanje izvoz so dosegli samo s sidri z notranjim navojem. Zaradi potreb stalnih zahodnih kupcev kot tudi zaradi sprememb zahtev montažne tehnike so se lotili razširitev izvoznega programa. Začeli so z velikoserijsko proizvodnjo novega tipa sider z zunanjim navojem, z zateznimi sidri. Povpraševanja tujih kupcev ne morejo zadovoljiti. Napravili so investicijski elaborat za povečanje proizvodnje zateznih sider. Gre za popolnoma izvozno naložbo, saj teh sider za zdaj ne nameravajo prodajati doma.

Nova oprema je vredna 600 tisoč zahodnonemških mark. Da je program izvozno zanimiv — ceno opreme bodo s čistim deviznim učinkom lahko pokrili najkasneje v dveh letih — dokazuje mednarodni kredit IFC za uvoz opreme.

»Ponosni smo predvsem na to,« je dejal direktor Triglava Jože Oblak, »da nam je v času najostrejših omejitve uspelo dobiti vsa soglasja za uvoz opreme. To je potrditev solidnosti našega dosedanja poslovanja. Nerazumljiv nam je le način odobravanja oziroma reševanja prošenj. Isto gradivo obravnava cela vrsta komisij, odborov in združenj, od občinskih do zveznih, kot da bi drug drugemu ne verjeli. Razumemo, da so v zaostrenih pogojih gospodarjenja omejitve potrebine, da je treba dati prednost uvozu reproduksijskih materialov. Ce pa je kljub temu priložnost tudi za uvoz opreme, ce so vsa stroga merila osvojena, pozitivno ocenjena v osmih komisijah, pa je na koncu treba čakati še tri tedne na podpis nekega sekretarja, tega pa ne razumemo več.«

H. Jelovčan

Le z rokami ne bomo več izvozili

Za večjo proizvodnjo in večji izvoz je nujno potrebno posodabljati proizvodnjo — Zato gospodarstvo predlaga, naj bi s spremembami deviznega zakona določili nekaj odstotkov deviz za uvoz opreme — Visok odstotek odpisane opreme že zavira uresničevanje proizvodnih in izvoznih planov

Gorenjsko gospodarstvo je letos do konca oktobra izvozilo za 12 milijard dinarjev. Od tega je kupilo za 11 milijard dinarjev materialov za proizvodnjo in za komaj 900 milijon dinarjev opreme ter za 200 milijon dinarjev blaga za široko potrošnjo. Hkrati je z izvozom zaslužilo 13,4 milijarde dinarjev, od tega na zahodu 8,9 milijarde dinarjev.

Z izvozom je gorenjsko gospodarstvo ustvarilo slabih 11 odstotkov družbenega proizvoda, kar je še daleč od številki zapisanih v dolgoročnih programih stabilizacije, po katerih bi moral ustvarjati z izvozom vsaj tretjino družbenega proizvoda. To pomeni, da bo potrebno še v vseh občinah in večini delovnih organizacij narediti več za vključevanje v mednarodno delitev.

Predvsem bo za doseganje večjega izvoza potrebno posodobiti opremo. Z zastarelo tehnologijo, stariimi, ponekod že tudi deset in več let starimi stroji, ne bo mogoče zadržati neusmiljene mednarodne konkurenčnosti, povečevati produktivnosti dela in dosegati zahtevane kvalitete. V škofjeloški občini je po podatkih, da katerih so prisli s posebno raziskavo, odpisane kar 90 odstotkov opreme, le nekaj manj je tehnološko zastarele in vprašanje je, koliko časa bo lahko škofjeloško gospodarstvo še dosegalo vsako leto večje devizne izkupiščice. Podobne razmere so tudi v drugih gorenjskih občinah.

V organizacijah združenega dela se še kako zavedajo, da je v novo tehnologijo in s tem v nove stroje potrebno prestano vlagati. Toda isti dokumenti, ki na eni strani predpisujejo in zahtevajo za vsako leto 20 odstotno povečevanje izvoza na konvertibilno področje, omejujejo uvoz opreme do te meje, da je izredno težko izkoristiti celo ugodne mednarodne kredite. Dobro so znane težave Alpine, Planike, Iskre, Alpresa in še nekaterih drugih, ki letos zaradi prepovedi uvoza opreme, skoraj niso mogle izkoristiti IFC kreditov in uvoziti strojev, ki so bili že davno naročeni, plačani in so čakali, da jih odpeljejo in vključijo v proizvodnjo. Vsi so bili kupljeni zaradi povečanja izvozne proizvodnje in naj bi že letos prinesli prve devize.

Da se razmere ne bi ponovali, združeno delo predlaga, naj bi hkrati z drugimi spremembami deviznega zakona določili nekaj odstotkov deviz, ki ostanejo združenemu delu, s katerimi bi lahko v delovnih organizacijah prosto razpolagali oziroma bi jih lahko porabili za uvoz opreme, ki jo doma ni. Podobno kot lani, tudi letos predlagatelji zelo slabo sišijo glas gospodarstva, čeprav gre le za 2 do 5 odstotkov deviz, s katerimi naj bi že sedaj združeno delo prosto razpolagalo (le opreme ne more uvažati).

Predlog je vsekakor umesten in kolikor se bo v razpravah izgubil, je kaj težko pričakovati, da bo zahteva po 20 odstotkov večjemu izvozu uresničena. Prav tako tudi obseg proizvodnje ne bo moč povečevati z resolucijami, temveč le z novimi vlaganji in večjo produktivnostjo. Slednje se le z rokami ne da povečevati.

L. Bogataj

Škofja Loka v letu 1984

Industrija za 4 in kmetijstvo za 6 odstotkov več

Ključne naloge škofjeloškega gospodarstva v prihodnjem letu so povečevanje izvoza, večja industrijska in kmetijska proizvodnja, zaposlitev mladih, ki bo prišla iz šol, posodobitev tehnologije in uskladitev vseh oblik porabe z rastjo dohodka

Škofja Loka — Šest ključnih nalog je opredeljenih v osnutku resolucije občine Škofja Loka za prihodnje leto: povečanje izvoza blaga in storitev, predvsem na konvertibilno področje, nadaljnje dograjevanje gospodarskega sistema in utrjevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov s poudarkom na razvoju dohodkovih povezav v okviru reproverig, rast industrijske proizvodnje, produktivno zaposlovanje in zaposlitev mladih, ki bo prišla iz šol, uskladitev vseh oblik porabe z ustvarjenimi deviznimi področji in dohodkom in posodobitev zastrelne tehnologije v organizacijah združenega dela.

Z uresničevanjem teh nalog naj bi prihodnje leto družbeni proizvod realno porastel za 3,2 odstotka in nominalno za 29, industrijska proizvodnja naj bi bila večja za 4 in kmetijska za 6 odstotkov. Število zaposlenih naj bi bilo večje za 1,5 odstotka oziroma toliko, da bi zaposlili mladino, ki bo končala š

Ugoden sprejem krstne uprizoritve »Tete Mile«

(Nedeljevanje iz prejšnje št.)

Igorju Žužku se tokrat spet ni bilo težko izkazati v vlogi starešina Kunda, saj mu oblast dobro leži. Z bolj izgovorjavo bi lahko iz sebe iztisnil več. Ponovno je dokazal, da temeljno sudi med igralce, brez katere bi loški amaterji še lahko ustvarili. Škoda, da tudi pevski ni tako zadržan, kakor igralsko, saj bi v tem primeru bolje lahko izkoristil svoje zmožnosti v glasbeni komediji.

Podobno je vžgal Tone Oblak v roligekonomu Viktorja, ki je že s samim pojavom opravil velik del naloge. Prizadenvno se je vključil v ansambel in se potrudil tudi pri songih, ki so sprva povzročali precej preglaševanje.

Svoj igralski, ne pa tudi pevski del je prestal Ivo Kržišnik kot taborničar Žabca. Na njem je slonel del del pesmi, vendar se je tudi igralsko zelo dobro znašel in je stalno brez nihanj odigral svojega Žabca, ki je vidno naklonjen mladim akademikom, pa četudi kdaj naredi takšno napako — beri lumparijo.

Svojim basom je pripomogel k čvrstemu zvoku in jasnosti songov, nekajkrat pa je izstopal tudi kot solist.

Tabornice in tabornike so odigrali Nataša Šušteršič, Boštjan Bernik, Janez Thaler, Franciška in Helena Podnar, Bernik Jurij, Franjo Andrej in Urban Eržen, ki so se razen prvih teh in Andreja Franka na odru prvi predstavili občinstvu. V glavnem so bili nosilci dogajanja v množičnih

Seminar za organizatorje kulture

Radovaljica — V sindikalnem izobraževalnem centru v Šlendrovem domu je potekal enotedenški seminar za organizatorje kulturnega življenja v OZD in krajevnih skupnostih, ki ga je pripravil Republiški svet zvezne sindikatov Slovenije. Program seminara je bil izredno obsežen, glavni cilj pa je bil obogatiti udeležence z novimi znanji in iskušnjami za organizacijo kulturnega dela v svojih delovnih okoljih in krajevnih skupnostih. V okviru teoretičnega izobraževanja so poslušali vrsto zanimivih tem med drugim: kultura, ki jo imamo in kultura, ki jo želimo, vsebina, oblike, in metode kulturnega vzpodbujanja v OZD in KS, kulturno zabavna in družabna dejavnost, odnos do kulturne dediščine. Seznanili so se tudi s kulturno ponudbo Cankarjevega doma v Ljubljani.

Delo je potekalo po skupinah, še posebni pouček pa je bil dan praktičnemu delu. Tako so udeleženci predstavili lastno kulturno ustvarjalnost, sestavili so vprašalnik o pripravljenosti delavcev za sodelovanje na področju kulture, pripravili so program spominskega dne v OZD, likovno razstavo, izdali glasilo, vse dni seminara pa so pripravljali tudi oddaje internega radija. Obiskali so Večer Lesce, kjer so si ogledali proizvodne prostore ter se pogovarjali s članiki kulturnega društva v tem kolektivu, v Radovaljici pa so si ogledali Čebelarski muzej in druge kulturne ustanovnosti.

Na seminarju so bili navzoči organizatorji kulture iz različnih slovenskih delovnih organizacij, predstavniki pa izredno slaba udeležba s področja Gorenjske. Skupaj je bilo navzočih pet udeležencev, trije iz jeseniške ter po eden iz kranjske in Škofjeloške občine. Vabilo za ta kvalitetni seminar so dobili vsi občinski sveti zvezni sindikatovi, občinske zvezne kulturne organizacije, Delavske univerze ter organizatorji kulture v OZD in krajevnih skupnostih.

Vsi odgovorni v teh organizacijah zato pozabljajo kako je za bolj pestro in bogato kulturno življenje potrebovano stalno izobraževanje karov s področja kulture. Izredno kvalitetni seminar je bil tokrat tudi neposredni bližini, kar pomeni, da bo ponecati tudi stroški. J. Rabič

prizorih ter pri pesmih. Pevsko so se dobro znašli, pri odrškem gibu pa je bilo še nekaj pomanjkljivosti, ki bi jih lahko odpravili z daljšimi vajami, za kar pa je Ločanom zmanjkalo časa. Z epizodno vlogo kmetice Mickie pa se je ponovno pokazala in izkazala Zvezdana Zadnik, ki je v loških komedijah redna gostja.

V celoti lahko rečemo, da so se Ločani spet potrudili. Kljub zakasnitvi s sezono so postavili domače delo v loškem dialektru, ki jim ni delal težav in so se zaradi tega lažje posvetili igri. Lektor Marko Črtalič ni imel težkega dela, budno pa je spremljal, da se v pristno ločino niso pretirano vrvivali pravilni slovenski izrazi. Z nekaj več vajami bi svojo predstavo lahko še dodali in izpili, vendar so tudi tako lepo počastili 40-letnico Socialistične federativne republike Jugoslavije.

JEM

Droege v svetu in pri nas

V okviru slovenskega knjižnega sejma je bila novembra v Ljubljani predstavljena knjiga »Droege v svetu in pri nas«, ki je izšla v založbi Delavske enotnosti v zbirki Clovek, družina, družba. Prisotni so bili vsi trije avtorji novega dela: prof. dr. Lev Milčinski, dr. Martina Tomori in Franc Hočevar. Številnim udeležencem so predstavili vsak svoj prispevek v knjigi, ki kot celota pomeni pri nas povsem nov prijem pri obravnavi te problematike. Izpostavili so predvsem, da k drogam prištevajo tudi alkohol in različne tablete, ki jih ljudje precej množično uživajo. Upravičeno je lahko ponosna, saj je njen dolgoletno požrtvovalno mentorsko delo, ki se mu povsem niti v visoki starosti ni odrekla, rodilo obilne sadove.

KULTURA

Tončki Maroltovi za vezilo

V torem je bil v srednji dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani Včer ljudskih plesov in pesmi. Ob višokem življenjskem jubileju Tončke Maroltov so ji ga za vezilo pripravili otroška folklorna skupina Rudi Jeđretič iz Ribnega pri Bledu, folklorna skupina ŽKUD France Prešeren iz Celja, šaleška folklorna skupina Koleda iz Titovega Velenja in folklorna skupina Sava iz Kranja.

Večer je bil prijetno kulturno doživetje.

Po sklenitvi folklornega programa sta Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Združenje folklornih skupin Slovenije podelila tudi svoje prve zlate značke. Za dolgoletno delo so jih prejeli Edo Gaberšek, Andrej Košič, Neva Trampuž in Mile Trampuž. Vsí so potem, ko so zapustili folklorno skupino France Marolt, ustanovili folklorne skupine v krajuh, kjer so si ustvarili dom. Danes se celjska, šaleška in savska folklorna skupina lahko s ponosom ozrejo na prehodeno pot in na kvaliteto svojih pesnih in pevskih dosežkov.

V skupnem imenu se je za podeljeno priznanja zahvalil Andrej Košič, ki je napol v šali dejal: »Mi štirje skupaj se s folkloro ukvarjam nekaj več kot sto let. To znese več, kot je Tončka stara, toda mi smo vendar štirje, ona pa je ena sama.«

Ko so vsi nastopajoči folkloristi za konec kot iz enega grla zapeli Nocoj je ena lušna noč, se je tudi Tončka pridružila pesmi in se dobro razpoložena rahlo pozibavala v valčkovem ritmu.

Zahvalila se je za prijeten večer in pojavila nastopajoče skupine. Upravičeno je lahko ponosna, saj je njen dolgoletno požrtvovalno mentorsko delo, ki se mu povsem niti v visoki starosti ni odrekla, rodilo obilne sadove.

Dragica Šeško

Koncert Marka Breclja

Pred dobrimi tremi leti je eden najstarejših slovenskih kantavtorjev Marko Breclj prvič sprejel ponudbo, da bi koncertiral v Kranju. Takrat je do zadnjega kotička napolnil dvorano Delavskega doma, veliko tudi po zaslugu svojega prijatelja — pesnika Ivana Volariča-Fea. Oba sta tedaj obljubila, da bosta v Kranj še prišla. Breclj je nato čez kako leto spet koncertiral v okviru prireditve »Desant na Beograd, danes zvečer ob 19. uri pa bo v Delavskem domu nastopil s svojo najnovješo skupino, ki se imenuje »Marjanov čudni zamec«. Vsem se bo pridružil tudi že omenjeni Ivan Volarič-Feo, ki bo bral svojo poezijo.

Breclj in Volarič najbrž nima misla predstavljati, vsem je znano dolgoletno Brecljevo sodelovanje s skupino Buldožer, kateremu je po Brecljevem odhodu sledilo nekaj koncertov skupaj s skupino Srp. Sedaj pa je okrog sebe zbral stare, preizkušene koprske glasbenike, ki se bodo prvič predstavili tudi v Kranju. V svojem pismu, v katerem so izrazili željo po nastopu v Kranju, so med drugim zapisali tudi to: »Pravljom, da spominjam na zgodnjih Buldožer. Bolj bi nas skrbelo, če bi rekli, da spominjam na srednjega, o zadnjem pa ne moremo nič reči, dokler ne izide njihova nova plošča.« Ker je znano, kakšno avantgardo v slovenskem rocku je predstavljala skupina Buldožer, ki je z njim delal še Marko Breclj, in ker vemo, da sam še vedno nadaljuje z enakimi nastopi, lahko obljubimo, da bo nocoj v Kranju obilo glasbe, zabave in tudi smeha.

Marko Jenšterle

Predsednik Sklada Staneta Severja dr. Branko Berčič izroča letosno Severjevo nagrado igralki Poloni Vetrih. — Foto: F. Perdan

Podeljene Severjeve nagrade

Letošnji Severjevi nagrajenci so Polona Vetrih, Silvija Kobal, Staša Vovk, Vili Makuc, Irena Varga in Milan Vodopivec.

Škofja Loka — Ob obletnici smrti velikega slovenskega dramskega umetnika Staneta Severja so v Škofji Loki minuli petek pripravili vsakoletno spominsko svečanost. Za uvod so se v Loškem gledališču zaslišale na traku ohranjene Severjeve besede in nas vrnile tri najst let nazaj, ko je igralec s svojim Gledališčem enega prvič javno nastopil prav v škofjeloškem mestu.

Predsednik Sklada Staneta Severja dr. Branko Berčič je najprej spregovoril o dvanajstletnem delu skladu, ki ga je osnovala Gorenjska predstavnica iz Škofje Loke, pričrnuje se se jih Skupščina občine Škofja Loka, nato pa še ZKO Slovenije in AGRFT iz Ljubljane. Severjeve nagrade so postale pomembno priznanje za izjemne dosegke na slovenskih poklicnih in ljubiteljskih održih ter za igralske dosežke študentov Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, ki temelji na Severjevem umetniškem izročilu. Severjeve nagrade je doslej prejelo že več kot 50 slovenskih igralk in igralcev. Letos je na razpis prispealo 18 predlogov, žirija je med njimi izbrala šest nagradencev. Severjevi nagradi za najboljši igralski stvaritvi v letosnjem letu sta prejela Polona Vetrih in Silvija Kobal, za dosežke na ljubiteljskih odrških deskah sta bila nagrajena Staša Vovk in Vili Makuc, študentski Severjevi nagradi pa sta prejela Irena Varga in Milan Vodopivec.

Po slovesni podelitvi nagrad je igralec Polde Bibič podal monodramo Pavla Lužana »Živelno življenje Luke De«. V soboto pa so Severjevo spominsko svečanost nadaljevali z gostovanjem Amaterskega gledališča Tone Čufar iz Jesenic, ki se je predstavilo z Leskovčevu dramo Kraljčina Haris.

POLONA VETRIH, članica SNG Drama iz Ljubljane, je svojo nadarjenost dopolnila z veselansko umetniško izobrazbo; študij igre, glasbe, peticja in baleta so njen dar izostri v žalhtni perfekcionizem, s katerim suvereno oblikuje široko skalo dramatičnih likov, neponovljivo pa navdihuje zlasti njene komične vloge. V zadnjem obdobju je oblikovala dve takšni vlogi: bila je Marcolfa v Komičnem teatru Daria Foja v režiji Maria Uršiča in interpretacija Queneaujevih Vaj v slogu v režiji Jurija Šočka. O njeni Marcolfi je kritika zapisala: »Polona Vetrihova resnično uveljavlja svoj poseben tip komičnega daru, grenko-slado klovnjajo z držljivo ostrino.« Polona Vetrihova je svojo Marcolfo napolnila z nežno začudenostjo, krhko hvaležnostjo za novo odkrito ženskost v sebi, s čimer je situacijska komika Fojeve enodenjanke pridobila karakterno globino. Bila je razgibana v gibu in mimiki, neizčrpno domiselna v improvizaciji, a hkrati studiozno obvladana. Enako bravurozno je odigrala dva seta Queeneaujevih Vaj v slogu. S svojo komično inventivnostjo in raznovrstnimi, spremno uporabljenimi poklicnimi umetnijami, kot so petje, ples, igrajanje klavirja, domiselno podajanje substandardne govorice je bistveno obogatila sloganovo pestrost uprizoritve.

SILVIJ KOBAL, igralec Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, že skoraj polnih štirideset let nastopa na tem održu, je med nosilci njegovega repertoarja in njegov plemeniti

MILAN VODOPIVEC je v izjemno zahtevni vlogi Iskavca, ki je ena ključnih v tekstu D. Zajca Potohodec, z velikim notranjim žarom, zavzetostjo, z izrazito analitično sposobnostjo povsem suvereno, svojško, jasno in razvidno oblikoval dramsko osebnost, ki nosi v sebi tradicijo evropske misli, njen prikriti nihilizem oziroma njeno hotenje, da doseže cilj za vsako ceno, tako da ta osebnost v določenem smislu postane tudi tragična. Obenem pa je v tej vlogi, ki vsekakor spada med najtežje v sodobni slovenski dramatiki, uspel izraziti bivanjsko stisko slovenskega prostora, ki izhaja iz bistva Zajčeve poezije in dramatike. Vlogo je oblikoval z vso profesionalno obvladovanostjo in dokazal, da se je v času študija razvil v visoko usposobljen in zrelo ustvarjalno osebnost.

KULTURNI KOLEDAR

REPETOAR PREŠERNOVEGA GLEDAJIŠČA

V torem, 20. decembra, ob 8.30 in 9.30 bodo v Prešernovem gledališču v Kranju uprizorili za VZ Kranj igrico Moj dežnik je lahko balon.

V četrtek, 22. decembra, ob 19.00 predpremiera drame za OŠ Bratstvo in enotnost A. Harnia Androkles in lev.

Andrej Pavlovec

Težko se je odločiti, vendar . . .

Kolikor bolj so starši osveščeni, toliko bolj razumno sprejemajo predlog strokovne komisije za vključitev otroka v osnovno šolo Helene Puharjeve — Žal pa so še starši, ki bolj gledajo na odziv okolja kot na razvoj in prihodnost svojega motenega otroka — Lažen ponos oziroma prikrivanje lastnih napak

Starši svoje neuresničene poklice želje radi prenašajo na otroke. Še preden se dojenček rodi, bi najnje videli v njem genija, bodočega zavrnega kirurga, znanstvenika, pisatelja, glasbeno zvezdo. A običajno je drugače in starševske visokostenče ambicije razumno potonejo v najtemnejši del podzavesti. Njihovi otroci so namreč bolj ali manj lepi, nadarjeni, pridni, pošteni. Čisto zadovoljno živijo, četudi so »samovinari, šivilje, peki . . .

Genijev je malo. Največ otrok je vpremčnih, nekateri imajo tudi specifične motnje, ki jih ovirajo pri delu in napredovanju v osnovni šoli. Pa vendar se izučijo poklica, so enjeni, uspešni pri delu in v življaju. Starši morajo zato v prvi vrsti sedati nase in na otroka, na njegov razvoj in prihodnost. Ne na sodelstvo ali okolje, ki je lahko, zlasti tako, včasih zelo krivično, posnehljivo.

V tem šolskem letu obiskuje osnovno šolo Helene Puharjeve v Ljubljani 139 učencev. Štirideset jih je septembra prišlo na novo. Nekatere v prvi razred, saj občinske komisije, ki delajo pri skupnosti socialnega skrbstva, na osnovi večletnega strokovnega spremeljanja strokovnega razvoja najraje napotijo čebana z motnjami v šolo s pripojenim programom že prvo leto. Nekateri pa so prišli tudi iz osnovne šole, kjer zaradi težav, najsibro pri branju, pisanju ali drugačnih, niso najbolje uspevali.

Osnovni šoli Helene Puharjeve so povedali, da se morajo starši s problemom, ki pravzaprav ni problem, sprijazniti, se vživeti vanj in imeti pred očmi samo otrokovo prispevki.

hodnost. Ta je veliko obetavnejša, saj otrok z motnjami pride v jugovzhodno šolo kot pa v »redno«, kjer je v oddelku tudi več kot trideset učencev in se učitelj ne more ubadati z vsakim posebej. Moten otrok v takem razredu običajno vidno nazaduje, upira se sprejemjanju delovnih in učnih navad, znanju, skratak, postane zamoren, odrinjen od drugih sošolcev.

Kolikor bolj so starši osveščeni, toliko lažje se spriaznijo s predlogom za vključitev otroka v osnovno šolo Helene Puharjeve. Posebno, ko spoznajo življenje in delo v njej, ko vidijo, da otroci niso prav nič drugačni od vrstnikov, da so veliko srečnejši, samozavestnejši, kot bili v drugi šoli, skratak, ko jim postane jasno, da je šola Helene Puharjeve za njihovega otroka najboljša rešitev, saj ga bo dobro privila za življenje. Ob programu, skupnem za ves razred, imajo namreč v šoli tudi individualne programe, s katerimi dodatno razvijajo različne sposobnosti učencev. V oddelkih z malo učenci in dobrimi učitelji je to lažje kot v prenapolnjenih oddelkih osnovnih šol.

Zanimivo je, da zadnja leta celo nekateri starši, ki opažajo, da otrok v osnovni šoli ne uspeva, sami želijo prešolanje v šolo Helene Puharjeve. Zanimive so tudi misli štiridesetih na novo sprejetih učencev v tem šolskem letu. V spisih so prav vsi povedali, da ne marajo nazaj v prejšnjo šolo, ker so tu učitelji prijazni, prav tako sošolci, ker so uspešni pri učenju in športu. V šoli, ki so ji kos, spoznavajo svojo pomembnost, sposobnost, so veseli in sproščeni.

ZANIMIVOSTI

Včasih, vendar vedno redkeje, pa se seveda tudi zgodi, da starši odklanajo vključitev otroka v osnovno šolo Helene Puharjeve. V šoli so povedali dva taka primera, v obeh je šlo za prešolanje otrok. Starši so se pritožili na sklep občinske strokovne komisije in otroka sta ostala v stari šoli. Vendar ne za dolgo. Nista uspevala. Potem pa se starši niso mogli načuditi, kako spremenjena sta, kako dobro vpliva nanju nova šola.

Nekateri neosveščeni starši dejstva pač ne sprejmejo razumno. Podobno je tudi v eni od tržiških družin. Najstarejši od šestih otrok že drugo leto obiskuje osnovno šolo Helene Puharjeve in opazno napreduje, zdaj pa naj bi se v prvi razred vključila še dvojčka. Starši so se pritožili na sklep občinske komisije, ki pa ga je republiška laha samo potrdila, saj je ugotovila, da gre pri obeh otrokih predvsem za hudo vzgojno zanemarjenost ter že posledično čustveno in vedenjsko motenost. Komisija je menila, da je domače okolje neurejeno in zato neprimerno za osebnostni razvoj otrok ter celo predlagala prešolanje v zavod Matevža Langusa v Kamni gorici.

Starša se tudi s stališči republiške komisije ne strinjata. Pritožila sta se na vrhovno sodišče, ki pa sklepa ne more sprememljati ali razveljaviti. Otroka sta zadržala doma. Ne hodita niti v osnovno šolo heroja Graizerja v Tržiču, kjer nista uspela dohajati vrstnikov, niti v osnovno šolo Helene Puharjeve v Kranju, niti ju ne pustita v kamnogorski zavod.

Tržiška skupnost socialnega skrbstva je brez moči. Starša je sicer prijavila sodniku za prekrške, vendar pa otroka ni pametno na silo trgati od doma. Pogovori s starši ne zaležejo. Ti celo zatrjujejo, da družba zanje nima razumevanja, pa čeprav jim je dala trisobno solidarnostno stanovanje, čeprav imajo otroci v šoli prehrano zastonj, čeprav jim omogoči nakup šolskih potrebščin ob začetku novega šolskega leta, čeprav jim pomaga pri nakupu garderobe in ozimnice, čeprav dobijo oblačila od Rdečega križa in čeprav dobivajo mesečno dva tisoč dinarjev pomoči za hrano otrokom. Tudi solidarnost ima svoje meje in starši, deležni obilne socialne pomoči, ne bi smeli poznavati svojih pravic, ampak tudi dolžnosti. Če ze ne do dela, pa vsaj do svojih otrok, ki potrebujejo za razvoj zdravo družinsko okolje, starševsko skrb in ljubezen.

H. Jelovčan

Od kozolčkov do volksov

Kranj — Pravijo, da vsaj vsak drugi Kranjčan ne ve, kje je njegovo turistično društvo. Saj je res tako nekam čudno skrito in ob Bitenčevi hiši na Koroški cesti v kot porinjeno. Zdaj, ko je nad vhodom v sosednji »Kava bar« razpeta oranžna stehica, je že malce bolje. Ko se pod restavracijo »Park« poženeč čez zebro — tu res ne gre drugače, kot da skoči — butneš naravnost v razstavljenne kozolčke, volcke, peharje, kozice, kravje zvonce in podobno. In kot povne nova tajnica Turističnega društva Kranj Bojana Sajovic, je že nič noličko takih Kranjčanov pritisnilo na kljuko, ki kar niso mogli verjeti, da so res v prostorih turističnega društva, kajti še živi dan niso slišali, da bi bil tu. Tudi natakarice v »Parkus«, ki so v bistvu turistične delavke, vse ne vedo zanj. Žalostno, a tako pač je.

Društvo je tu že dobrih dvajset let. So pa še dolga leta potem, ko je šla ven kmetijska zadružna in so prostore najeli turistični delavci, ljudje hodili v trgovinico spraševat za kurjo pičo in otroke. Zdaj tu isčejo Ghetaidus, ki je pred leti šel iz hiše.

Pri Turističnem društvu Kranj resno razmišljajo, kako bi malo bolj vidno označili svoj lokal. Samo izložba in kroparski napis na steni, da je tu turistično društvo, je premalo. Nekdo je dejal, da bi lahko stojnico postavili pred vrata, pa bi se vsak zlatelet vanj. A kaj ko bi vsa razstavljenia roba moralna biti z vijaki privita na stojalo . . . Nekaj bodo že pogrunali, da bodo bolj opozorili nase. Kajti njihova dejavnost ni samo prodaja razglednic, znak in turističnih kart, dajanje napotkov turistom poleti, iskanje tujih sob pri zasebnikih, temveč tudi prodaja spominkov. Ta

D. Dolenc

Preddvorski dom ima zanimivo preteklost

... in obetavno prihodnost. »Starčku«, ki ga je pred sedmimi leti omajal potres, so najprej nadeli novo obleko (pročelje), da ne bi delal sramote turističnemu Preddvoru.

Preddvor — Dom v središču kraja so med obema svetovnima vojnoma zgradili s prostovoljnim delom vaščani Preddvora in okoliških vasi. Takrat se je imenoval prostveni dom, kasneje, ko ga je dobilo v upravljanje kulturno-umetniško društvo, je postal kulturni dom, pred dvema letoma pa so ga po odločitvi sveta krajinske skupnosti preimenovali v dom družbenopolitičnih organizacij. Njegova povojna zgodovina je podobna preteklosti, tako se je godilo ostalim sorodnim domovom v kranjskih občini in na Gorenjskem. Na njegovem oduro so se odvijale številne zabavne in bolj resne prireditve; prostore je v času, ko v kraju še ni bilo nove osnovne šole, uporabljala tudi stara šola. Bolj zanimivo preteklost ima dom v zadnjem desetletju, predvsem po letu 1976, ko je potres precej razmajal njegove temelje. Medtem ko je nekaterim naravnemu nesreču prisla kot naročena, da so lahko (s pomočjo solidarnostnih sredstev za odpravo posledic elementarnih nezgod) hitreje obnovili dotrajane zgradbe, je dom v Preddvoru tudi po sedmih letih ostal »krajevno sramota«. Le s to razliko, da je zdaj veliko upanja, da bo že prihodnje leto v njem prva priveditev in čez štiri leta tudi dokončno obnovljen.

Obnova doma se je sicer pričela že pred petimi leti. Komunalno obrtno in gradbeno podjetje Kranj je takrat obnovilo ostrešje, naredilo betonsko ploščo nad dvorano in opravilo še nekatera druga dela. Zdi se, da so takrat hoteli čimprej urediti zunanjost doma, da ne bi kvarila podobe turističnega Preddvora. Zaoblšči so izkušnje gradbenikov in naredili novo pročelje. Nobenega dvoma ni, da se prenaglihi in s tem zapravili tudi kar precej denarja. Sedaj le nekaj let staro pročelje kopijo, ker pač pred leti niso doumeli, da je treba obnoviti tudi okna in vrata.

Ceprav krajani Preddvora in okoliških vasi poznavajo potek dogodka

pri obnavljanju doma, neradi govorijo o preteklosti; še toliko bolj, ker so se zagnano lotili obnove in so trdno odločeni, da dom povsem obnovijo in zbratrejo »krajevno sramoto«. Vaščani Preddvora in okoliških vasi so gradbenemu odboru — vodi ga Alojz Bobnar z Brega — dali pismeno izjavilo, da bodo v enem letu opravili preko 3500 udarniških ur. Vrednost letos opravljenih del presega 1,25 milijona dinarjev. 600 tisoč dinarjev je iz svojih prihrankov namenila krajinska skupnost, 400 tisočakov so prejeli na občinskem natečaju.

Potem ko so prekimili z izvajalcem del, da bi pocenili gradnjo, so že pred leti uredili pritličje doma, v katerem so pisarna krajevnega urada, knjižnica in sejna soba za družbenopolitične, družbene organizacije in društva. Zdaj urejajo še prostor za

C. Zaplotnik

Sklepna oddaja TV Beograd Znanje — Imanje Cerkljani odlični drugi

Cerkle — V nedeljo, 11. decembra, je bila v prenovljenem domu kulture v Koceljevem, ki leži med Šabcem in Valjevom, pred 600 gledalci in 6,5 milijonoma gledalci pred televizijskimi zasloni sklepna oddaja TV Beograd Znanje-Imanje. V oddaji, ki je pri nas že vrsto let zelo priljubljena, je letos sodelovalo 18 krajevnih skupnosti iz Jugoslavije in gostje z Madžarske. Slovenijo je nadvečno uspešno zastopala krajevna skupnost Cerkle. Oktobra je gostovala v Majurju pri Svetozarevem in osvojila 550 od 600 možnih točk, kar je zadostovalo za tretje mesto. V nedeljo, 11. decembra, pa je petičanska žirija, potem ko je pregledala novo građivo, ki je prispevalo v studio TV Beograd do 30. novembra, razglasila tri najboljše domače in gostujoče krajevne skupnosti. Med gostujočimi so denarne nagrade Investbanke prejeli — krajevna skupnost Jaša Tomić

iz Vojvodine za prvo mesto, Cerkle (20.000 dinarjev) za drugo in krajevni skupnosti Volino in Kulina za tretje mesto. Med domačimi je prvo mesto osvojila krajevna skupnost Badovinci, skupni zmagovalec pa je postal skupnost Radujevac, ki je za nagrado prejela kombajn tovarne Zmaj iz Zemuna.

Krajevna skupnost Cerkle je z uvrstitevijo na drugo mesto doseglj lep uspeh, za katerega sta ji čestitala tudi Branko Pešić, predsednik skupštine SR Srbije, in Zaharija Trnavčević, voditelj oddaje Znanje-Imanje in vodja dokumentarno-feljtonskih redakcij TV Beograd. Poudarila sta, da je največja vrednost teh oddaj potrjevanje bratstva in enotnosti in sklepanje novih poznanstev.

J. Kuhar

Vode ni, obvestil pa tudi ne

Jesenice — Elektrikarji nam odklapljam elektriko, kar bomo že nekako prenesli. Sedeli bomo pač ob svečah, v pralnih strojih ne bomo oprali vsakega robca posebej in posesali vsakega kota. Doslej smo se točili prepričani, da bomo zares varčevali šele, ko bomo morali, ko nas bo cena pošteno udarila po žepu.

Elektrika je tudi za gospodinjstva nadvse važna reč, vendar jo ne kaže ur lahko pogrešamo. Vzdržali bi tudi daljša odklapljanja, ki so resa zoprena, a ne življensko usodna, če imamo dimnik in par polen. Huje pa je, ker odklapljanja prinašajo s seboj kup drugih nevšečnosti, kot denimo, mirovanje vodnih črpalk in pomanjkanje vode tam, kjer je itak neradodarno teče iz pip.

Kako je tedaj, ko po nekaj dni ni vode, vedo najbolje tisti, ki žive na gorenjskih območjih, kjer vodovodarjem že leta in leta ne uspe, da bi napeljali vodovode. Ta komunalna hiba se ponavadi vleče nekaj let, projekti so izdelani, denarja pa običajno ni ali pa se nateka tako počasno, da dela komaj opazno napredujejo.

Pri tem tudi Jesenice niso častna izjema, čeprav je Vodovodu uspelo napeljati vodovod iz Peričnika do Jesenic. Spodnji del občine z Žirovnicami, Blejsko Dobravo, Belo in Javornikom kronično boleha za pomanjkanjem vode predvsem poleti, letos pozimi pa še zaradi električnih odklapljanj.

Ker smo postali že trdoživi in neobčutljivi ob pomanjkanjih vseh vrt, bi morali prenesti tudi pomanjkanje vode. Za pitje bi je bilo najbrž dovolj, a kaj, ko smo se razvadili: radi bi se vsake tri štiri dni naj enkrat opalili, kaj malega oprali ali celo splaknili stranišče. Res je, da nam poleti ne škodi tovorjenje iz bližnjih vodnjakov, če jih nismo že prostodušno zasuli, ali pozimi toplojenje snega za kakšno juhico, a verjetno bi neprimerno lažje prenašali vse nadloge, če bi nas prej izvabil obvestiti, da vode ne bo.

Nemalokrat se je poleti zgodilo, da je vode naenkrat zmanjkalo za več dni. Nihče ni vedel, koliko časa je ne bo. Zdaj jo je nenadoma, a ne neprimerno, zmanjkalo pozimi. Občasna obvestila, da vode pomanjkuje, niso dovolj in tudi prošnje, naj ljudje varčujejo. Če je vsa stvar že tako hudo kritična, je pač najbolje reči, da je na tem in tem območju ne bo. Veliko manj razburjeni bo in nihče se ne bo pridružil, da bo v nasprotju z obvestilom veselo curljala iz pip.

Na »svodno prizadetih« območjih vsi vestni plačniki vodarine, stevec ali brez, pričakujejo, da jih bodo, kadar gre za predvideno pomanjkanje vode in izklope, lepo obvestili, naj si rezervirajo pralne stroje in kopalnice na vodno bolje oskrbovanih območjih občine.

D. Sedej

OPREMA MENGEŠ

UGODEN nakup kuhinjske posode, proizvod

Gorice Zagreb, v II. kvaliteti

kovinotehna

Stanovanjska soseska Rodine — Stanovanjska zadruga Železar na Jelenicah se je zaradi velikega interesa zasebnih graditeljev odločila, da se začne gradnja stanovanjske soseske Rodine II, kjer bo 54 stanovanjskih enodružinskih hiš in tudi trije trojčki. Zdaj komunalna skupnost opremila zemljišče in predvidevajo, da bodo zgradili cesto, kanalizacijo in sekundarni razvod vodovoda do junija prihodnje leto. Vrednost komunalnih del znaša 24 milijonov dinarjev, graditelji pa so za zemljišče in komunalno opremo prispevali okoli 500.000 dinarjev. (D. Sejd) — Foto: F. Perdan

Vsak tretji krajan krvodajalec — Nad sto ljudi iz krajevne skupnosti Mavčiče daruje kri, kar pomeni, da je skoraj vsak tretji krajan krajevne skupnosti krvodajalec. Pred nedavnim je krajevna organizacija Rdečega kriza pripravila slovesnost, na kateri so podelili priznanje za večkrat darovano kri — F. Rozman

Na Zatrati težave z vodo

Gorje — Zatrata je zaselek z osmimi stanovanjskimi hišami in gospodarskimi poslopji v krajevni skupnosti Gorje. Že v poletnih mesecih so jim morali vodo voziti s cisterno. Kmetu Bregantu so jo dvakrat prideljali tudi novembra. Zaselek nima vodovoda. Pred nekaj leti so skušali vodovod potegniti iz Zaboršta, ki je oddaljen le dva kilometra. Krajani bi sami izkopali in zasuli vodovodne

Jože Ambrožič

jarke in namestili hišne priključke, le plastične cevi bi kupila krajevna skupnost. Vendar so zamisel na svetu krajevne skupnosti kasneje zavrgli, čes da imajo tam ljudje dovolj vode, če je leto primerno deževno. Zgrajene imajo namreč vodohrane, zbirajo tudi deževnik. Letošnja sezona pa je seveda tudi na Zatrati povzročila pomanjkanje pitne vode.

Pot kulturne dediščine

Zirovnica — Pred petimi leti so se pri osnovni šoli Gorenjskega odreda v Žirovnici odločili, da bodo nenehno skrbeli za to, da se učenci seznanijo s kulturno dediščino kraja, v katerem živijo, s slavnimi možmi, ki so zapisani z zlatimi črkami v naši zgodovini. Odločili so se za pot kulturne dediščine z alejo slavnih mož, alejo, ki jo zgledno vzdržujejo pred šolo. V aleji so Matija Čop, Anton Janša, France Prešeren, Janez Jalen in Franc Seleški Finzgar.

Pot kulturne dediščine, ki so si jo zamisliili pripravni pedagogi na osnovni šoli, pa je postala dovolj znana z obiskom učencev ostalih šol v Sloveniji, ki jo redno obiskujejo. Mladi iz osnovne šole v Žirovnici torej veliko vedo o teh možeh, saj ne nazadnje vsako leto pripravijo kviz o poznovanju preteklosti kraja. Na šoli pa so pripravili dovolj propagandnega materiala, ga poslali šolam po Sloveniji.

Prizadevni Žirovničani pa želijo miselnim skleniti alejo slavnih mož in pot kulturne dediščine tako, da bi v primerem prostoru na šoli prikazali resnično vse zgodovinske in kulturno-ejografske vrednote svojega kraja in okolice. Na šoli imajo vrsto imenitnih grafik, ki bi sodile v tak sklop, tu je razstava o pomembnem najdišču na Ajdnu, tu so lepe tapiserije na to temo. S pomočjo idej znanega arhitekta Velepeča naj bi vse skupaj funkcionalno povezali in bi tako sama šola postala ena izmed pomembnih točk na poti kulturne dediščine. Vsekakor bo mladim, ki delajo že nekaj let pod vodstvom sposobnih mentorjev, tudi to uspelo.

D. Sedej

Aleja slavnih mož — Pred osnovno šolo v Žirovnici je pet kiparskih portretov Žirovničkih slavnih mož, ki sodijo na pot kulturne dediščine. Zdaj si na šoli prizadevajo, da bi tudi na šoli prikazali čimveč iz zgodovine svojega kraja in bi tako tudi šola postala ena izmed pomembnih točk na poti kulturne dediščine v vseh pod Stolom. — Foto: F. Perdan

Vzorčne avtobusne čakalnice

Kranj — V začetku decembra so na avtobusnih postajališčih v mestnem potniškem prometu postavili pet tako imenovanih vzorčnih avtobusnih čakalnic. Na to so se v samoupravnemu komunalnemu interesu skupnosti občine Kranj pripravljali že dñe časa. Nazadnje so se odločili za tipizirane čakalnice, ki jih dela Ingrad Ljutomer. Takšne čakalnice so namreč postavili že v nekaterih drugih gorenjskih občinah in drugje po Sloveniji. Tako je na primer urejena tudi avtobusna postaja v Kopru.

V Kranju so te čakalnice postavili pred hotelom Creina, pred šolo in stolnicami na Cesti 1. maja, na Kričevi cesti pred Zdravstvenim domom in na Cesti talcev pri otoku. Da se ne bi »zaleteli«, so se odločili, da jih bodo najprej preizkusili. Če se bo izkazalo, da so primerne, jih bodo čez čas postavili tudi na drugih postajališčih. S tem v zvezi bo v krajevnih skupnostih potreben ustrezni dogovor glede financiranja.

Z prvih pet čakalnic so morali iz sredstev za razširjeno reprodukcijo s področja mestnega prometa oziroma iz cene vozovnic odšteeti 1,5 milijona dinarjev. Da bi v prihodnje hitreje opremili avtobusna postajališča v krajevnih skupnostih, se ta sredstva zbirajo prepočasi. Razen tega so namenjena tudi za nakup novih mestnih avtobusov. V zvezi z urejanjem avtobusnih postajališč v mestnem potniškem prometu pa bo treba počakati tja do maja prihodnje leto, ko naj bi bil glede na zaporo prometa v mestu (če bo sprejet takšen odlok) promet urejen drugače, kot je zdaj. A. Ž.

Pot kulturne dediščine

IZ KRAJEV NA PODROČJU SKOFJELOŠKE OBČINE

Crtomir Zorec

Ive Šubic »Poljanška vstaja« (freska na steni zadružnega doma v Poljanški)

(45. zapis)

BRADAŠKA, ZAJEC, JOVANOVIĆ

Kar spodbilo bi se, da bi nadaljeval z ljubimi imeni poljanških umetnikov: z Matijem Bradaško iz Ličen, s Francetom Zajcem (ocetom Ivana Zajca) iz Oslice in Petrom Jovanovićem iz Dolenje Žetine pod Blegošem.

Toda prej se le moram ustaviti pri imenu dr. Aleše Ušenčnika, neko slovitega filozofa katoliške smere. Rojen Poljanec (1868 — 1952) je kmalu po študijah postal izrazit ideolog, filozofske pisatelj in ugleden javni delavec (univ. profesor, predsednik Slov. akademije znanosti in umetnosti, član številnih evropskih akademij, urednik znanstvenih revij, v slovenskem katoliškem gibanju je bil prava avtoriteta). Nekateri so mu vzdeli ime novodobnega Mahniča. Postal je (kot Mahnič) idejni kritik literature ter je s filozofskega stališča preganjal sledove liberalizma in materializma v naši književnosti, še bolj pa modernizma in dekadence, ki je nastopila konec stolnega. Danes je ime Ušenčnikovo že izvzeneno. Novi rodovi hite po drugih poteh.

Po Alešu Ušenčniku pa bosta le ostali dve pomembni filozofske deli Uvod v filozofijo in Knjige o življenu. Zanimivi tudi za drugače misleče.

Pot v Lučine me je že dalj časa prav mikala. Saj je to pravzaprav že kar posebna dejelica — resda nekako od rok, sredi zaraslih bregov, kar 9 km daleč nad desnim bregom poljanške Sore. In tudi precej visoko nad dolino pri Gorenji vasi — celih 250 m!

VRSTA POBUD

Kar našteti moram najprej vrsto pobud, ki so me vodile na pot v Lučine (domačini rečejo le »Lučne«).

Hotel sem predvsem obiskati rojstni kraj preprostega, ljubega slikarja — poznej Kranjčana — Matije Bradaška (sprva se je pisal »Bradeško«).

Iz Lucen je bil doma tudi Jožef Buh, misijonar in ustanovitelj prve slovenske tiskarne v Ameriki. Nad Lučinami se pnö širni gozdovi v Zali, prizorišče tolikerih lovskih povesti Ivana Tavčarja in trpkih slik iz življenja preganjanih luteranov. Po ljudskem izročilu so tu, v Zali, imeli svoj lovski dvorec (ali le kočo?) brižinski skofje.

Bolj izprtlan pa je »Selevški grad«, čigar razvalin je se nekaj ohranjenih. Ker je bil gradič (ali letoviški dom) zaradi svojega lastnika v zvezi s Prešernovim imenom, bo treba le reči tudi o njem kaj več besed.

No, pobud za pot v Lučine še ni konč: mikalo me je, videti ono dolinico ob potoku Brebovščici, kjer je bilo prizorišče lepega slovenskega filma Dolina miru. Le kdo se ga ne spominja? Kako resni in umetniški so bili »stari« slovenski filmi (Na svoji zemlji, Balada o trobenti in oblaku idr.), spričo sodobnih jecljanj in neokusnosti.

Beseda bo stekla tudi o Todražu, sv. Urbanu pa o Vinharjih, vzorno čisti in urejeni hribovski vasi nekdaj naseljencev iz koroškega Innichen, kot tudi o Suhemdolu, tik nad Lučinami, kjer poteka razvodnica med Soro in Ljubljano.

Prijeto mi bo, ko bom v zapisu opozarjal na nenavadna in lepa krajevna in ledinska imena tod okrog (Zlati hrib 841 m, Črna gora 811 m, Jejdovo — t. j. Ajdovo — brdo 664 m.

— O rudniku urana, ki je dolini že dozdaj zadal toliko ran, pa raje čim manj besed... ki morda niti zažljene niso?

Kako obsežen načrt za pisanje v tej skromni rubriki, ki mi je dodeljena!

LUČINE ALI LUČNE

Uradno je vasi — kar precej veliki, ima prek 150 prebivalcev — ime

POPOTNI UTRINKI

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Denar mimo magajne

Radovljica — Na pol leta zapora je tudi sodišče v Radovljici obsođeno. Mario Čoralič iz Boh. Bistrica, je kot blagajničarka pri Alpe-Skoj Loka, tozd Hoteli Boštanj, 38.152,90 din ter prenehone v vrednosti 6000 din. Že je izreklo tudi varnostni prepovedi opravljanja blagajničarke za dobo treh let po kazni.

Radovljica se je denar začela pri junija 1980 in sicer tako, da je izkupiček posameznih govorov, ni pa ga odvedla ali pa je v blagajniški dnevnipisala manjše zneske. Nekaj je dvignila gotovino tudi s čeki.

Če niso opazili, da bi bilo pričakani poslovanju kaj naravnaj letu 1980 ne, pač pa je blagajničarjev prišel na dan leta 1981. Sodelavci so sicer že imela Čoraličevu vedno denaro in da je rada pogostidelavce, vendar je to pojasnjeno, da doma ničesar ne daje plač. Pri delu je bila tudi nevera, tako da je nastal velik primanj pri poslovanju z znamkami.

Se je odločilo za izrek omazni, med olajševalnimi okolnimi pa je upoštevalo, da doslej še niso opazili, da je dejanje obnovila in da je povrnila že skoraj skodo. Po drugi strani pa sodišče nima mimo tega, da si je denar naložila daje časa in to prav v času, ko bili v postopku zaradi nepravilnosti tudi nekateri drugi njeni sode-

L. M.

Prednovoletna gneča na mejnih prehodih

Gorenjske mejne prehode je minuli konec tedna prišel v del potnikov, naših zdomev, vse mejne in tudi ostale službe pa so pripravljene na še večji promet konec tega tedna.

Kranj — Na gorenjskih mejnih prehodih, tako cestnih kot železničnih, so se za deset dni, kolikor traja vsako leto močno povečan promet na naših severnih mehah, kar dobro pripravili. Prvi del potnikov, najnižji tudi veliko tranzitnih, ki nadaljujejo pot v Grčijo in Turčijo, minuli konec tedna že pripravljajo na gorenjske mejne prehode, najnižji del potnikov pa pričakujejo konec tedna.

Zaradi zasneženih cest se je več potnikov kot sicer preusmerilo na železnično, vendar je bil kljub temu promet na večini mejnih prehodov redno živahan. Večjih zastojev ni bilo. Na upravi za notranje zadeve Kranj so povedali, da so se na vsakoletno gnečo pred novoletnimi pripravili že poprej. Na mejne prehode so razporedili večje število delavcev, tako da bo kontrola potnikov potekala kar najbolj tehnološko. Seveda pa se čakanju vendarle ne bo mogoče izogniti, saj se prosti gosti v konice. Zdomči vozijo s seboj precej predmetov, ki jih na temi prijavljajo, zato carinska kontrola razumljiva v teh dneh opravlja skoraj več dela kot običajno. Kljub tako povečanemu prometu, so žadari na UNZ Kranj, se ne zmanjša budnost mejnih organov. V Jugoslaviji se namreč odstevajo dnevi, ki nas še ločijo od olimpijskih igra, zato v okvir varovanja tako objektov kot samega poteka prireditve sudi tudi pravočasen in poostren nadzor na meji.

Močno sneženje z dejjem je minuli vikend kar precej oviralo promet na mejnih prehodih, še posebej na Korenskem sedlu in na Ljubelju. V sodelovanju z avstrijskimi organi se je sicer prečiščen del potnikov preusmeril na druge, lažje prehodne mejne prehode (Šentilj, Rateče). Vendar pa je kljub temu v petek zvečer in soboto dopoldne samo čez Ljubelj prestopilo mejo 151 avtobusov z zdomeci. Včeraj se je promet na tem prehodu že umiril, cesta pa je prevozna na obeh straneh meje brez snežnih verig.

Carinski službi na mejnih prehodih na Gorenjskem je konec minulih tedna prisločilo na pomoč še 43 carinikov in drugih izpostav. Kot je povedal upravnik jeseniške carinarnice Dante Jasnič, se je gneča na vseh začela že sredi prejšnjega tedna, tako da so carinski delavci le s težavo opravljali delo. Že v petek zvečer se je že takoj podvodenim železniškim kompozicijam priključilo še 8 dodatnih vlagov, enako je bilo tudi v naslednjih dneh, niti drugace ne bo tudi naslednji konec tedna. Ne glede na takšno prednovoletno gnečo pa imajo cariniki zalogu, da svoje delo opravljajo v skladu z veljavnimi predpisi, ki so bili deloma spremenjeni in dopolnjeni pred kratkim.

Da bi se na povečan promet čez mejne prehode pripravile tudi druge službe, so bili prejšnji teden po nekaterih gorenjskih občinah posveti, kjer so se dogovorili za delovanje najrazličnejših služb v teh desetih dneh pred novim letom. Posebne naloge imajo seveda vzdrževalci cest, ki bodo s čiščenjem mejne prehode ter magistralnih cest zagotavljali nemoteno odvijanje prometa od severne meje v notranjosti države. Pripravljena je tudi zdravstvena služba. Za prvo pomoč potnikom na cestnih mejnih prehodih bo skrbel tudi Rdeči križ, saj bodo tako tudi kot jeseniški aktivisti RK konec tedna v večernih urah prisotni na mejnih prehodih. Odveč je gotovo povedati, da prehoda meje ne bodo motile redukcije električnega toka, ki za mejne prehode ne velja.

V Tehnični bazi AMZS Kranj, kjer so minuli konec tedna dežurali tudi preko noči, sicer niso imeli pretiranega dela, v noči na soboto so imeli 6 intervencij, naslednjo noč pa 8. Med vozni, ki so potrebovali pomoč na cesti zaradi okvare ali pa je bilo treba odvleči v nesreči poškodovan vozilo, je bilo največ naših voznikov, manj pa tujih, predvsem turških državljanov.

Kot so povedali pri AMZS Kranj, je tudi za vlečno službo in pomoč na cesti poskrbljeno. Že minuli petek zvečer je AMZS Kranj — tehnična baza začela delati tudi ponoc vse do nedelje, nočno dežurstvo pa bodo ponovili tudi v treh nočeh konec tega tedna, ko bodo na številki 77024 ur na dan na voljo za vlečno poškodovanih vozil ali za pomoč tehniku na cesti.

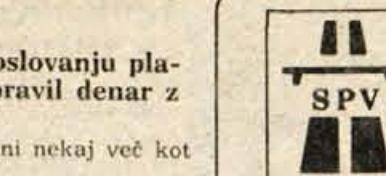
Konec minulega tedna in tudi naslednjega so prilagodili delovni tudi na nekaterih Petrolovinih bencinskih servisih. Tako bo na primer v Podkorenju črpalka odprtva ves dan, v Kranjski gori in v Tržiču pa tudi vso noč, medtem ko je v Kranju in na Jesenicah po ena črpalka za zdaj odprta vso noč.

Denar skopnel pri igrah?

Okoli 20 milijonov starih din primanjkljaja pri poslovanju planinske postojanke v Tamarju — Je oskrbnik zapravil denar z igrami na srečo?

Kranj — Delavci UNZ Kranj so zaradi suma kaznivega dejanja grabeža v zvezi s kaznivim dejanjem ponarejanja listin ovadili temeljnemu javnemu tožilstvu Muhamedu Mujkiću, 24-letnega oskrbnika planinske postojanke v Tamarju.

Mujkić je od Planinskega društva Medvode prevzel skrbništvo postojanke v Tamarju majha letos. Osebni dohodek je bil dogovoren v višini 25 odstotkov od neto realizacije prometa. Sam je skrbel za nabavo hrane in pijače, sprejemal vplačila, vodil celotno finančno poslovanje, medtem ko je D. D., ki živi pri njem, kuhalna in pospravljalna. Vse od majha do avgusta letos je bilo poslovanje novega oskrbnika uspešno, saj je iztržke redno nakazoval na žiro račun PD Medvode. Vse je kazalo tudi na veliko natancost pri poslovanju, zato se planinskemu društvu Medvode ni zdelo potrebno, da bi oskrbnika kontrolirali. V septemburu letos pa se je nenadoma prikazal manjko v višini 202.513,56 din. Prometa je bilo v tem mesecu v planinski postojanki za 396.517,60 din, medtem ko je oskrbnik nakazal na žiro račun le 194.003,95 din. Gospodarska komisija planinskega društva, ki je pregledala njegovo poslovanje, je zahtevala, da v osmih dneh poravnava manjkoči znesek, vendar Mujkić ni imel denarja. Del dolga je poravnal tako, da sta skupaj z D. D. odstopila skupno obračunanu osebni dohodek za september v višini 63.507,25 din, tako da je ostal še vedno nepokrit

Za večjo prometno varnost

Varno tudi v novem letu

Do noveletnih praznikov nas loči le še deset dni, zato ni odveč spregovoriti besedo tudi o prometu v prazničnih dneh. Še posebej mora o utrujenosti, ki se rada loteva voznikov zaradi vseh obiskov, ki jih v teh dneh morajo opraviti, in seveda zaradi popitega alkohola, brez katerega skorajda ob takih priložnostih ne gre. Tudi za praznike seveda v prometu veljajo enaka pravila, obveznosti in dolžnosti kot sicer. Običajno je v dneh okoli novega leta sneg ali poledica na cestah, zato je voznikom potrebna zbranost in pazljivost, ki jo utrujenost in alkohol zmanjšuje.

Zato se je bolje odpovedati udobje lastnega prevoza ter se raje podati v gnečo javnega prometa — varnej je in še ceneje povrh.

Vsak, ki v teh dneh seda v avto, naj pomisli da morda vozniki na sploh niso najbolj spočiti in pozorni. Ne glede na večjo nevarnost prehitljavo nekateri, kot da zanje ne velja drsenje na spolzki cesti. Kaj lahko storimo v takem primeru? Najbolje je tako upočasnit vožnjo, da nevarni voznik odpelje naprej.

Tudi pešci so v teh dneh bolj ogroženi. Kolesarji so seveda pozimi v dvakrat bolj nevarnem položaju. Zato naj bi vozniki motornih vozil še posebej skrbno upoštevali, da so tudi kolesarji enakopravni udeleženci na cestah.

Občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu si prizadajo kar najbolje informirati in obveščati udeležence v prometu; tak namen imajo tudi tedenški sestavki o varnosti prometa, objavljeni v tem letu. Varno in srečno vožnjo tudi v prihodnjem letu!

Mrak

NESREČE

POZIV NEZNANEMU VOZNIKU

Tržič — V petek, 16. decembra ob 20.15 se je na Cesti JLA pripetila prometna nezgoda. Voznik službenega vozila milice Jože Smerkolj (roj. 1936) je peljal od Bistrice proti centru mesta in pri hiši št. 3 a zadel pesca Rafaela Potrbina (roj. 1937) iz Tržiča, ki je takrat prečkal cesto. Potrbin je bil v nesreči huje ranjen, ima zlomljeno nogo in druge poškodbe. V tem času je iz nasprotni smeri, iz centra mesta proti Bistrici peljal neznan voznik osebnega avtomobila. Le-tuga UNZ Kranj naproša, da se zglaši na PM Kranj ali na PM Tržič, da bi pomagal razjasniti okoliščine te prometne nezgode.

ZBIL PEŠCA

Kranj — V petek, 16. decembra, nekaj pred 21. uro se je na regionalni cesti Jezersko—Kranj v Tupaličah pripetila prometna nezgoda, v kateri je bil ranjen Igor Šimnovič (roj. 1967) z Olševka. Šimnovič je še z enim pescem hodil kot levi po desni strani ceste, ko je pripeljal voznik osebnega avtomobila Aleksander Štempihar (roj. 1957) iz Kranja. Ta je pešca prepozno opazil in ga zadel. Šimnoviča je vrglo na avtomobil, po 25 metrih pa je zdrsnil na cesto. Voznik je po nesreči odpeljal naprej in se šele čez čas spet vrnil na kraj nezgode.

S SANKAMI NA CESTO

Jesenice — V križišču Ilirske ceste in Ceste 1. maja se je v petek, 16. decembra, ob 15.30 pripetila prometna nezgoda. Dveletna Daniela Tomič in 4-letni Dalibor Tomič sta se sankala po klancu proti križišču z Ilirske cesto ter se zato zaletela v osebni avtomobil, ki ga je po Ilirski pripeljal voznica osebnega avtomobila Blaška Jenkole z Jesenice. Voznica je sicer opazila obo otroka in se jima umikala, vendar pa nesreča ni mogla preči. V nesreči sta bila otroka le lažje ranjena.

AVTO ZANESLO V LEVO

Železnični — V soboto, 17. decembra, ob 18.25 se je na regionalni cesti Škofja Loka—Železnični pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Boštjan Božič (roj. 1966) iz Škofje Loke je peljal od Železničnih proti Škofji Lobi in pri sportni dvorani Poden na zasneženi cesti zadel na levi vozni pas, po katerem je prav tedaj pripeljal pravilno po desni voznica osebnega avtomobila Mihaela Maretič (roj. 1936) iz Podlubnika. V celnem trčenju je bila Maretičeva huje ranjena in so jo pripeljali v KC Škoda na vozilih je za 180.000 din.

AVTO V PEŠCA

Kranj — V nedeljo, 18. decembra, ob 22. uri se je na lokalni cesti Mavčice—Kranj pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Martin Čebasek (roj. 1962) s Podrečja je med naseljem Podreča in Mavčice dohitel Ilinko Duinovič in Momira Čupeljica iz Mavčic, ki sta vzpostreno hodila po desni strani ceste. Kljub zaviranju ju je voznik zadel, da sta padla in se ranila, Duinovičeva huje ranjena in so jo pripeljali v KC Škoda na vozilih je za 180.000 din.

L. M.

Odnesel zlatnike

Škofja Loka — Iz stanovanja na Cankarjevem trgu je v torek, 13. decembra, mladoletnik, star 16 let, odnesel 7 zlatnikov, 2 srebrnika in zlato verižico, vse skupaj vredno okoli 46.000 din. Zlatnino so miličniki kasneje našli pri njem doma ter vse skupaj vrnili oškodovancu.

Sedel v odklenjen avto

Tržič — V torek, 13. decembra, nekaj po 20. uri je Janez Kralj parkiral svoj avtomobil na Čevljarski ulici, kjer stane. Ko je izstopil, ni zaklenil avtomobila. Čez čas se je vrnil spet k avtu in presenečen opazil v njem 19-letnega S. K., ki je v avtu brskal po predmetih. S pomočjo se enega občana ga je prijel in odpeljal na postajo milice.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

NERODNO PARKIRANJE

Sila nerodno je, če nekdo pusti avtomobil pred garažo, lastnik pa bi rad z avtom iz garaže. Na to ni pomislila voznica osebnega avtomobila, ko je pred dnevi v Šolski ulici v Tržiču parkirala svoj avto. Čez nekaj časa ga je našla s spuščenimi zračnicami. Ni kaj, zelo zoporna lekcija, ki pa običajno tuži zelo zateče.

LOVEC OB TROFEJO

Če pade kapitalen jelen, potem je veselje nad takšno trofejo vsaj pri pravih lovcih brezmejno, takšno, da ga je trebu gasiti tudi s pijačo. Ko so pred dnevi v hotelu Kazina na Jezerskem slavili takšen dogodek, so vsi skupaj že malo pozabili na jelena. To pa so izkoristili šaljivci ter skrili jelenovo glavo z rogovjem. Strašno izgubo je seveda lovec takoj prijavil miličnikom, ki pa so potem, ko so prišli na kraj dogodka, lahko

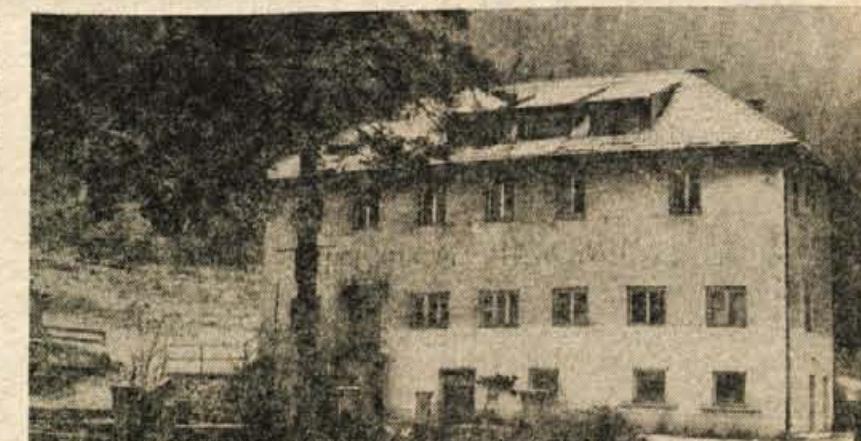
ko ugotovili le, da so šaljivci trofeje že vrnili lovcu.

NI HOTELA S POŠTE

Frančki M. se je oni dan na Bledu zares posrečilo, da je vzbudila pozornost. Najprej ni hotela zapustiti pošte, čeprav so jo že pred kako uro hoteli zapreti. Iz poštnih prostorov je niso mogli spraviti niti miličniki, ki so jih na pomoč poklicani poštni uslužbenici. To je uspelo sele zdravniku, ki so ga poklicali na pošto, ta pa je Frančko poslal z rešilcem v bolnišnico.

VODENE BOMBICE ZA MIMOIDOČE

Kraljevsko se zabava desetletni mulec na Partizanski cesti v Škofji Lobi, ko meče z bloka na cesto polivnlaste vrečke polne vode pred noge odraslih in otrok. Jeza mimoidočih ter strah otrok sta seveda razumljivi reakciji nad takšno bombardiranje iz zraka. Ko bosta za to vrsto zabavice zvedela očka in mamica, naj mu navijeta ušesa.

Naši olimpijci — Janko Janša

Igre v pravem športnem duhu

Ljubljana — Inženir Janko Janša, Gorenec po rodu, doma z Dovjega, že vrsto let živi v Ljubljani. V pogovoru ki ga razpredava v pustem zimskem dopoldnevu v njegovem skromnem stanovanju na Miklošičevi sedem, mu misli kar naprej uhajajo v Zgornjesavske doline, kjer je s sošiščini igral nogomet, tenis, tekel na smučeh, skakal, gradil smučarske proge in skakalnice, navduševal za šport krajane in okoličane, se zavzemal za »smučarski vlak«, pa je kasneje vse skupaj padlo v vodo, ker so brihtneži ukinili železnico... Govoriva o Beogradu, kjer je štiri leta učil na sedanji fakulteti za telesno kulturo, se zavzemal za uveljavitev stroke in navduševal za zimske športe in za planinarenje srbsko mladino, o službi tehničnega sekretarja združenja športne industrije, o predstavninskih poslih, ki jih zdaj opravlja v Sloveniji za tovarno Pivomajska. Nepozabne vtise ime iz znanega smučarskega središča St. Moritz, kjer je 1928. leta zastopal Jugoslavijo na drugih zimskih olimpijskih igrah, dvajset let zatem pa je v isti kraj popeljal na pete igre Tineta Muleja, brata Lukanca, Cirkila Pračka, Matveja Kordeža, Jožeta Knifica, Janeza Polda in ostale izbrane. Nеприjetне spomine imam na leto 1932, ko je na skakalnicu v Kranjski gori tako grdo padel na ledene dospočišču, da se je šele po dveh dneh prebudil iz nezavesti. Zdravniki so mu takrat prepovedali udejstvovanje s športom. S ponosom pripoveduje, kako je v Avstriji naredil izpit za smučarskega učitelja in v letu, ko so v Planici odpriji nov dom, je tam vodil prvo jugoslovansko smučarsko šolo. Rad pove, da je bil pri tem zelo strog in da so morali prav vsi tečajniki, med njimi je bil tudi prvi mož tedanje predvojne vlade, vaditi smučko gimnastiko in se učiti padcev.

NA DOVJEM IN V MOJSTRANI ZMAJEVALI Z GLAVO

»Bilo je to obdobje iskanja poti k napredku, čas samorastnikov,« se spominja Janko Janša. »S športom sem se spoznal v Ljubljani in Pragi, kjer sem se šolal. Ko sem za »stvar« navdušil tudi brata Joška, so ljudje na Dovjem in v Mojstrani zmajevali z glavo, češ zapravil bo kmetijo; namesto da bi vozil gnoj na njive in sekal les, se podi za cunjo (zoge takrat še nismo poznavali), skače in teče s smučmi... Ko smo se študentje med počitnicami vrnili domov, smo kot za stavo igrali nogomet. Pred 62 leti smo priedili v vasi prvo teniško tekmovanje; spominjam se, da smo takrat celo vstopnino pobirali. V eni od naslednjih zim je bilo ob božiču, ko sva se z bratom vrnila domov, le preveč snega zaigranje nogometna. Brskal sem po podstrelju in po naključju našel stare avstrijske vojaške smuči. Naslednjih deset dni sva z bratom izmenoma preživel na dilah. Boljšega imena tudi niso zasluzile, saj niti otora niso imele. Par tednov po tistem je bilo v Ratečah državno prvenstvo v tekih. Z bratom sva se prijavila na tekmovanje. Nastopili so tudi vsi štirje udeleženci zimskih

olimpijskih iger v Chamonixu. Pripravovali so nam o tehniki smučske teka, o uporabi maž. Z odprtimi ustimi smo jih poslušali, saj smo o tekih vedeli bore malo. Le to, kar so nam povetali predniki, med njimi so bili tudi najini strici, ki so se udeležili avstrijskih vojaških tečajev. To je bil čas, ko si vaškim kolarjem se težko doperdel, kakšne smuči bi rad. O kakih smučarskih tekaških čepljivih še pojma nismo imeli, nosili smo gojzerice, ki so se od običajnih razlikovali le toliko, da na podplati niso imele žebljev... Z bratom sva na prvenstvu tekla, tako kot sva se v nekaj dneh naučila — po »gamsovsko«. Joško je bil četrtni, nabrisal je celo enega od olimpijev, jaz sem bil slabši, sedmi. Uspeh nama je dal volje in korajže in že na naslednjem tekmovanju, na prvenstvu banovine na Blokah, je Joško premagal vse po vrsti. Dve leti kasneje sva bila na državnem prvenstvu že povsem v ospredju, napredovali pa so tudi ostali tekači iz Zgornjesavske doline. Res, fejst se nam je zdelo, da smo smučanje prevzeli ljubljanskim škricev.

ODPRL SE JE NOV SVET

V olimpijski zimi smo dobili norveškega trenerja Hansena. Po treh tednih vadbe na Dovjem in v okolici in treh izbirnih tekemah smo odpotovali v St. Moritz midva z bratom. Peter Klofutar iz Kranjske gore, dr. Stanko Kmet iz Ljubljane, Boris Režek in Stane Bervar. Nazorno, kot bi bilo včeraj in ne pred 55 leti, se spominjam veličastne otvoritve v sklepne slovesnosti. Čudovit, nekoliko dvignjen ledeni štadion, zasnežene gore in zaledenela jezera v okolici, množica ljudi in pozornost, ki so jo na vsakem koraku izkazovali športnikom, so name napravili močan vtip. V ospredju vsega sta bila šport in človek, medtem ko je na igrah povojnega časa največji gospod denar. Igre v St. Moritzu so mi odprle nov pogled v svet. Prvič sem videl bob, trdi kanadski hokej, vojaške smučarske teke in skoke, hitrostno darsanje. Bolj kot danes smo spoštovali olimpijsko geslo, da je važno le sodelovati. V teku na 50 kilometrov smo se Jugoslovani »zamazali«, pa smo trmasto vztrajali in vsi prispevali na cilj, kar je uspelo le še tekačem Švedske. C. Zaplotnik

SPORT IN REKREACIJA

Alpinistične novice

Se zadnji vzponi pred zimsko sezono — Kranjski alpinisti so dobro izkoristili ugodne vremenske in plezalne razmere pred bližajočo se zimo. Igor Kalan in Štefan Rehberger sta sredi oktobra v Paklenici preplezala Velebitaško in Bukovo smer ter Raz malega kladiva, ob koncu oktobra pa v Kamniških Alpah Perčičev steber v severozahodni steni Vežice in Zajc-Solarjevo ter Tržaško smer v Koglu. Štefan Rehberger, ki je večino teh smeri zmogel s prostim plezanjem, je skupaj s soplesalcem ponovil Kamniško smer v Koglu, z Jožetom Povšnarjem pa še Kramar-Močnikovo smer v Vežici. Matjaž Beguš in Matej Kranjc sta 6. novembra preplezala Zupanovo smer v Koglu. Rudi Lanz in Janez Triler sta plezala v zahodni steni Zvoha in opravila eno redkih ponovitev Kokrske zajede. Franci Pogačnik je s soplesalcem plezel Iniamo spominsko in Centralno smer v severozahodni steni Jezerske Končne, zatem pa v snežnih razmerah Bavarsko smer v severni steni Tri-glava.

Tečajniki na preverjanju znanja — Kranjski alpinisti so 12. in 13. novembra pripravili na Vršču izpit za sprejem novih članov med pravnikite in alpiniste. Vsi kandidati so pokazali dobro znanje razen enega, ki bo moral ponovno na preverjanje. Med mlajše pripravnike so sprejeli šest tečajnikov, od tega tri ženske, med starejše enega, medtem ko so alpinistične vrste ostale številčno nespremenjene. T. Česen

Umrl je Vladimir Stojan-Valodij

Prenchalo je biti srce Vladimira Stojana-Valodija, znanega jesenškega telesno-kulturnega in družbenopolitičnega delavca.

V teh žalostnih trenutkih so spomini njegovih dolgoletnih sodelavcev, prijateljev in znancev pohiteli skozi čas desetletja nazaj in skorajda se ne morejo odločiti, kje je vložil več svojega dela, zapustil več bogatih izkušenj in spoznanj. Težko je zapisati zasluge za človeka, ki je delal na toliko različnih področjih.

Njegova bogata pot se je začela že pred drugo svetovno vojno, ko se je vključil v vrste takratnega telovadnega društva Sokol na Jesenicah. Udeležil se je sokolskih zletov in tudi izven naših meja, v Pragi in v Sofiji. Bil je tekmovalec, vladitelj, že takrat je začel kazati svoje velike organizacijske sposobnosti. Po osvoboditvi se je vključil v obnovno TVD Partizan Jesenice, začel je delati z mladino, bil je nepogrešljiv organizator različnih prireditev.

V NOB je aktivno delal od leta 1943. Od leta 1944 dalje je bil borec Jeseniško-bohinjskega odreda, ob

koncu vojne pa je bil v drugi brigadi KNOJ. Bil je aktivni član Fotokluba Andreja Prešeren v Jesenicah, član Zveze komunistov, v drugih družbenopolitičnih organizacijah in v krajevnih skupnostih Sava.

Najbolj bogato zaposuščeno pa je podaril na področju planinstva. Ne precenljive vrednosti so njegove zasluge pri delu z mladimi. Mlade planince je učil prvih korakov po planinskih poteh, jih vodil na planinske proslave in druge manifestacije. V zavest jem je pričaral veljepoto, ki jo človek resnično doživi le v planinah.

Prejel je več državnih odlikovanj, vsa možna priznanja naše planinske organizacije, priznanja za mestorsko delo z mladimi.

Povsed je imel jasno in odločno besedo, pogrešali pa ga bodo predvsem planinski prijatelji in organizatorji pohodov.

Zivljenska nitka se pretrga, spomini živijo naprej. Tudi na Vladimira Stojana-Valodija bodo živel v sreči vseh njegovih, s katerimi je živel in ustvarjal.

J. Rabic

Zgodovina zimskih olimpijskih iger — ST. MORITZ 1928

Po povratku na Dovjem streljali s kanonom

Prizorišče drugih zimskih olimpijskih iger je bilo takrat najbolj znano evropsko zimovišče St. Moritz v Svici. Posebni poročalec Jutra je zapisal, da je v kraju moč srečati poleg športnikov raznovrstne turiste, galantne Francoze, starikove Angležinje, dobrodošne Nemce ali indijske maharadže, ki ne prihajajo semajnaj zraka zraka ali naravnih lepot, temveč zavoljo baharije — zato, da bodo lažje zapravili denar in da bodo doma v družbi povedali, da so bili v St. Moritzu...

Za Švicarje so bile olimpijske igre pomemben športni in družbeni dogodek. Na poziv predsednika organizacijskega odbora jih je odpril Švicarski predsednik Schultess, ki je v goste povabil tudi soprogata nizozemske kraljice. Na olimpijskem štadionu se je zbrajalo 363 udeležencev iz 25 držav (med njimi devet

Jugoslovov — šest tekačev na smučeh in trije umetnostni darsalci), ki so se kasneje pomerili v teku na smučeh, skokih, umetnostnem in hitrostnem drsanju, bobu in hokeju na lednu. Ker so bile igre na nadmorski višini 1800 metrov, so zdravnik vse športnike pred tekmovanjem in po njem pregledali in kasnejše o tem napisali obsežno knjigo. O našem moštvu so se pohvalno izrazili; ugotovili so celo, da sta dva naša športnika imela največjo prostornino plju.

Jugoslovani so tokrat olimpijske igre vzeli bolj zares kot pred štirimi leti v Chamonixu. Žimskošportna zveza je do podrobnosti pripravila načrt vadbe, pred tem pa je poslala tekačem pred tekmovanjem in po njem pregledali in kasnejše o tem napisali obsežno knjigo. O našem moštву so se pohvalno izrazili; ugotovili so celo, da sta dva naša športnika imela največjo prostornino plju.

Ko je že kazalo, da olimpijskih iger zaradi odjuge ne bo mogoče pripeljati do kraja, je pomirnilo v sneg, prepojen z vodo, je postal trd kot beton. Proga za tekočino 18 kilometrov je bila ledena in zato je bilo veliko padcev. Joško Janša je bil ponovno naš najboljši, zasedel je 25. mesto in premagal vse Japone, Madžare,

Kačadane, Američane in Francoze. Boris Režek je bil med našimi najpomembnejšimi, vendar je imel smole — premalo je mazal in poleg tega še zlomi smoti. Poročalec Jutra je takole ocenil nastop Jugoslovov: »Naši fantje tehnično še niso popolni. Dober je Joško Janša, Janko Janša meče palice preved nazaj, kar ima za posledico izgubo energije in hitrosti. Sill dela rok in palic je pretiran in učinkuje komično. Režek in Klofutar sta v tekmovalni tehnični začetnik ter od njiju ni mogoče več zahtevati.«

Na Dovjem, od koder sta bila doma brata Janko in Joško Janša, so bili navdušeni nad nastopom sokrajanov; ob njunem povratu domov so v kraju streljali s kanonom...

Jugoslovani so imeli v St. Moritzu svoje zastopništvo tudi v umetnem dnevu. Inž. Bloudek in Vodič nista nastopila, ker sta imela premalo treninga. Grzela Kadrnka, ki je veljala celo za enega od favoritov, se je na stopnicah pripravila na zlom. Danes pogosto o zmagovalcu odločajo stotinke sekund. Naš najboljši je bil Joško Janša z Dovjega. Bil je 21. med 41 tekmovalci, kolikor se jih je podalo v smučino, za zmagovalcem pa je zaostal za uro in šest minut. Ostali naši: Stanko Kmet, Janko Janša in Stane Bervar so se razvrstili od 26. do 30. mesta.

Ko je že kazalo, da olimpijskih iger zaradi odjuge ne bo mogoče pripeljati do kraja, je pomirnilo v sneg, prepojen z vodo, je postal trd kot beton. Proga za tekočino 18 kilometrov je bila ledena in zato je bilo veliko padcev. Joško Janša je bil ponovno naš najboljši, zasedel je 25. mesto in premagal vse Japone, Madžare,

pomnil, kasneje me je v priložnosti obiskal v mazenski delavnici na Primorskem.

Ogoljufana za Ameriko

Po svetovnem prvenstvu v Badgasteinu leta 1938 je pričeli ponovno razmišljati o olimpijskih igrah. Amerika je bila za vsakega vabilna, tem času sem dosegla pomembno mednarodno zmagovo na Etiui, četrto mesto v italijanskem Abetonskem. Pred olimpijsko sezono sem se v Kranju dvakrat tekočno pripravljala v telovadnici, s kolesom sem se vozila do Jezerskega koča, kjer je bilo dovolj snega. Edino s Petrom Lakoto sva izpolnil normo za nastop v ameriškem Squaw Valley. Bila sem nestrpnna. Enkrat so rekli, da greva, drugič spet, da ne, nazadnje pa sta menda odšla čez lužo le dva hukcionarja. Počutila sem se ogoljufano, saj sem bila na višku smučarje in dobro pripravljena.

Po tistem je Slava zavest brez treninga »smodnja« vse mlade jugoslovanske smučarke, ki so se je po več tednov pripravljale v nejini. Posvetila se je mazenski delavnici, zdaj pa načrte smuči le še za veteranske in obletnische tekme. C. Zaplotnik

GORENJSKI OLIMPIJCI — SLAVA ZUPAČIČ

Mojstra smučanja in mizarstva

Kranj — Tabla z napisom Mizarstvo — Slava Zupančič — in ob njej stara hišna številka Primskovo 166 in nova Jezerska cesta 73 kažejo, da sem prišel prav. Pogledujem proti delavnici. Ženska s smučarsko kapo na glavi se dvigne izza stroja, preneha nakladne žaganje v naramni koš in v trdi, robati gorenjsčini ogovori nenapovedanega prišleka. Po kaj si prišel, kdo si, odkod si doma? Ja, od časopisa, pogovor bi rad s Slavo Zupančič, smučarko, olimpijko... Pa

boste zapisali tudi tisto o funkcionarjih in Sqaw Valley, me presenet. Ne vem, za kaj gre. Saj tako ne boste upali zapisati. Ampak jaz bom povedala vse po resnici, tako, kot je bilo, prav nič posladcano.

Mizarstvo mojstra, 22-kratna državna prvakinja, najboljša jugoslovanska smučarka petdeset let, udeleženka zimskih olimpijskih iger v Cortini d'Ampezzo pred 27 leti je za debelo uro odložila delo...

»Špichoze« iz atovih poročnih hlač

»Pet otrok je bilo pri hiši in neko zimo je Miklavž trem prinesel smuči. Oče, mizar po poklicu, jih je naredil, 80 centimetrov dolge. Na Pičmanu smo se dričali z njimi. Naenkrat mi je bilo tega kuclja dovolj. Nagovorila sem sestro, da sva se mani zlagali, češ da greva smuči v Krvavec. Odšli sva v drugo smer — v Planico, kjer so takrat odpirali novo skakalnico. Gledala sem fan-

te, kako so se poganjali čez bližnjo 25-metrsko skakalnico. Nisem zdržala, sama sem natvezla smuči in se zapeljala. Pri tem pogumnem početku me je opazoval tudi dr. Dečman (to sem zvedela kasneje), ki je nagovoril članice kranjskega kluba Udarnik, da me preskusijo. Res so prišli k nam. Ata in mama sta nasprotovala. Kako ne bi? Pristala sta še pod pogojem, da vzamejo tudi sestro.

Sle istega leta sem nastopila na prvem tekmovanju v smuku. Bila sem predvožča. Trikrat sem padla, se trikrat pobrala in bila na koncu osma. »Nasmodiva« pa sem tudi Meto Oblakovo, ki je takrat obiskovala že zvezni trening. Naslednje leto sem odšla z ostalimi člani kluba na prvi trening — s smučmi, ki jih je izdelal oče do Čanča s Primskovega, in v hlačah, narejeneh iz atovih poročnih hlač. V Podkorenju takrat še ni bilo zičnic, pa smo hodili na vrh. Mene je vedno vleklo na smuk in kar jezna sem bila, če se je bilo treba ovijati

Zastitev planinskih jubilejev v Tržiču azgibana preteklost in modna sedanjost

Razstava v Tržiču je že prvi dan privabila precej obiskovalcev

— Letašnjo 90. obletnico organiziranja planinstva na Slovenskem je en kulturni dogodek, ki je hkrati posvečen tudi ustanovitve Planinskega društva Tržič. Gre za razstavo o slovenskem planinstvu in na tržiškem območju, ki je pripravili kot šesto letošnjo prireditve na Gorenjskem odboru Triglavskih muzejskih zbirki v Mojstrani ob tržiškem paviljonom.

Razstave, ki bo na ogled skupaj s prihodnjega leta vsak teden ponedeljkov med 16. in 20. decembrom, so minuli petek zvečer poleg številnih planincev družbenopolitični delavci in delovnih kolektivov iz občine. Zbrane je pozdravljen v predstojnika neumorni vodja zbirke Ivan Jenko.

Na zbirki dobivajo zadnji — med drugim naglasil v tem nagovoru, »vse večji poslovno samorazstavno blago, tudi predmet preučevanja sedanjosti, s pomočjo katerega bomo sedanost ter prizadružujemo bodočnost. Planinsko društvo v Tržiču, ki je skupaj z muzejom omogočilo predstavitev naše zbirke in dokumentacije domačem planinstvu, smo dolžni za gostoljubnost in čestitati na razgibano dejavnost v tržičnem preteklosti.«

Na zbirki je govornik opisal prizadevanje Slovencev za ustavitev planinskega društva in označen razraščanje planinstva na tem, je svojo razlagu dopolnil.

nil s pojasnilom: »Tema razstave Zasnova za prikaz razvoja slovenskega planinstva v triglavskem okolišu skozi čas je zelo široka. Razstava je le skromen povzetek iz naše dokumentacije, s katero si prizadamo raziskati planinsko dejavnost naših prednikov. Zeleli pa bi vas opomniti, da tudi pri vas doma verjetno tiči še prenemak spomin planinske preteklosti, ki bi lahko našlo zbirko koristno dopolnil.«

Ogledu razstave je sledila v restavraciji nad avtobusno postajo prireditve, s katero so tržički planinci potrdili nadaljevanje uspehov svojih prednikov. Za plodno delo v planinski organizaciji sta podpredsednik PZS Tone Bučer in predsednik domačega planinskega društva Stanko Stritih podeličili več priznanj. Zlati častni znak PZS so prejeli Janko Lončar, Janez Perko, Vili Perko in Stanko Stritih ter srebrnega Ivka Berganta in Marjan Dolinar. Poleg 15 bronastih častnih znakov in 2 Knaufjevih diplom za markaciste so izročili 5 pohval za sodelovanje raznih organizacij in kolektivom, delovna organizacija BPT pa je prejela za pomoč planinstvu spominsko plaketo PZS ob 90-letnici te organizacije.

Srečanje planincev so popestričili z bogatim kulturnim sporedom. V njem so nastopili pevski kvintet bratov Zupan, kulturna skupina Pobratimenje s citrašem in kitaristom ter člani mladinskega odseka domačega planinskega društva, ki so brali svoja doživetja s planinskimi izletov in recitirali dela iz domačega leposlovnega o planinstvu. S. Saje

Razstava oborožitve na Kokrici

Kranj — Ob letošnjem 22. decembru, prazniku oboroženih sil, bodo na Kokrici pripravili zanimivo prireditve. V petek, 23. decembra, ob 16. uri bodo namreč odprli v tamkajšnjem kulturnem domu razstavo pehotne in druge oborožitve, s katero so opremljeni predstavniki teritorialne obrambe, oborožitve narodne zaščite in njenih oznak ter formacijske opreme enot civilne zaščite. Med prireditvijo, ki bo trajala v petek do 19. ure in v soboto med 9. in 12. uro ter poldružu in šesto uro popoldan, nameravajo prikazati razstavljanje in sestavljanje orožja ter obiskovalce se seznaniti z njegovim namenom. Poseben poudarek bodo dali predstavniki sredstev za reševanje, ki so na razpolago v krajevni skupnosti. Razstavo bodo popestrili s predvajanjem filmov z obrambnozaščitno vsebino, obiskovalci pa bodo lahko tudi preizkusili svoje sposobnosti v strelijanju z zračno puško.

Nosilci prireditve, ki je ena od nalog iz letnega programa krajevne konference Zveze rezervnih vojaških strešin in del vzgojnega programa za predstavnike narodne ter civilne zaščite, so svet krajevne skupnosti, njen komite za SLO in družbeno samoučilo ter krajevna konferenca SZDL Kokrica. Rezervnim vojaškim strešinam bodo pripraviti razstave in uresničiti spremljajočih aktivnosti pomagali v občinskem štabu teritorialne obrambe, kranjski garniziji JLA, sekretariatu za ljudsko obrambo občine Kranj pa Gasilskem društvu in drugih organizacij v krajevni skupnosti Kokrica.

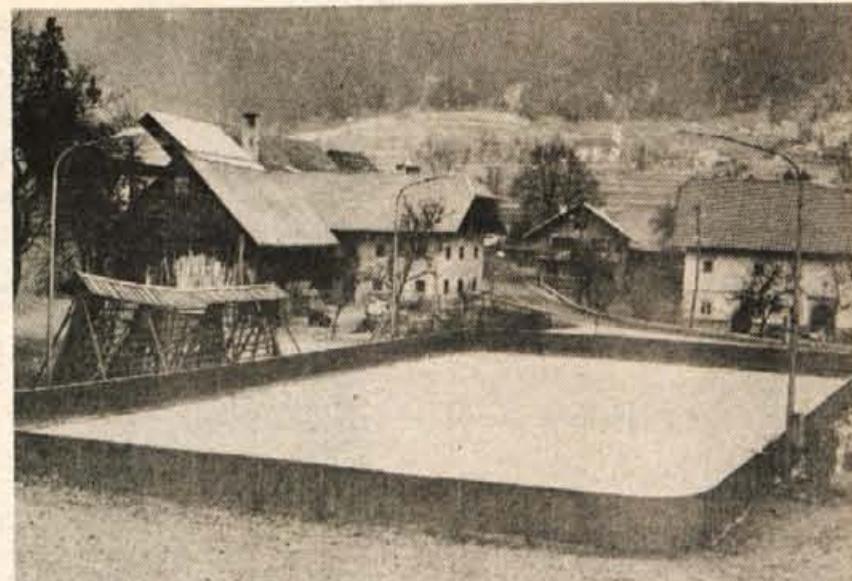
Podbodno razstavo, vendar v manjšem obsegu, so na Kokrici pripravili že pred tremi leti. Ker je bilo zanje med občani, zlasti mladimi, veliko zanimanja, pričakujejo dober obisk tudi na letošnji prireditvi.

S. Saje

Ustanovili so odbor Gorske reševalne službe

Kranj — Meddruštveni odbor planinskih društev Gorenjske je na seji minuli teden sklenil, da organizirajo odbor Gorske reševalne službe Gorenjske. Pri gorenjskih planinskih društvenih je namreč kar devet gorskih reševalnih postaj. Na Gorenjskem je največkrat potrebno reševanje v gorah, stalna pripravljenost reševalcev za pomoč in organiziranje varnih pohodov v gore. Odbor naj bi deloval operativno skupaj z JLA, regijsko teritorialno obrambo in civilno zaščito. Glede na to, da je na Gorenjskem okrog 200 gorskih reševalcev, za katere doslej največkrat ni bilo urejeno glede nadomestil osebnih dohodkov za reševanje v gorah, bo naloga odbora, da uredi tudi tovrstna vprašanja. Za ureditev vseh teh vprašanj so zadolžili Marjan Lavtičarja iz Kranjske gore, Janeza Brojana iz Mojstrane, Emila Herleca iz Kranja in Ivka Berganta iz meddruštvenega odbora planinskih društev Gorenjske.

A. Ž.

Drsališče pripravljeno — Drsališče v Mojstrani ob vlečnici upravlja naravno zdravilišče Triglav, ki je ledeno ploskev že pripravilo za ljubitve drsanja. Ob drsališču, ki ga vedno obišče precej drsalcev, je tudi okrepčevalnica. Vstopna za odrasle je 50 dinarjev, za otroke pa 30 dinarjev. — Foto: F. Perdan

Prejeli smo Alpinizmu mesto, ki mu pripada

V kranjski občini bodo prihodnje leto uskladili razvoj telesnokulture dejavnosti z gmotnimi možnostmi družbe. V skupino vrhunskih športov bodo uvrstili največ šest športnih panog (dosej 12), v tekmovalni šport 12, vse ostale pa v športno rekreacijo. Delegati skupščine telesnokulture skupnosti so že potrdili predlog razmejitve, niso pa se zedinili o merilih, na podlagi katerih bi napravili izbor panog.

»Alpinisti se ne strinjam s predlaganim razvrščanjem,« pišejo člani alpinističnega odseka Planinskega društva Kranj, in takole utemeljujejo svoje stališče. »Zveza telesnokulturnih organizacij in telesnokulturna skupnost Kranj sta v začetku junija sprejeli sklep, da bo osnutek predloga o razmejitvi vrhunskega in tekmovalnega športa v javni razpravi do 25. septembra, delovna skupina pri svetu za razvoj telesne kulture pa naj bi do 20. oktobra obravnavala pripombe in pripravila predlog, ki naj bi ga potrdila skupščina telesnokulture skupnosti. Gradivo, o katerem naj bi razpravljala delegatska baza, je bilo zelo splošno in načelno, tako da ni bilo mogoče dati nobenih konkretnih pripomemb (po obsegu je bil osnutek predloga kar štirikrat krajevi kot predlog). Zdi se, da je predlagatelj s tako pomankljivim gradivom želel okrniti razpravo in v naglici izsiliti merila, ki bi v prihodnosti rezala kruh kranjskim športom. Predlog razmejitve vrhunskega in tekmovalnega športa, za katerega ne moremo reči, da je nastal na podlagi pripombe javne razprave, je bil objavljen v Kranjčanu 9. novembra — tik pred sejo skupščine telesnokulture skupnosti, ki naj bi ga potrdila. Predlog je bil bolj dolochen in izdelan tako, da bi se javna razprava pravzaprav šole moralu pričeti. Delegati so se zato na drugem sklicu pete seje skupščine telesnokulture skupnosti počutili opeharjene v čepar so imeli vsebinske pripombe, je bil predlog sprejet, za nameček še z dvomljivo

sklepčnostjo. Zbor uporabnikov je namreč imel večinsko udeležbo le na začetku seje, kasneje, ko je precej delegatov odšlo, pa ne. Preostali uporabniki so se zato dogovorili, da bodo »pobegli delegati« glasovali po pošti. Predsedniki skupščine telesnokulture skupnosti je takoj po končanem glasovanju ugotovil, da je sklepčnost vprašljiva, in je vse ostale točke dnevnega reda predložil na naslednjo sejo.

Odbor za vrhunski šport je že avgusta opozoril alpinistični odsek na osnutek predloga razmejitve vrhunskega in tekmovalnega športa v kranjski občini. Alpinisti smo takrat nedvomno opredeli, da alpinizem kot šport in samostojno športno panogo, pri tem pa navedli tudi uspehe v preteklosti in priložili načrt dela za prihodnje leto. Odgovor smo dobili šele na peti seji skupščine — takrat, ko naj bi delegati že odločali o predlogu. V njem navajajo, da je alpinistični odsek sekcija Planinskega društva Kranj, katerega dejavnost se uvršča v športno rekreacijo; alpinizem pa ne more biti uvrščen v športne panege, ker gre pri tem za dosežke in ne rezultate. Sprašujemo se, zakaj potem ločeno obravnavajo, denimo, plavalni in smučarski klub Triglav, saj sta kluba del Športnega društva Triglav, prav tako, kot sta alpinistični odsek in gorska reševalna služba del Planinskega društva Kranj. Neutemeljeno je tudi ločevanje med dosežki in rezultati, saj Zveza telesnokulturnih organizacij Jugoslavije pri tem ne dela nobenih razlik in v enotni kategorizaciji jugoslovenskih športnikov upošteva tudi športnike — alpiniste. Svoje pripombe smo navedli tudi na seji skupščine, kjer pa smo dobili odgovor, da skupščina ni mesta za razčiščevanje vprašanj, ali je alpinizem šport ali rekreacija. Takšen izgovor tudi ni sprejemljiv, saj predlog ni bil v javni razpravi in je bil mogoče šele na skupščini dati prve konkretni pripombe.

V uvodu predloga razmejitve vrhunskega in tekmovalnega športa med drugim tudi piše, da »jugoslovenski šport išče stik s svetovnim vrhom, kar mu v zadnjem času uspeva le v nekaterih panogah.« Alpinisti smo pri tem lahko brez skrbi, saj je jugoslovenski alpinizem v svetovnem vrhu; k temu so veliko pripomogli tudi kranjski alpinisti, saj so stali že na vseh osemstočkah, ki jih je doslej osvojila katerakoli jugoslovenska odprava. Kranjski alpinisti imamo torej stik s kakovostenim vrhom, le izboriti si moramo mesto, ki nam pripada.«

Dvoransko prvenstvo SRS v lokostrelstvu Nov državni rekord Kamničana Borisa Jemca

KAMNIK — Lokostrelski klub Kamnik je v športni dvorani pravilno letosnjeno republiško prvenstvo v lokostrelstvu v disciplini indoor FITA na petidvajset metrov. Na tem prvenstvu, ki je bilo tudi moštveno za odprto prvenstvo Slovenije, je nastopilo več kot sedemdeset tekmovalcev iz skoraj vseh jugoslovenskih lokostrelskih klubov.

Letošnje slovensko lokostrelsko prvenstvo je pokazalo, da ta šport vedno bolj in bolj prodira v jugoslovenski športni prostor, saj vse klubove, ki se bavijo s tem zanimivim strelskim športom, trenirajo in tekmujejo tudi v času zimskih športov. Lokostrelski šport ni več samo letni šport, temveč postajajo vse bolj dvoranski. Trenira in tekmuje se v vseh letnih časih. S tem, da se trenira vse leto pa raste tudi kvaliteta naših tekmovalcev in tekmovalk.

Kamniško prvenstvo je tudi to dokazalo, čeprav se tekmovalci zaradi smrti v klubu niso mogli udeležiti odličnih lokostrelcev iz Zagreba, žal edina slabla luč na to prvenstvo pada na LK Jugobanke iz Ljubljane, ki se kljub bližini ni pojavit na prvenstvu, da so vse res pravili mojstri svoje športne panege. Najbolj se je pri tem izkazal Kamničan Boris Jemec, ki je v članski konkurenči instinktivec

s 533 krogi postavil nov štiri leta star državni rekord. Sicer nasploh so se na tem republiškem prvenstvu najbolje odrezali prav domači lokostrelci, saj so zasedli večino prvih mest.

Rezultati — člani — prosto —
1. Verdnik (Muta) 560, 2. Crnjanški (Koroška Bela) 558, 3. Oblak (Donat) 555; **mladinci —** 1. Kosec (Kamnik) 430; **pionirji —** 1. Flerin (Kamnik) 313, 2. Majina 208, 3. Pirnat (oba G. Grad) 60; **članice —** 1. Miloševič (Novi Sad) 485; **mladinke —** 1. Perhač (Titovo Velenje) 435; **pionirke —** 1. Stegnar (G. Grad) 86; **instinktivno — člani —** 1. Jemec (Kamnik) 533 (rekord SFRJ), 2. Prelovec (Ankaran) 496, 3. Kramar (Exoterm) 491; **mladinci —** 1. Marušič (Postojna) 463, 2. Jeršenak 448, 3. Slana (oba Exoterm) 438; **članice —** 1. Kavčič (G. Grad) 329; **veterani —** 1. Vider (Novi Sad) 464; **compound — člani —** 1. Klemen (Muta) 563, 2. Tomazin (Exoterm) 555, 3. Ostruška (Postojna) 537; **moštveno — odprto prvenstvo SRS — prosto —** 1. Kamnik I (Lukan, Orehek, D. Desnica) 1614, 2. Muta 1610, 3. Novi Sad 1551, 4. Kamnik II 1462; **instinktivno —** 1. Kamnik (Jemec, Colnar, Podlesnik) 1423, 2. Ankaran 1357, 3. Gornji Grad 895.

D. Humer

V Podkorenenu trenirajo ceneje

Podkoren — Ker letos vse do srede decembra ni bilo snega, so umečni snegi v Podkorenenu takoj, ko so ga po FIS tekmi zapustili najboljši alpski smučarji, temeljito izkoristili člani naših smučarskih klubov.

Alpski smučarski klub Kranjska gora, ki se vedno bolj uveljavlja v organizatorskem in v tekmovalnem smislu, je napravil poseben urnik treningov s tem, da člani posamezne društva ali klubu lahko trenirajo največ dve ur. Na smučiščih Podkorena so tako trenirali smučarji Branika, Velenja, Radovljice, Zagreba, moška B reprezentanca in Bleda in ugotovili, da so proge odlične, prav tako tudi umečni snegi.

Zdaj ko imajo v Podkorenenu in Kranjski gori snežne topove, bodo naši smučarji lahko trenirali doma in s tem privarčevali klubom izdatne vsote denarja, saj pravijo, da je smučarski trening v Podkorenenu petkrat cenejši kot devizni v tujini. D. S.

BPT Tržič je za pomoč planinstvu prejel spominsko plaketo PZS

Foto: S. Saje

Walki in plavalci v počastitev dneva JLA

skala VP Kranj Zali Kalan in janu Jociču

— Zimski bazen v Kranju je prizorišče že tradicionalne tekmovalne prvenstvene v počastitev dneva JLA. V konkurenči mlajših pionirjev in kategorije A je nastopilo nad stotimi tekmovalci in plavalci iz osmih slovenskih planinskih društvenih kolektivov. Tekmovalci so z dobrimi rezultati prizorišči v Beogradu — dostopovali praznik naše armade. To tekmovalje v Kranju je bilo pod pokroviteljstvom VP. Skupaj so se enkrat dokazalo, da je treba negovati prijateljstvo med tekmovalci in plavalci v počastitev dneva JLA. Najboljša rezultata tekmovalcev kranjskega Triglavskog planinskega društva Dragoslava Bazovica prejeli so svoje izvrstno plavanje na mešano, oziroma 400 m kravljem. Kalan je namreč z 2.34,53 na mešano dobila 654 točk, Stojan Jocič z 2.37,32 na 400 m kravljem. Pionirji — pionirji 400 m kravljem — 1. Triglav (Triglav) 4.37,32, 2. Grablje (Triglav) 4.52,05, 3. Turk (Ilirija) 4.00 m hrbitno — 1. Triglav (Ilirija) 2.27,22, 2. A. Praprotnik (Radovljica) 2.08,75, 3. Vran (Koper) 1.10,85, 3. Božič (Celulozar) 1.15,92; 200 m mešano — 1. Kalan (Triglav) 2.34,76, 2. J. Jocič (Triglav) 2.45,55, 3. K. Božič (Triglav) 2.46,80; pionirke — 400 m kravljem — 1. Gril 5.07,66, 2. Bogataj (oba Triglav) 5.20,79, 3. K. Božič (Celulozar) 5.37,94; 100 m hrbitno — 1. Milenkovič (Triglav) 1.27,27, 2. Vran (Koper) 1.20,89, 3. Slapar (Celulozar) 1.24,34; 100 m prsno — 1. Milenkovič (Triglav) 1.26,24, 2. D. Turk (Ljubljana) 1.29,23, 3. Žepič (Triglav) 1.29,70; 100 m delfin — 1. Kalan (Triglav) 1.09,83, 2. Vran (Koper

**16. seja
DRUŽBENO
POLITIČNEGA
ZBORA**

skupščine občine Tržič bo v ponedeljek, 26. decembra 1983, ob 12. uri v mali sejni sobi

**SKUPNA seja
ZBORA
ZDRUŽENEGA
DELA in
ZBORA
KRAJEVNIH
SKUPNOSTI**
skupščine občine Tržič bo v ponedeljek, 26. decembra 1983, ob 17. uri v veliki sejni sobi

DNEVNI RED

Po ugotovitvi sklepčnosti bodo delegati obravnavali:

- osnutek družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Tržič

- predlog dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984

- predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Tržič

- predlog odloka o spremembah in dopolnitvi odloka o posebnem občinskem davku na promet proizvodov in od plačil za storitve

- predlog odloka o organizaciji in načinu ugotavljanja vrednosti stavb, delov stavb, stanovanj in garaž ter prostorov, ki se v sezoni ali občasno uporabljajo za počitek.

- predlog odloka o nagradah in o povračilu stroškov sodnikom sodišča zdržanega dela v Kranju, ki niso v delovnem razmerju pri sudišču

- predlog odloka o zaklioničnih in drugih zaščitnih objektih

- Komunalno podjetje Tržič – ugotovitev splošnega interesa gradnje oziroma razširitve pokopališča v Križah

- kratek pregled značilnosti gospodarskih gibanj v tretjem trimesecu 1983. leta

- investicijska dejavnost v prvih polovicih srednjeročnega obdobja v občini Tržič

- volitve in imenovanja: spremembe v komisiji za urejanje odnosov z verskimi skupnostmi, imenovanje pooblaščencev za sklepanje zakonskih zvez

- predlogi, pobude in vprašanja delegatov

Volitve in imenovanja

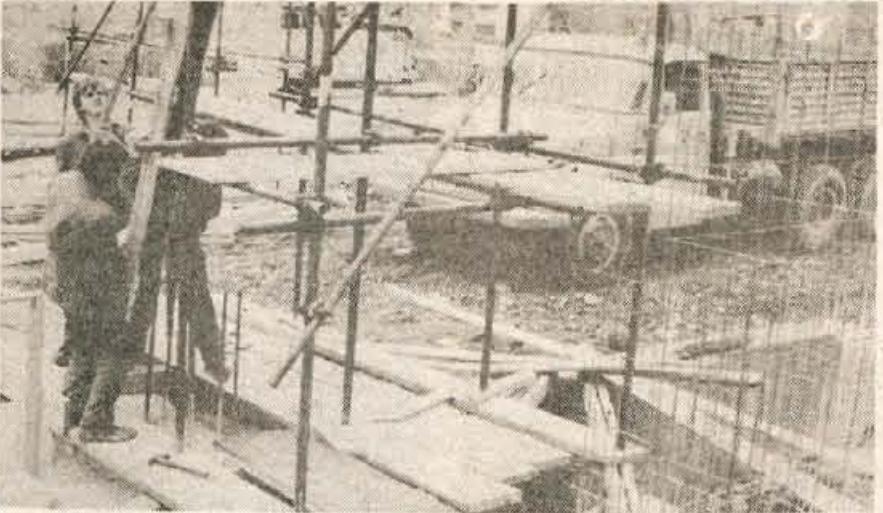
V komisiji za urejanje odnosov z verskimi skupnostmi delajo Janez Piškar, Drago Kokaš, Marjan Markič, Zdeno Šulgaj in Peter Uzar. Ker je odšel Drago Kokaš na delo v drugo občino, komisija za volitve in imenovanja predlagata, da delegati namesto njega imenujejo Egona Cokana, pomočnika komandirja postaje milice v Tržiču.

Med pooblaščenci za sklepanje zakonskih zvez je tudi Ivanka Šulgaj, ki prosi za razrešitev. Komisija za volitve in imenovanja predlagata razrešico, hkrati pa tudi, da se za sklepanje zakonskih zvez imenujeta nova pooblaščenca: Franc Miklič in Marjan Markič.

Predloga odlokov

Zbori skupščine občine Tržič so konec septembra obravnavali osnutek odloka o nagradah in o povračilu stroškov sodnikom sodišča zdržanega dela v Kranju, ki niso v delovnem razmerju pri sudišču. K osnutku so bile podane nekatere pripombe. Sodišče zdržanega dela v Kranju zdaj posreduje dopolnjeno besedilo odloka, kot je bilo izoblikovano po razpravah v skupščinah gorenjskih občin in nekaterih njihovih organizacij.

Sredi novembra pa so zbori skupščine občine Tržič obravnavali osnutek odloka o zaklioničnih in drugih zaščitnih objektih na območju občine Tržič. V javni razpravi pripombe na osnutek ni bilo, med delegatskimi vprašanji na sejah zborov pa so se pripombe nanašale na zakonske opredelitev, s katerimi mora biti odlok usklajen.

Delež investicijskih sredstev v družbenem proizvodu tržiške občine je letos krepko poskočil, predvsem zaradi naložbenih programov Lepenke in Zlita. Zlit (na sliki) gradi novo proizvodno halu za razširitev izdelave masivnega pohištva, po katerem na zahodnih trgih veliko povprašujejo.

Nekaj izgube le v Sapovem tozdu Gorenjska

V tržiški občini so kljub zaostrenim pogojem v devetih mesecih dokaj dobro gospodarili – Izguba samo v Sapovem tozdu Gorenjska, in sicer za 179.499 dinarjev – Dohodek večji skoraj za polovico, čeprav je bil količinski obseg industrijske proizvodnje skromnejši za 0,8 odstotka – V desetih mesecih za približno milijardu dinarjev izvoza, od tega 80 odstotkov konvertibilnega

nega. Nad tem povprečjem so delavci v Zlitu, Triu, Peku, Tiku, Gozdnem gospodarstvu in Kompasu.

Sredstva za sklade so znašala 841,8 milijona dinarjev, in so se v primerjavi z lanskim devetmesečjem povečala za 84 odstotkov. Zanimivo je, da je tovarna obutve Peko uresničila kar 58,4 odstotka vseh sredstev za sklade v tržiškem gospodarstvu.

Ob 35-odstotni rasti cen živiljenjskih potrebščin (podatek Zavoda za statistiko SR Slovenije) so se povprečni osebni dohodki na Gorenjskem resno zmanjšali za okrog deset odstotkov. Najmanjši padec je bil v tržiški občini, le za odstotek. V tržiški občini so v devetih mesecih najbolj popravili čiste osebne dohodke,

in sicer za 34 odstotkov, medtem ko so jih na Gorenjskem povprečno za 25 odstotkov. S povprečnim mesečnim osebnim dohodkom so tako tržiški delavci pristali na drugem mestu, za kranjskimi. Povprečni osebni dohodek v Tržiču je znašal 17.291 dinarjev, v Kranju 17.919 dinarjev, na Gorenjskem 17.124 dinarjev.

Tržiški izvozniki so v desetih mesecih letos ustvarili približno milijardo dinarjev izvoza, od tega za skoraj 827 milijonov dinarjev konvertibilnega. Celotni plan izvoza je bil uresničen okrog 73-odstotno, medtem ko sta ga Tovarna kos in srpski Gozdno gospodarstvo že presegla.

V primerjavi z desetimi meseci leta je bil izvoz manjši za 7,6 odstotka. Pokritje uvoza z izvozom v desetih mesecih znaša 175,7 odstotka. Največji del uvoza v višini 592,8 milijona dinarjev odpade na uvoz reproduktivnega materiala.

Delež konvertibilnega izvoza v skupnem izvozu je bil skoraj 80-odstoten. Pokritje konvertibilnega uvoza s konvertibilnim izvozom pa je znašalo kar 205 odstotkov.

Za naložbe v osnovna sredstva so v tržiški občini v osmih mesecih letos porabili okrog 402 milijona dinarjev, od tega gospodarstvo dobrih 315 milijonov.

Koliko so vredne stavbe

Predlog odloka o organizaciji in načinu ugotavljanja vrednosti stavb, delov stavb, stanovanj in garaž ter prostorov, ki se v sezoni ali občasno uporabljajo za počitek

Z zakonom o davkih občanov je določeno, da je osnova za davek od stavb, delov stavb, stanovanj in garaž ter prostorov, ki se v sezoni ali občasno uporabljajo za počitek in oddih, njihova vrednost, ugotovljena po pravilniku o merilih in načinu za ugotavljanje vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš ter sistem točkovanja. Zakon o stanovanjskem gospodarstvu pa navaja, da se za ugotavljanje vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš lasti občanov uporabljajo enaka merila, kot veljajo za stanovanjske hiše in stanovanja v družbeni lasti. Pri odmeri davka od stanovanjskih stavb in stanovanj se po zakonu o davkih občanov tako ugotovljena vrednost oziroma osnova zniža za znesek, ki ustreza vrednosti 70 kvadratnih metrov stanovanjske površine.

Glede na navedena določila je potrebno ugotoviti vrednost tega premoženja po predpisanih merilih, ker v prihodnje davka na posest stavbe ne bo več mogoče odmeriti od osnov in vrednosti, ugotovljenih po merilih odloka o davkih občanov. Zato izvr-

Gospodarstvo z iztrošeno opremo

Tržiško združeno delo namenja zadnji dve leti večji delež družbenega proizvoda za naložbe, še vedno pa gre preveč denarja za gradnjo zidov – Iztrošeno opremo bo treba nadomestiti s sodobnejšo, saj bo le tako izvozno usmerjeno tržiško gospodarstvo lahko obdržalo konkurenčno sposobnost na svetovnem trgu.

Dolga leta je tržiška občina z deležem investicijskih sredstev v družbenem proizvodu krepko zaostajala za gorenjskim povprečjem. Obetavnejši premiki so opazni šele v zadnjih dveh letih. Medtem ko so na Gorenjskem namenjali za naložbe povprečno nekaj več kot enajst odstotkov družbenega proizvoda, so ga v tržiški občini 1981. leta le 6,8 odstotka, lani 8,3 in od januarja do junija letos kar 17,9 odstotka.

Nato velik skok v letosnjem prvem polletju vpliva predvsem naložbi Lepenke in Zlita, obe izvozno usmerjeni, ob njiju pa je treba kot pomembnejša vlaganja omeniti še izgradnjo mejnega objekta na Ljubelju, skladišča za blagovne rezerve v Bistrici ter nakup in montažo pnevmatskih statev v Bombažni predilnici in tkalnici Tržič.

Slabo pa je, ker gre velik del naložbenega denarja v zidove, dejavje je znano, da tržiško gospodarstvo dela z iztrošeno opremo, na kar je ob pregledu investicijske dejavnosti v prvi polovici srednjeročnega obdobja še posebej opozoril izvršni svet. Med naložbami, ki so jih začeli uresničevati z lanskoga oktobra do konca letosnjega marca, je šlo po predračunski vrednosti kar dobrih 75 odstotkov denarja za gradbena dela in le 5,7 odstotka za opremo, izključno domačo. Na škodljive posledice omejitve uvoza opreme je tržiško gospodarstvo, ki mu za temen obenem ostaja premožen deviz, opozorilo tudi v zbornu združenega dela republike skupščine. Če bodo omejitve veljale še naprej, bo konkurenčna sposobnost tržiškega gospodarstva, ki je izredno izvozno usmerjeno, na svetovnem trgu krepko padla.

V nakup sodobnejše proizvodne opreme je v zadnjem obdobju izdatnejše investirala le Bombažna predilnica in tkalnica Tržič. V vseh drugih delovnih organizacijah ne investirajo niti enostavne reprodukcije. Sklade sicer polnijo, vendar velik del investicijskega denarja uporabljajo za premoženje likvidnostnih težav. Razen tega je denar tudi preveč razdrobljen, tako da se zahtevnejših naložb težko lotujejo. Zlasti, ker se delež bančnih posojil v investicijah vztrajno znižuje. Se lani je znašal 24,8 odstotka, letos samo še dobrih 13 odstotkov.

Za prihodnje leto je tržiško združeno delo v banki prijavilo okrog 771,3 milijona dinarjev naložb. Skoraj polovico vsote bo predvsem porabil Bombažna predilnica in tkalnica za posodobitev opomnenitilnice, medtem ko bo njen program izdelave steklenih vlaken odvisen od kreditnih možnosti v prihodnjem letu. S svojima programoma, gradnjo novih proizvodnih prostorov v industrijski coni, se znova pojavljata tudi Tokos in Tiko, ki pa ju brez izdatnejših bančnih posojil prav tako ne bosta mogla uresničiti.

Novosti v kadrovski politiki

Novosti iz republiškega družbenega dogovora o uresničevanju kadrovskih politik je treba prenesti tudi v občinski dokument

Spremembe in dopolnitve republiškega družbenega dogovora o uresničevanju kadrovskih politik se načrtujejo na vključevanje načela v zvezi s Titovo pobudo o kolektivnem delu, določila o kadrovjanju kadrov za področje ljudske obrambe in družbenih samoaščit, dopolnitve glede ustreznejše opredelitev pojma »moralopolitična primernost«, nekatere določila v zvezi s politiko odlikovanj in uskladitev v zvezi s prejemom sistemskih predpisov.

Skupščina občine Tržič mora kot udeleženka republiškega dogovora te spremembe in dopolnitve vnesti tudi v občinski dogovor o uresničevanju kadrovskih politik in v samoupravne splošne akte organizacij zdržanega dela.

Zato je komisija za spremembe in dopolnitve republiškega dogovora o uresničevanju kadrovskih politik v občini Tržič pripravila osnutek družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah občinskega dogovora. Osnutek se

Davčne spremembe

Zbori občine skupščine so sredi novembra že obravnavali osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984. Na osnutek tedaj niso imeli pripombe. Po preteklu javne razprave pa je republiška uprava za družbene prihodke poslala predlog tega dogovora, ki pri primerjavi z osnutkom ne prinaša nobenih bistvenih sprememb.

Dogovor vsebuje naslednje novosti: oziroma spremembe: znižuje se dodatna stopnja za zavezance, ki imajo v lasti negozdna in gozdna zemljišča; spreminja se razpon davčnih osnov in stopnje za davek iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti, ki se plačuje od ostanka čistega dohodka; uvaja se davčna olajšava za zavezance, ki opravljajo gostinsko dejavnost in dosežejo več kot 40 odstotkov celotnega prihodka s strebo hrane in prenošči; za dodatne zaščitne novih delavcev se bodo prisnale davčne olajšave za znesek, ki ustreza desetim odstotkom povprečnega enoletnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v Sloveniji v preteklem letu; pri davku po odbitku se predpisuje 10-odstotna stopnja davka od dohodkov zbiranja, prenosa in razdeljevanja pošte v odročnih planinskih območjih (dosedaj je bila 40-odstotna stopnja), na novo pa se opraviča plačilo davka po odbitku dohodka, ki jih dosegajo občani z zbiranjem mleka in dohodka, ki jih doseže popolni invalidi, če opravljajo ročna dela prek organizacij združenega dela; predlagana je drugačna obdavčitev pri prodaji motornih vozil, in sicer 15 odstotkov za prodajo motornega vozila pred potekom enega leta od nabave ter 10 odstotkov za

prodajo vozila po poteku enega dveh let od nabave.

Na osnovi teh sprememb je zapisan predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o občinovih občine Tržič ter predlagan odloček o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem delu na promet proizvodov in storitev.

Razširitev pokopališča v Križah

Komunalno podjetje Tržič merava v skladu z družbenim programom občine Tržič graditi nove pokopališča v Križah. Lokacijski dokumentaci se predvideva gradnja na zemljišču skupni površini 8611 kvadratnih metrov, ki je last županstva Križah, Majde Štaber, Ivice Hladnika, Ivane Vodnjave in delno družbenega lastnika.

Ker zemljišča ni bilo mogoče pridobiti s pogodbami z lastniki, gradnja pa ni določena s pravskim izvedbenim aktom, to je zazidalnim načrtom, je potreben po zakonu o razlastitvi in pravem prenosu nepremičnin v držbeni lastnosti pred razlastitvijo ugotoviti splošni interes gradnje pokopališča. S prodajo zamejne zemljišča se namreč ne izogneti eden od lastnikov.

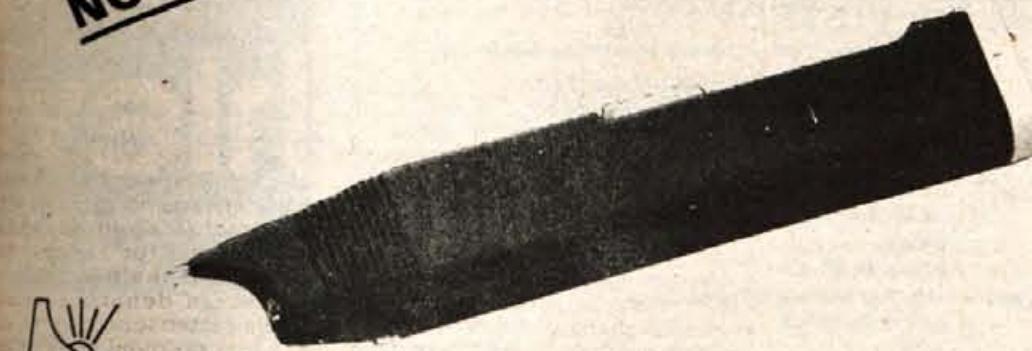
Izvršni svet predlagajo spremembe odločbe o ugotovitvi splošnega interesa gradnje zemljišča, ki je razširitev pokopališča v Križah. Javna razprava naj bi trajala do naslednje seje zborov skupščine občine Tržič.

NOVO PRAKTIČNO

**Kombinirana baterijska svetilka
z grelcem za odtaljevanje
avtomobilskih ključavnic**

ELEKTRA

Tako kot marsikdo smo se tudi mi v tovarni baterij ZMAJ vedno jezili na zamrznjene avtomobilske ključavnice, ko se nam v zimskih jutrih tako mudi!

Zato smo izdelali nov, zanimiv in nadvse uporaben pripomoček, ki nas rešuje »večnih zimskih začat«.

Naj zunaj še tako zmrzuje, se odslej z veseljem odpravljamo na pot, saj avto lahko odpremo brez težav, ker imamo grelec za odtaljevanje avtomobilskih ključavnic — **ELEKTRA**.

Grelec **ELEKTRA** pa lahko uporabljamo vse leto, ker je to pravzaprav kombinirana baterijska svetilka, ki nam lahko služi kot:

1. učinkovit grelec za odtaljevanje zamrznjenih avtomobilskih ključavnic, ključavnic za prtljažnike itd.,
2. ličen kemični svinčnik (pisanje nam olajša mini svetilka nad svinčnikom),
3. priročna žepna baterijska svetilka (ki bo koristna tudi v ženskih torbicah).

NAČIN UPORABE:

1. Če želimo **PISATI** s kemičnim svinčnikom, bomo premaknili drsno stikalo 1 naprej.

2. Za **ODTALJEVANJE AVTOBILSKIH KLJUČAVNIC** premaknemo drsno stikalo 1 nazaj in tako izvlecemo topotni trak, počakamo 20 sekund, trak potegnemo 1 cm nazaj in ga vstavimo v zamrzeno ključavnico.

2. Če hočemo **LUČ**, pritisnemo na gumb 2 in lučka sveti, dokler pritiskamo na gumb.

4. Kadar je treba **ZAMENJATI BATERIJE** ali **KEMIČNI VLOŽEK**, kombinirano svetliko najprej **RAZSTAVIMO**: izvlecemo držalo 3 iz stranskega pokrova 4, dvignemo in izvlecemo stranski pokrov 4 ter odpremo ohišje, tako da dvignemo zgornji del in ga ločimo od spodnjega.

primerno darilo

**Iskra, baterije Zmaj
Ljubljana, Stegne 23**

ELEKTRO GORENJSKA, n. sub. o. Kranj

Delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge v službi obratovanja in energetike:

1. RELEJNA ZAŠČITA IN OBRATOVALNE MERITVE

Pogoji: — diplomirani elektro inženir,
— 5 let delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas.

2. OPRAVLJANJE ADMINISTRATIVNIH DEL

Pogoji: — ekonomski ali administrativni tehnik,
— zaželeno delovne izkušnje in šoferski izpit B kategorije.

Delovno razmerje se sklene za določen čas, čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu.

3. ČIŠČENJE POSLOVNOSTIH PROSTOROV

Pogoji: — osnovna šola,
— popoldansko delo,
— polni delovni čas.

Delovno razmerje se sklene za določen čas, čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati na naslov: Elektro Gorenjska, Delovna skupnost skupnih služb, Kranj, Cesta JLA 6/III, v 15 dneh po objavi.

TK
Kadinjača

Obiščite prodajalno trikotaže
Bajina Bašta v Kranju
Vodopivčeva 6
(na Mohorjevem klancu)

UGODNO BOSTE KUPILI:

- moške, ženske in otroške pletenine,
- otroške in moške bunde,
- moške srajce, ženske bluze in krila
- ženske in moške pižame

Želimo srečno novo leto 1984!

ARCOGORENJKA

Trgovska delovna organizacija Golica o. o.
Odbor za delovna razmerja
TO ZARJA o. sub. o.
Jesenice, Titova 1

Objavlja prosta dela in naloge

POSLOVODJE
prodajalne DOMOPREMA
S SKLADIŠČEM
na Jesenicah, Titova 1
s polnim delovnim časom za ne-določen čas.

Pogoji:

- končana poslovod kašola,
- štiri leta delovnih izkušenj,
- ustrezne vodstvene in druge sposobnosti, ki se zahtevajo za opravljanje zadnjih del,
- trimesečno poskusno delo

Kandidati naj ponudbe z dokazilom izpolnjevanju pogoja strokovne izobrazbe pošljajo v 8 dneh po objavi na naslov: Trgovska delovna organizacija Golica — kadrovska služba, Jesenice, Titova 22.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljenem postopku.

Savske elektrarne
Ljubljana,
n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja ponovno objavlja prosta dela in naloge

**SNAŽILKE
POSLOVNOSTIH PROSTOROV**

Pogoji:

- NK delavka brez delovnih izkušenj, vsaj s 4 razredi osnovne šole,
- 3-mesečno poskusno delo.

Nastop dela je možen takoj. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Stanovanja ni.

Pismene prijave naj kandidatke vložijo v roku 8 dni po objavi na naslov:

Savske elektrane Ljubljana,
TOZD Elektrarna Moste, Žirovnicia — Komisija za delovna razmerja.

Kandidatka bo izbrana v 30 dneh po izteku prijavnega roka

**GORENJSKA
KMETIJSKA
ZADRUGA**

TZO TRŽIČ, KRIŽE

Zadružni svet razpisuje prosta dela in naloge

**INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA —
DIREKTORJA TZO**

Kandidati naj izpolnjujejo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba kmetijske, ekonomsko-komercialne ali veterinarske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- poslovne, organizacijske in vodstvene sposobnosti, razvidne iz rezultatov dosedanjega dela

Delavec bo izbran za opravljanje nalog poslovodnega organa za dobo štirih let.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v roku 8 dni od objave na naslov: Gorenjska kmetijska zadruga, Jezerska 41, Kranj, s pripisom »za razpisno komisijo TZO Tržič«.

O rezultatih izbire bodo kandidati obveščeni v 10 dneh po opravljeni izbiri.

**HRANIILNO KREDITNA SLUŽBA SLOGA
KRAJN**
o. sub. o. Kranj, Jezerska 41

**RAZPISUJE KREDITE ZA RAZVOJ ZASEBNEGA KMETIJSTVA
V LETU 1984**

Kreditne bomo odobravali v naslednje namene:

- gradnja ali preureditev hlevov s pripadajočo opremo
- nakup kmetijske mehanizacije
- nakup zemljišč
- melioracijo kmetijskih zemljišč

Kreditni pogoji bodo glede na namene kreditiranja različni.

Določil jih bo Izvršilni odbor na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih srednjoročnega plana razvoja kmetijstva ter sklepov Konzorcija za zagotovitev sredstev za proizvodnjo in preskrbo s hrano za potrebe SRS in sklepov LB, TBG Kranj.

Kreditni pogoji so naslednji:

- da bo odobreni kredit izkorишčen za namene, ki so predvideni v kreditni pogodbi,
- da bo potreben kreditni material nabavljen na podlagi naročilnice HKS,
- da bo TZO SLOGI oddajal vse pridelke, ki ga zavezujejo s člansko pogodbo,
- da je preusmeritev, oziroma pospeševanje kmečkega gospodarstva v skladu z načrtom razvoja kmetijstva,
- da ima v primeru gradnje ali preusmeritve zahtevano gradbeno dokumentacijo,
- da je kreditno sposoben.

Prošnje za kredite bo do 10. 1. 1984 sprejemala pospeševalna služba pri GKZ TZO Sloga Kranj, Gasilska ulica 5.

**energetika
ljubljana**

DO ENERGETIKA LJUBLJANA

BUTAN PLIN
n. sol. o.

skladišče Kranj

OBVEŠČA

vse potrošnike plina, da bo na pobudo zborna občin skupščine mesta Ljubljana z dne 3. 2. 1983 in dogovora distributerjev TNP izv. sveta SRS, ter Komiteja za gospodarstvo SO Kranj z dne 22. 8. 1983, uvedla enotne plinske izkaznice z namenom zagotoviti redno in racionalno pregledovanje plinskih instalacij v gospodinjstvu, kot to obvezuje pravilnik o gradnji naprav za TNP (Ur. I. SFRJ št. 24/71), izdajala evidenčne kartone po KS in sicer po naslednjem sporedu:

1. KS STRAŽIŠČE 21. in 22. 12.	14. KS PREDDVOR
2. KS HUJE 23. in 24. 12.	PREDOSLJE
3. KS ZLATO POLJE 26. in 27. 12.	OLŠEVEK
4. KS ŽABNICA 26. in 27. 12.	HOTEMAŽE 20. in 21. 1.
KS PLANINA 28. in 29. 12.	
5. KS VODOVODNI STOLP	15. KS BESNICA
30. 12. in 4. in 5. 1.	BELA 23. 1.
6. KS CENTER	16. KS VOKLO
STRUŽEVO	VOGLJE
GOR. SAVA 6. in 7. 1.	VISOKO 24. 1.
7. KS PRIMSKOVO 9. 1. in 10. 1.	17. KS GORIČE
8. KS NAKLO 11. 1.	GOLNIK 25. 1.
9. KS KOKRICA 12. 1.	18. KS JOŠT
10. KS BRATOV SMUK 13. 1.	KOKRA
11. KS BRTOF	MAVČICE
ČIRČE 14. 1. in 16. 1.	PODBLICA 26. 1.
12. KS BITNJE 17. in 18. 1.	19. KS TRBOJE
DUPLJE 17. in 18. 1.	TENETIŠE
13. KS ŠENČUR 19. 1.	TRSTENIK 27. 1.

Potrošniki morajo imeti s seboj obvezno osebno izkaznico, obrtniki, ki potrebujete plin za opravljanje svoje obrti, morajo predložiti potrdilo svoje občine, da opravljajo obrt.

ELAN

TOVARNA ŠPORTNEGA ORODA
BEGUNJE NA GORENJSKEM

Na osnovi 10. člena Pravilnika o delovnih razmerjih Delovne skupnosti skupnih služb in sklepa komisije za delovna razmerja objavljamo prosta dela in naloge

REFERENTA ZA DRUŽBENO DEJAVNOST

- Pogoji:
- višja izobrazba družboslovne ali tehnične smeri in 1 leto delovnih izkušenj na istih ali podobnih delih
 - srednja izobrazba družboslovne ali tehnične smeri in 2 leti delovnih izkušenj na istih ali podobnih delih,
 - pasivno znanje 1 tujega jezika,
 - poskusno delo 3 mesece,
 - aktivnost v športnih organizacijah,
 - družbenopolitična aktivnost.
- Poskusno delo 3 mesece

Pismene prijave z ustreznimi dokazili sprejema kadrovska služba ELAN tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem 15 dni po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po končani objavi.

**NAJLEPŠE
NOVOLETNO DARILO ZA
OTROKE IN ODRASLE:**
DEDEK MRAZ VAS
TUDI LETO PRIČAKUJE V DVORANI
TIVOLI s pravljičnim programom
**90-članskega svetovno
znanega ansambla**

PRAŠKE DRŽALNE REVIE

Razkošni kostumi, živahna glasba, vrhunsko
dršanje in olimpijski volič
na glasbo DŽULI.

Predstave: 28. 12. ob 17. uri
29. 12. ob 15.30 in 18.30 uri

Cena vstopnic 200 din.
Za zaključene skupine nad 20 oseb 10% popust, za večje skupine posebni pogoji.

INFORMACIJE IN PREDPRODAJA VSTOPNIC:
Potovalna agencija INEX PA Ljubljana,
Titova 25, tel. 312-995, 327-947.

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED, n. sol. o.
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB
BLED, LJUBLJANSKA C. 19

Komisija za delovna razmerja pri delovni skupnosti skupnih služb objavlja prosta dela in naloge

SISTEMSKEGA PROGRAMERJA

Pogoji: višja strokovna izobrazba računalniške, elektro ali matematične usmeritve, 3 leta delovnih izkušenj pri programiranju ter aktivno znanje angleškega jezika.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od dneva objave tega oglasa na naslov:
GG Bled, Delovna skupnost skupnih služb
64260 Bled, Ljubljanska c. 19

Sporočili ste nam

Šahisti in kegljači za praznik republike — V počastitev dneva republike sta bili v Tržiču dve tekmovanji. Šahovsko društvo je s pomočjo občinskega sindikalnega sveta pripravilo v Domu Petra Uzarja šahovsko tekmovanje za zaposlene iz tržišča občine. Zmagal je Dušan Borštar (Peko — DSSS) pred Andrejem Locem (Občinska zdravstvena skupnost) — oba sta zbrala po 9,5 točk — Radom Rabičem (Komunalno podjetje), 8. Francom Skrjancem (Združenje obrtnikov) 6,5 in Janezom Uzarjam (Peko — Orodjarna) s 6 točkami. Osnovna sindikalna organizacija Pekovega tozda Obutve je pripravila kegljaško tekmovanje. Med 24 tekmovalkami je zmagala Jolanda Ribnikar s 168. Mojco Sedminek 166, Lidijo Žnidarsič 165 in Blanko Ruparič 165. Med 49 kegljači je slavil Vinko Gros s 421 podprtimi keglij pred Miletom Avramovićem 405, Poldetom Hladnikom 399, Francem Ruparičem 389 in Petrom Medetom 388. Med ekipami je

Priznanja telesnokulturnim delavcem

Ziri — Občinska telesnokulturna skupnost Škofja Loka je na slovesnosti, ki jo je v soboto pripravil v Žireh domači smučarsko skakalni klub, podella Bloudkove značke prizadevnim dolgoletnim telesnokulturnim in športnim delavcem. Zlato značko so prejeli Anton Oman (Občinska strelska zveza Škofja Loka), Silvo Ravnikar in Adi Pretnar (oba Smučarski klub Alpetour), srebrne Drago Kisovec (SD Poljane), Franc Pfajfar (SD Alpes), Vladimir Polajnar, Lado Nasitan (ob SD Iskra Železniki), Janez Žagar, Jaroslav Kalan (oba SK Alpetour) in Rudi Fojkar (Občinska strelska zveza Škofja Loka), bronaste pa Franc Demšar, Miha Pintar (oba SD Alpes), Alojz Firšt (BSD Žiri), Miha Bogataj (KK Kladičar), Ivan Žakelj (SSK Žiri), Minka Primožič (SD Iskra Železniki), Maks Jelenc (Krajevna skupnost Dražgoše) in Jano Hafner (SK Alpetour). -cz

VABI NA NOVOLETNO PRAZNOVANJE

31. 1. 1984 SILVESTROVANJE

v restavraciji, discu in ostalih prostorih v hotelu

igrata ansambel »MODRINA« in »KAJŽARJI«

V prijetno dekoriranih prostorih vam bodo pripravili izbrane novoletne menije in bogat srečolov

1. 1. 1984 NOVOLETNI PLES v restavraciji

od 20. do 02. ure

DISCO

od 20. do 02. ure

2. 1. 1984 NOVOLETNI PLES v restavraciji

od 20. do 02. ure

DISCO

od 20. do 02. ure

3. 1. 1984 DISCO

od 20. do 02. ure

Delovne kolektive in zaključene družbe vabimo na prednoletna praznovanje v naših prostorih.

REZERVACIJE: Tel. (064) 23-650 (recepција)

Kolektiv hotela CREINA

HOTEL
CREINA KRAJ

ALPETOUR

KRAJ

Odkupujemo borov žagan les vseh dimenzij v večjih količinah. Informacije od 8. do 12. ure v Tržiču, tel. (064) 50-440 int. 214-209

Ljubečna Celi

hlevit

tlak za hleva
tel.: (063) 25-800

GIP GRADIS LJUBLJANA
TOZD LIO ŠKOFJA LOKA
Kidričeva ulica 56

bo po sklepu delavskega sveta TOZD prodalo na

JAVNI LICITACIJI

1. RABLJENO OSNOVNO SREDSTVO TRAKTOR S PRIKOLICO proizvodnje STORE-FIAT Tip. FIAT 404

Izklicna cena: 200.000,00 din. Vozilo s prikolico je v nevostenju stanju.

2. RAZNI MONTAŽNI ELEMENTI od opuščenih programov:
— zunanj stenski elementi
— notranji stenski elementi
— stropni elementi
— nosilci
— okna, kovinski podboji

Licitacija bo v petek, 23. 12. 1983
15. uri v prostorih GIP GRADIS
TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva ulica 56.

Blago si interesenti lahko ogledajo pred licitacijo. Davek plačajo kupci od izklicne cene.

Kandidati morajo pred licitacijo ložiti 10 odstotno kavcijo od izklicne cene.

RAZDELJEVANJE BONOV ZA TEKOČA GORIVA

IZVRŠNI SVET SO KRAJ bo organiziral razdeljevanje bonov za tekoča goriva za obdobje januar — marec 1984, v torek, dne 27. 12. 1983 in v sredo, dne 28. 12. 1983 od 9. do 18. ure na istih mestih, kot se je razdeljevalo za pretekla obdobja in sicer za:

- osebne avtomobile in kombinirana vozila,
- evidentirane traktorje,
- motorna kolesa,
- kolesa s pomožnim motorjem

Lastnikom tovornih motornih vozil in občanom, ki so opravljeni do dodatnih količin goriva, bomo razdeljevali bone na SEKRETARIATU ZA NOTRANJE ZADEVE, Trg revolucije 1, soba 177/II.

Zamudniki bodo lahko prejeli bone na SEKRETARIATU ZA NOTRANJE ZADEVE SAMO OB SREDAH, v času od 8. do 17.30 ure.

IS SO KRAJ

Rokometaši sklenili jesenski del ligaških tekmovanj

Uspešen nastop gorenjskih ekip

Kranj — Končal se je jesenski del tekmovanja v občinskih, republiških, medrepubliških in zveznih rokometnih ligah. Z uvrstitevimi gorenjskimi ekip smo lahko zadovoljni, čeprav smo od nekaterih pred pričetkom prvenstva prizakovali več. Med te sodi tudi ženski del prvenstva v drugi zvezni ligi na desetem mestu z vsega šestimi osvojenimi točkami. Igralka iz Železnikov so v enajstih srečanjih zbrale le dve točki več kot zadnjih trečih Trogir 73. S skromnimi izkupičkami točk in skromno uvrstitevijo bodo prezimili tudi rokometaši škofjeloške Jelovice, ki nastopajo v medrepubliški ligi. Po prvem delu so na enajstem mestu z osmimi točkami, vendar le za tri točke zaostajajo za tretjeuvrščeno ekipo.

Edini gorenjski predstavnik v moški republiški ligi, tržiški Peko, je v druščini dvanajstih moštev zaostal za jesenskim prvakom Mokercom z Iga le za štiri točke, kar je zadostovalo za sedmo mesto. Tržiški igralci imajo v nadaljevanju prvenstva lepe možnosti, da z borbeno igro se izboljšajo uvrstitev. V enakem ženskem tekmovanju so Gorenjsko zastopale tri ekipi — Peko iz Tržiča, Duplje in Preddvor. Naslov prvakov so osvojile igralke Iskre iz Šentjerneja. Zbrali so 18 točk in izgubile le eno tekmo. Na odlično tretje do četrto mesto so se z 12 točkami uvrstile rokometašice Peka. Igralki Duplje so zasedle osmo mesto s sedmimi točkami, lahko pa bi bile še za nekaj mest boljše, če ne bi nesrečno izgubile nekaj že dobljenih tekem. Ekipa Preddvora, povratnik iz druge zvezne lige, boleče občuti menjavo igralskoga rodu. Po jesenskem delu prvenstva je namreč brez osvojene točke na zadnjem mestu.

V moški republiški ligi — zahod zastopajo Gorenjsko ekipe Preddvora, Žabnice in Križ. Naslov prvaka so osvojili igralci Črnomlja. Zbrali so 21 točk, prav toliko tudi Preddvor, ki je

Trim liga v namiznem tenisu

Kranj — Komisija za namizni tenis pri ZTKO Kranj tudi letos organizira občinsko trim liga v namiznem tenisu. To bo tekmovanje za leto 1984.

To zanimivo namiznoteniško-tekmovanje bo za ženske in moške ekipe. Za vsako ekipo lahko nastopa po dva igralca, oziroma igralke in dve rezervi. Igralo se bo na tri dobljene niže po turnirskem sistemu. Prvi turnir bo 14. in 15. januarja v dvorani TVD Partizan Stražišče.

Prijave sprejema ZTKO Kranj, Cesta Staneta Zagaria 27, telefon 21-176, do 26. decembra 1983. (dh)

PRODAJALN
Delikates
KRANJ

v novembру in decembru
odprtta tudi ob sobotah po
poldne
nasvidenje

Jamarske novice

Kranj — Ob letošnjem prazniku publike je skupina kranjskih jamarov od 27. do 29. novembra raziskoval podzemni svet v okolici Kočevja. S močjo dobrega poznavanja tistih jav je že prvi dan ogledala štiri jame in našla šest vhodov v domnevne raziskane jame.

Drugi dan so jamari po skupi raziskali in izmerili 5 jam od 10 do metrov globine: najglobljo seznamno vertikalno brezno v prečniku 45 m, ki se na dnu razširi v prečnik 100 x 40 x 20 m. Nekaj jamarjev celodnevno delo je zadostovalo in so pozno zvečer odšli najbolj obetavno jamo. Ker pa zmanjkalno opreme, njenega dne dosegli.

To se je posrečilo naslednji dan, je jamo obiskalo kar 10 jamer. Vhodno brezno te jame je 10 m dolg, ovalni prerez pa meri 5 m. Razširi v 6 m visoko, 30 m dolgo in široko dvoranco. Iz nje se proti jugu odcepil 50 m dolg, lepo zaslagen kipan rov. Proti jugovzhodu se nadaljuje skozi 20 m dolg in ozek ravninski kanal, ki je ponekod visok le 30 cm. Sledi v ravnini omogočita premagati 30 m dolg stopnje, kjer se odprtje zavije in razvijena dvorana: njeni večja dolžina je 80 m, širina 25 m na 20 m. Blizu najnižje točke te jame je najlepši del jame. Dvorana je velikosti je polna lepih kamenov. Prek velikih naloženih kamnitih krovov in strmega, 15 m dolgega in dolgega rova, se je posrečil prehod do 18 m dolge stopnje. Sledil je spust po levi zataknjeni v svedrovec, ki ga je nato dodatni klin nato pa še 5 m preko s pomočjo vrvne tehniki in dveh polnih skal je bilo doseženo. Nato spust je zaustavila za čevelj velika skozi, katero je vržen kamn.

V bližini te jame so odkrili še eno, pa so jo zaradi pomajkanja časa opremile raziskali le do 60 m dolžine. V tej akciji so sodelovali Matjaž Draščak, Igor Potočnik, Matjaž Kamenšek, Majda Pintar, Janez Žnidar, Matjaž Rakovič, Uroš Markovič, Iztok Pogačnik, Matjaž Jensterle, Majcen Jančar in Vlado Skok.

GLASI tel.: 27-960

RODAM

prodam PRAŠIČE, težke 120-13152
Gorice 7
prodam PRAŠIČE za zakol, težke od 100 kg, cena 205 din za kg. Stalag 9, Škofja Loka 13100
malo, simentalko s telefonom molznico, prodam. Hrastar, Škofja Loka 13198
ženski smučarski KOMBO-rdeč, nov, št. 36 in žensko podloženo JAKNO, sive barve, Polajnar, Mestni trg 18, Škofja Loka 13199
ohranjen črnobel TELEVISIJE 900 avtomatik. Zg. Bitnje polkarni 13200
dobro domače ŽGANJE. Sp. Radoševica 13201
SLIKO 85 x 95 olje Brada-telezno PEČ, prodam. Naslov sistem oddelku 13202
črnobel TELEVIZOR »riz«, din. Žibert, Kranj, Kidričeva 17 13203
eden teden starega BIKCA 13204
stare 9 tednov, majhne razlike zastonj. Čirče 32 13205
brezhibno PEČ za centralno grijanje »Fertherm«, 40.000 kcal. 13206
23-466, Jezerska c. 12 13206
GARAŽO - Induplati Jarševo. Telefon 25-346 popoldan 13207
KRAVO s teletom. Vrbnje 3 13208
dva PRAŠIČA, težka po 1/2 v polovico mlade KRAVE. Hrastnik 13209
prodam dobro ohranjeni GULNIK (2 elektrika, 2 plin). Tone 13210
Mošnje 74, Radoševica, tel. 06-315 13210
KRAVO v devetem mesecu 13211
Kranj, Jezerska c. 92 13211
RECODER philips 1502, zadržen, prodam. Pirc, Hrastje 13212
6 tednov stare PRAŠIČKE. 13220
Cerkje 12820
PRAŠIČE za zakol. Zalog 13221
Cerkje 12821
trofazni CIRKULAR za žaganje 13222
drv, ugodno prodam. Šmarca 13223
10,5 g ZLATA za zobe, Maščep, Alpska 65, Lesce 13224
javlo KRAVO ali zame na brejo. Jože Gerjol, Alpska 92, 13225
diatonično HARMONIKO. 13226
8-418 13226
trajnožarečo PEČ EMO 5. 13227
po tel. 24-897 po 18. uri 13227
PRAŠIČA za zakol. Zg. Otok 13228
Radoševica 13228
KUHINJO »Marles orhidej«, 13229
Telefon 26-186 vsak dan 13229
zadnji NAKLADALEC za 13229
»Riko«. Stane Kolman, Zgošč 13229
PRASIČA, krmljenega z dobro 13229
Kapus, Studenčice 10 Les- 13229
ZAGO veneciansko za razrez 13231
Telefon 62-920 zvečer 13231
ročno motorno ROLBO za 13231
snega. Stefan Hirci, Gorica 14 13231
Radovljica 13231
UPIM
SILOREZNICO z visokim ali 13232
koritom. Levstek, tel. 06-914 13232
dvoredni PLETILNI STROJ, 13233
Voklo 49, Senčur 13233
tro ali štirisobno stanovanje 13234
na hišo v Kranju ali bližnjem 13234
za gotovino). Horvat Ilonka, 13234
Kranj.

ZOZILA

GOLF diesel, letnik septembra 1980. Coragič, Bistrica 104, Tržič 13235
avto WARTBURG, cena 13235
Mlakarjeva 15, Kranj 13235
ZASTAVO 750, starejši le- 13235
registrano do novembra 1984, 13235
popoldan. Suha 7, Škofja Loka 13235
TLS, letnik 1979, prodam. Pirc, 13235
Voklo 93, Radovljica, tel. 74-947

MARIJA PRIMC

Cesta na Klanec 3 Kranj (v bližini gostilne Blažun)
Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.
Se priporočam!
Cenjenim strankam in ostalim občanom Gorenjske želi srečno novo leto 1984.

Poceni prodam WARTBURG limuzina, zaradi odhoda v tujino. Kajtagovič, Novi svet 10, Škofja Loka 13051
Kupim MOTOR za CITROEN GS, letnik 1972. Naslov v oglasnem oddelku. 13053

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1980, odlično ohranjeno. Ciril Krajk, Breznička 5, Škofja Loka 13181

Ugodno prodam MOTOR HUSQVARNA, letnik 1980. Dol 4. Medvode 13224

Prodam 126-P, letnik 1978. Roman Jenko, Godešič 53, Škofja Loka 13225

Prodam ŠKOLJKO za Z-750 in vlečno KLJUKO za RENAULT 12. Prebačevanje 42, Kranj 13225

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975. Telefon 21-589 popoldan 13226

Prodam ohraneno ZASTAVO 750 S, letnik 1978, 39.000 km. Podgoršek, Velosovska 24, Senčur 13227

Prodam WARTBURG, letnik 1970, registriran do julija. Bojan Žura, Zlatoljube 4, Kranj 13228

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1976, dobro ohranjeno. Rot, Kranj, Vrečkova 9, tel. 27-015 13229

Prodam ZASTAVO 750. Hrastje 178, Kranj 13230

VW - HROŠČ 1500, letnik 1970, ohranjen, prodam, za 12,8 SM. Telefon 064-70-409 13231

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1977. Čadovje 8, Golnik 13232

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1981. Naslov v oglasnem oddelku. 13233

OPEL KADETT karavan 203, letnik 1979, dobro ohranjena, prodam. Pirc, Hrastje 81 13234

Ugodno prodam ZASTAVO 101, letnik 1977. Starc, Moše Pijadeja 17, Kranj, tel. 28-810 13235

Prodam ELEKTRONIC 90. Mirko Marenk, Krnica 36, Zg. Gorje 13236

Prodam dobro ohranjeno DIANO, letnik 1980. Telefon 78-152 13237

Prodam starejšo ZASTAVO 750. Informacije po tel. 70-008 popoldan 13238

Ugodno prodam R-4, v zelo dobrem stanju, registriran do novembra 1984, cena 25 SM. Stara Loka 33, Škofja Loka 13239

ZASTAVO 750 SE, letnik 1981, prodam. Telefon 77-909 dopoldan; 82-517 popoldan 13252

STANOVANJA

SOBO najamem za 4 mesece, plačam v naprej. Ponudbe pod: Radoševica 13240

Iščem GARSONJERO ali manjše STANOVANJE v Kranju. Resne ponudbe oddajte pod šifro: I leta predplačila 13241

Mlada zakonca z otrokom, iščeta SOBO s kuhinjo za dve do tri leta (nujno jo potrebuje). Plačilo po dogovoru. Redzo Bečkanovič, Predvor 5 13242

Zaradi prve zaposlitve v Kranju, od januarja dalje potrebujem udobno SOBO, ki bi mi omogočala mir pri delu. Magdalena Klarer, Pohlinova 1, Celje 13243

ISKRA TELEMATIKA vzame v načem eno ali dvosobno STANOVANJE v Kranju. Ponudbe pošljite na naslov: Iskra Telematika — Oddelek za družbeni zadevi, tel. 22-221 — int. 29-57 13254

POSESTI

Prodam VIKEND - HIŠO na Gorenjskem, (Brezje pri Tržiču). Šifra: 300 SM 13078

Oddam PROSTOR, primeren za manjšo obrt, v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku. 13244

Kupim staro KMEČKO HIŠO. Šifra: Ugodno - hiša 13245

Prodam staro KMEČKO HIŠO, približno 800 kv. m zemlje, v okolici Kranja. Informacije po tel. 27-150 13246

ZAPOSLITVE

Takož zaposlim KV ali PKV elektroinstalaterja z odsluženim vojaškim rokom. Šifra: Plačila po dogovoru 13083

GOSTILNA »MAJDNEK« Lesce 41. Zaposlimo samostojno NATAKARICO. V nedeljah in vsako drugo soboto prosti 13247

OBVESTILA

OBLAGAM, TAPECIRAM jedilne kote in stole. Joco Perič, Kidričeva 45, tel. 28-532 13248

PRIREDITVE

KUD STORŽIČ KOKRICA vas vabi na SILVESTROVANJE v KULTURNI DOM na Kokrici. Igrala bo skupina GU-GU iz Ljubljane. Rezervacije sprejemamo v kulturnem domu vsak dan od 17. do 20. ure. Pohitite z rezervacijami — število je omejeno! 13090

IZGUBLJENO

Izgubila se je PSICA Era — bernardino, belo rjave barve, dolgodlaka. Andrej Frelih, 64243 Brezje 21 13249

OSTALO

Iščem VARSTVO za osemmesečno ga sina v Radovljici. Telefon 74-264 13250

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in stare mame

MARIJE BLAZNIK

Lojzetove mame s Trate št. 8

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in jo spremili na njeno zadnjo pot. Zahvalo smo dolžni dr. Udirju za dolgoletno zdravljenje, kolektivom IBI, Iskri in Tekstilindusu. Iskrena hvala tudi duhovniku in pevcem za žalostinke.

ZALUJOČI: hčerka Mili z družino, sinovi Vinko, Lojze in Stanko z družinami

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustila naša dobra, ljubljena mama

JERICA SMUKAVEC

Iskreno in toplo se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, dr. Bitencu, dr. Ravnikarjevi, sosedji Polajnarjevi, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem za podarjene vence in izrečeno sožalje. Najlepša hvala pevcem za žalostinke, posebno pa še pevcem, ki so zadnji večer prišli na dom in ji v slovo tako lepo peli. Toplo se zahvaljujemo vsem sodelavcem DR Sava, Filbo in Žičnici Vogel. Hvala vsem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti in ji izkazali spoštovanje.

ZALUJOČI: mož Janez, hčerka Minka z družino in sinova Slavko in Janko z družinama

Jereka, Kranj, Stara Fužina

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tače in tete

FRANČIŠKE TOMC

roj. MARKUN

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom in botrom za izrečena sožalja, za podarjene vence in cvetje. Posebna hvala dr. Žgajnarju, dr. Krečevi, dr. Hriberniku, sestri Marinko, iščetka Bečkanovič, Predvor 5 13242

Zaradi prve zaposlitve v Kranju, od januarja dalje potrebujem udobno SOBO, ki bi mi omogočala mir pri delu. Magdalena Klarer, Pohlinova 1, Celje 13243

ISKRA TELEMATIKA vzame v načem eno ali dvosobno STANOVANJE v Kranju. Ponudbe pošljite na naslov: Iskra Telematika — Oddelek za družbeni zadevi, tel. 22-221 — int. 29-57 13254

Srednja Bela, 20. decembra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE FAJAN

se iskreno zahvaljujemo za zdravljenje dr. Bavdku, g. župniku in pevcem iz Naklega za obred, sosedom za pomoč in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na zadnji poti.

VSI NJENI

Naklo, Kranj, Ljubljana

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, pradeda, brata in strica

JANEZA JERMANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Štularju za njegov trud, g. župniku za opravljen pogrebni obred in pevcem iz Naklega za petje.

ŠE ENKRAT VSEM ISKRENA HVALA!

VSI NJEGOVI

Primskovo, Kočevje, Predoslje, Moravče, Brežice, Kranj, 15. decembra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

CECILIJE ZMRZLIKAR

Zinčeve mame

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od nje, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Stenškovi za njeno dolgoletno zdravljenje. Lepo se zahvaljujemo tudi g. župniku iz Šenčurja in Vogelj za le

Proslojni dinar za modre o diagnostiko

Veliko gorenjskih delovnih in temeljnih organizacij združenega dela je prispevalo denar za nabavo ultrazvočnih aparatur v jesenški bolnici

Jesenice — V jesenški bolnici že leto dni izredno uspešno dela ultrazvočna aparatuta, ki pomeni v medicini najboljšo metodo pri diagnostiki srčnih bolezni ter aparatura za odkrivanje bolezni in obolenj jeter, žolčnega sistema, bolezni trebušne slinavke, vranice, žil. Ta diagnostika je neprimerno hitrejša kot prej, bolnikom se ni treba več voziti v Ljubljano. Metoda je z ultrazvočno opremo neškodljiva za paciente, udobna, neboleča, omogoča pa zgodnje zdravljenje in pravočasno terapijo.

Samo gorenjsko zdravstvo, ultrazvočne aparature ne bi moglo kupiti, saj nima denarja niti za najbolj nujno medicinsko opremo. Zato so prispevali združeno delo Gorenjske, ki se je odzvalo in v široki akciji pomagalo nabaviti opremo.

Pri finančirjanju ultrazvočnih aparatur so doسلje prispevale svoja ne povratna sredstva naslednje organizacije združenega dela: Železarna Jesenice 3 milijone dinarjev; Iskra TOZD Kibernetika Kranj 780.000 dinarjev; Iskra — TOZD Telematika Kranj 740.000 dinarjev; SGP Gradbišče Kranj 645.000 dinarjev; Elan Begunje, Tekstilindus Kranj, Planika Kranj po 500.000 dinarjev; IBI Kranj in SGP Gradis Jesenice po 300.000 dinarjev; Merkur Kranj 250.000 dinarjev; Kranj 120.000 dinarjev; Veriga Lesce 100.000 dinarjev; Gorenjska oblačila Kranj in Sukno Zapuže po 80.000 dinarjev; Plamen Kropa 55.000 dinarjev; Carinarnica Jesenice 50.000 dinarjev; Iskra Otoče in IPI Plastična Jesenice po 20.000 dinarjev; Klavnicna Jesenice 5.500 dinarjev; Ljubljanska banka Jesenice 5.000 dinarjev; Mizarstvo Radovljica Mira 5.000 dinarjev; namenska sredstva občinske zdravstvene skupnosti Jesenice 309.340 dinarjev; prispevek Psihiatrične bolnice Begunje milično 300.000 dinarjev, občani namesto cvetja na grobove pokojnikov 181.395 dinarjev, drugi uporabniki družbenih sredstev 146.579 dinarjev in delavec Bolnice Jesenice milično 100.000 dinarjev. Skupaj se je tako zbral 10 milijonov 992.314 dinarjev.

Društvo gojiteljev pasemskih malih živali Kranj, ki ima okrog 80 članov, je od 14. do 18. decembra v združenem domu na Primskovem pod pokroviteljstvom delovne organizacije Šešir Škofja Loka pripravilo tretjo društveno razstavo. Klub slabemu vremenu so prirediteli zabeležili velik obisk, posebno mladih. Razstavljenih je bilo prek 300 živali in sicer 210 kuncov, 50 kokoši, 30 golobov, pa še ovce, koze, morski praščiki, kanarčki in druge. Pred otvoritvijo razstave je bila tudi uradna ocenitev pasemskih živali. Za najlepšega kunka je bil ocenjen modri reks, za najlepšo kokoš pa štajerka. Obči živali sta last gojitelja Tomaža Benedika. Sicer pa so sodniki poudarili, da še na nobeni društveni razstavi ni bilo toliko in tako lepih pasemskih živali.

D. Sedej

Najbolj »črne« so Doslovče

Jesenice — Tudi v jesenških občinih je nekaj objektov, vikendov, ki so jih graditelji postavili na črno. Zdaj so se domenili, da bodo lastnikom nedovoljenih gradenj postavili roke, da vlože prošnje za pridobitev ustrezne dokumentacije, če pa gradnje ne bo mogoče legalizirati, bodo objekte na silno odstranili.

Zanimivo je pogledati, katera so najpravljenejše »črnograditeljske področja« v občini. Po seznamu je kar deset črnih gradenj v Doslovčah in gre izključno za vikende-brunariče. Na Dovjem je ilegalno zrasel lesen vikend, prav tako v Planini pod Golico in v Javorniškem rovtu, eden je v Zabreznici in dva, med njima je eden zidan, v Gozd Martuljku.

D. S.

NOVO PRIZNANJE KRAJSKEMU PLAVANJU — Sportske novosti iz Zagreba so v nedeljo že štiriintridesetkrat zapored proglašile najboljšega jugoslovenskega športnika športnico in mošto za leto 1983 ter pokal za fair play Vladimir Orešković. V tej anketi sodelujejo vsi jugoslovenski športni novinarji, ki so za leto 1983 izbrali za najboljšega jugoslovenskega športnika namiznotenškega igralca, sedemintridesetletnega Zagrebčana Dragutina Šurbeka. Najboljša športnica je evropska prvakinja z malokalibrsko puško Mirjana Jovović, najboljše moštvo sta namiznotenška igralca Dragutin Šurbek in Zoran Kalinić, svetovna pravka v igri dvojic, rokometašice Radničkega iz Beograda so najboljša ženska ekipa, medtem ko je na grado fair play za to leto dobila telovadka Ljiljana Zumbulović. V tej anketi SN je med moškimi na tretjem mestu dvakratni srebrni iz evropskega plavalnega prvenstva, plavalec kranjskega Triglavja Borut Petrič, Bojan Križaj pa si deli sedmo mesto. Svet izredno priznanje za kranjski plavalni šport in naše alpsko smučanje. (-dh)

Nova trgovina Živil na Jesenicah — V centru II na Jesenicah, kjer so zgradili v zadnjem času veliko novih družbenih stanovanj, so kranjska Živila odprla novo samopostežno trgovino. Trgovina je dobro založena, s pestro izbiro pičja, delikatesnih živil, zelenjave in kruha. Jesenške gospodinje bodo najbrž predvsem veselle velike izbire kruha, ki ga trgovina dobiva iz zasebne pekarne Vidic na Jesenicah — D. Sedej — Foto: F. Perdan

GLASOVA ANKETA

Modri reks in štajerka najlepša

Društvo gojiteljev pasemskih malih živali Kranj, ki ima okrog 80 članov, je od 14. do 18. decembra v združenem domu na Primskovem pod pokroviteljstvom delovne organizacije Šešir Škofja Loka pripravilo tretjo društveno razstavo. Klub slabemu vremenu so prirediteli zabeležili velik obisk, posebno mladih. Razstavljenih je bilo prek 300 živali in sicer 210 kuncov, 50 kokoši, 30 golobov, pa še ovce, koze, morski praščiki, kanarčki in druge. Pred otvoritvijo razstave je bila tudi uradna ocenitev pasemskih živali. Za najlepšega kunka je bil ocenjen modri reks, za najlepšo kokoš pa štajerka. Obči živali sta last gojitelja Tomaža Benedika. Sicer pa so sodniki poudarili, da še na nobeni društveni razstavi ni bilo toliko in tako lepih pasemskih živali.

Tomaž Benedik iz Šenčurja — vodja razstave: — »To je tretja društvena razstava, sicer pa peta po vrsti, ker smo bili enkrat prirediti republiške, enkrat pa gorenjske razstave. V primerjavi z dosedanjimi je prav gotovo najlepša, bila pa bi še bolj, če ne bi bila pred dvema mesečema že republiška razstava. V prihodnje bomo društvene razstave prirejali pred republiško zaradi selekcije najlepših pasemskih živali. Najmočnejše so na razstavi zastopani kunci in v našem društvu se lahko pohvalimo, da imamo kar 19 različnih vrst čistokrvnih pasemskih kuncov. Jaz se z gojivijo kuncem ukvarjam že 12 let, pred dvema letoma pa sem začel tudi z gojivijo kokoši in sicer štajerke, ki je pred 50 leti na Gorenjskem izginila z dvorišč, po drugi svetovni vojni pa je ni tudi več niti na Štajerskem. Prav štajerka je namreč izredno dobra nesnica, skromna pri hrani, srednje težka in ima zelo dobro meso. Na gojitev živali glejam kot ljubiteljstvo, vendar bi lahko prerasla v pomembno malo gospodarstvo. Sicer pa sleherni gojitelji na leto lahko priredi okrog 50 kilogramov mesa in za to količino razbremeniti mesnice.«

Tatjana Skrbis iz Šutne: »Pred štirimi leti smo se vsi v družini začeli ukvarjati z gojiteljstvom malih pasemskih živali. Jaz že štiri leta gojim kunc. Ožgani kunc je že štiri leta tudi šampion. Med šampioni je že drugo leto tudi kunc,

Roman Grandič, veterinarski inspektor: »Že nekaj časa spremjam razstave pasemskih malih živali. Zadnja leta opazam vedno večji napredki na tem področju. Marsikje ljubiteljstvo že prerašča v rezo. Z malo več razumevanja in širše družbene odpore bi bila to lahko pomembna drobna živinoreja. Prepročan sem, da danes na Gorenjskem gojitelji malih živali na leto prinejo najmanj 10 ton mesa. Ob skrb za hrano to vsekakor ni malo. Če pa izhajamo iz trditve, da je družba to močna, kolikor je glede hrane neodvisna, potem bi veljalo prav drobni živinoreji posvetiti večjo skrb in ji dati tudi primerno družbeno podporo. Več ali manj smo se vedno govedorejci. Premalo se zavedamo, da na primer kunci rastlinske beljakovine prav tako spreminjajo v živalske, pomembne za prehrano človeka. Kunc tudi izredno hitro raste in se razmnožuje. Podmladek v enem letu 25-krat preseže težo matere. Ugotovitev, nad katero se velja, vsekakor zamisli...!«

A. Zalar

480 stanovanj namesto 344

Kranj — Tako imenovan interencijski zakon je v zvezi z varovnjem kmetijskih zemljišč v kranjskih občini povzročil precej težav pri stanovanjski gradnji. Prehod na manj kvalitetna zemljišča bo namreč označilo povečanje stroške komunalne opremljanja teh zemljišč in hkrati zavrl tudi dinamiko gradnje. Da bi težave vsaj deloma ublažili, so skušajo v občini z manjšimi spremembami zazidalnih načrtov povzeti število stanovanj na dolgoročno območju in s tem v zvezi seveda tudi povečati stroške komunalne uredbe na kvadratni meter stanovanjske površine.

Eno takšnih področij, kjer je bil prvotno načrtovanih manj stanovanj, je sprememba lani sprejetega zazidalnega načrta za Drulovki. Prvotno je bilo v Drulovki predvideno 194 hiš in 150 stanovanj v bloki skupaj torej 344 stanovanj za okrog 1500 stanovalcev. S spremembo zazidalnim načrtom pa naj bi bilo 60 hiš in 420 stanovanj v bloki skupaj torej 480 za 2100 stanovalcev.

Priznanja za krvodajalce — Ob reorganizaciji krajevne skupnosti je bila pred letom in pol ustavljena tudi osnovna organizacija rdečega križa Huje v kranjski občini. Čeprav je to ena najmlajših organizacij RK, se pri svojem delu uspešno uveljavlja. Tako so že prvo leto od predvodenih 160 krvodajalcev pridobili 138. Za prihodnje leto pa predvijava, da bodo plan že presegli. V soboto so za večkratne krvodajalce v domu upokojencev na Planini pripravili manjšo slovesnost, kjer so podelili priznanja krvodajalcem za 20, 10 in 5 krat darovanega križa. Za 20 krat darovanega križa je dobil priznanje Tone Zvršen, za 10 krat pa Anica Krt (na sliki). Franc Ažbe in Bajro Šakanovič. — A. Ž.

Vabljeni na srečanje staršev

Kranj — Izvršni odbor Društva za pomoč duševno prizadetim občine Kranj vabi starše, rejlike in skrbnike duševno prizadetih otrok, mladostnikov in odraslih oseb na že tradicionalno srečanje staršev, ki bo 21. decembra ob 15. uri v osnovni šoli Helene Puharjeve na Kidričevi 51 v Kranju (Zlato polje). Srečanje bo popretno s kulturnim programom.

Čistilke s fakulteto

Delo je, toda vse manj takega, ki je primerno izobrazbi in usposobljenosti okoli 1100 nezaposlenih na Gorenjskem — Ekonomski nuja še ne sili mladih, da bi prijeli tudi za manj ustrezeno delo

Na Gorenjskem vedno radi pokažemo na zelo nizke odstotke iskalcev zaposlitve. V primerjavi z drugimi regijami in tudi republikami je ta odstotek resnično neznenaten. V zadnjem času je bilo v vrsti razprav navrženo celo vprašanje, ali je toliko število iskalcev zaposlitve — gre le za prijavljene pri skupnostih za zaposlovanje v vseh gorenjskih občinah — sploh realno, ali ne gre pri teh — natančneje 1103 v oktobru — nezaposlenih, bolj za navidezno kot pa za dejansko brezselnost. Ali niso brezposelnici le tisti, ki so po svoji krvidi ali brez krvide izgubili delo in zdaj iščejo novo? Ali so res nezaposleni tudi taki, ki po šolanju čakajo v neskončnost in izbirajo med ponujenim delom.

V Kranju se namreč že nekaj časa sprašujejo, kako da razpisi za nekatera dela in opravila ostajajo brez odziva oziroma zakaj odbori za sprejem med množico kandidatov ne najdejo najprimernejšega. Če bi prebirali odgovore iskalcev zaposlitve, ki se ne prijavijo za vsako delo in odgovore odborov za sprejem v delovno organizacijo, bi lahko rekli, da je opazna vse večja »izbirčnost«. Vendar je treba takoj povedati, da si, vsaj na Gorenjskem lahko privoščijo le iskalci, ki se niso bili zaposleni. Drugi, ki zaradi pravice iz minulega dela — pa četudi je bila to le pripravnika doba — dobivajo nadomestilo, si seveda ne morejo privoščiti daljšega odlašanja, saj lahko izgube denarno nadomestilo. Vendar vsi skupaj, tudi mladi, ki se niso bili zaposleni in čakajo na primerno delo, sodijo v skupino nezaposlenih, ki nestrenno čaka na možnost, da uveljavi svojo pravico do dela. Nekaterih ekonomski nuja še ne sili, da bi prijeli za delo, ki ne ustreza njihovi strokovnosti in usposobljenosti. Predvsem so v veliki dilemi mladi, ki so se po pripravniskem stažu, z diplomet v žepu, znova znašli na listi iskalcev, zdaj pa poslušajo, da bodo morali prijeti za vsako delo, in da se bo, če ne bo šlo drugače, treba tudi »dekvalificirati«. Takšen davek mladih bi bil vsekakor prehud, še posebej zato, ker v delovnih organizacijah in skupnostih še vedno delajo ljudje, ki z nižjo usposobljenostjo in izobrazbo opravljajo zanje prezahtevna dela, razen tega pa najnosi zaposlovanja na manj zahtevnih opravilih ob višji usposobljenosti ne bi našli nikjer v samoupravnih aktih niti v zakonskih dolocih.

Da bi mladi, ki ne glede na usposobljenost in izobrazbo ne morejo čakati na pravo delo, ponudili možnost zaposlitve, so se v Kranju odločili takšne možnosti zapisati tudi v resolucijo in v načrte zaposlovanja skupnosti za zaposlovanje. Če bodo potem možnosti mladih za zaposlovanje kaj večje, seveda ne bo odvisno od besed, zapisanih na resolucijskem papirju, pač pa od kadrovske politike, med drugim tudi od organizacij združenega dela in njihovih odborov za sprejem na delo. Ali se bodo potem na objavljene razpisne prijavljala dekleta s fakultetno diplomo za čistilke in začerkat, da je morda zaenkrat še absurdno predvidevanje. Po drugi strani pa prihaja tudi do tega, da med nezaposlenimi delovne organizacije izbirajo le najboljše, kar je glede na zagotavljanje optimalnega ustvarjenega dohodka tudi prav. Vendar se s tem manjšajo možnosti sicer delovno sposobnim toda zaradi različnih vzrokov težje zaposljivim delavcem, ki jih je vedno okoli tretjine med iskalci zaposlitve.

L. M.

15 LET BLAGOVNICE FUŽINAR NA JESENICAH

kovinotehna